

PROGRAMMAREKENING 2016

ALGEMENE INFORMATIE

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude bestaat uit de kernen Haarlemmerliede, Spaarnwoude, Halfweg en Spaarndam- Oost.

Gemeentehuis

Postadres	Postbus 83, 1160 AB, Zwanenburg
Bezoekadres	Haarlemmerstraatweg 51, 1165 MJ, Halfweg
Telefoon	020-4079000
Telefax	020-4079090

E-mailadres	post@haarlemmerliede.nl
Website	www.haarlemmerliede.nl

Openingstijden (behoudens avondopenstelling)	Alle werkdagen van 08.15 - 12.15 uur vanaf 13.00 – 17.00 uur alleen telefonisch, behoudens afspraken.
---	--

Inhoudsopgave

1. JAARVERSLAG	5
Kerngegevens per 31 december 2016.....	6
Voorwoord.....	7
Inleiding en samenvatting op hoofdlijnen.....	10
Programmaverantwoording.....	17
1.1. Leeswijzer programmaverantwoording.....	18
1.2. Beleidsprogramma's	19
0 Algemeen bestuur	20
1 Openbare orde en veiligheid	25
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	29
3 Economische zaken	35
4 Onderwijs.....	36
5 Cultuur en recreatie	40
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.....	43
7 Volksgezondheid en milieu.....	50
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....	55
1.3 Algemene dekkingsmiddelen.....	60
1.4 Verloop geraamd bedrag post onvoorzien	65
1.5 Overzicht rentebaten en rentelasten	66
PARAGRAFEN.....	67
A Lokale heffingen.....	68
B Weerstandsvermogen en risicobeheersing	72
C Onderhoud kapitaalgoederen.....	81
D Financiering	85
E Bedrijfsvoering.....	88
F Verbonden partijen	94
G Grondbeleid	100
2. JAARREKENING.....	101
2.1 Balans per 31 december 2016	102
2.1.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling.....	104
2.1.2 Toelichting Balans	107
2.2 Overzicht van baten en lasten	117
2.2.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	118
2.3 Incidentele baten en lasten	120
4 Wet Normering Topinkomens	122

2.5 Begrotingsrechtmatigheid	124
2.6 SISA bijlage.....	125
3 Vaststellingsbesluit.....	127
Bijlagen.....	129
1 Overzicht opgenomen langlopende leningen.....	130
2 Overzicht gewaarborgde geldleningen.....	131
3 Verloop kredieten	132
4 Overzicht leden college en gemeenteraad.....	134
5 Controleverklaring	135

1. JAARVERSLAG

Kerngegevens per 31 december 2016

	31-12-2015	31-12-2016	
A. Sociale structuur			
Aantal inwoners	5 574		5 578
waarvan:			
van 0 t/m 19 jaar	1 266		1 235
van 20 t/m 64 jaar	3 046		3 048
van 65 jaar en ouder	1 262		1 295
Aantal periodiek			
bijstandsgerechtigden	58		60
éénouderhuishouders	179		172
lage inkomens	500		500
minderheden	165		185
uitkeringsontvangers	248		145
B. Fysieke structuur			
oppervlakte gemeente	1 921		1 921
waarvan:			
binnenwater	197,0 ha		197,0 ha
Aantal wooneenheden	2 225		2 287
Bedrijfsvestigingen	697		733
	opp.	lengte	opp.
Totaal wegen	405.302 m2	100,7 km	389.086 m2
waarvan:			
asfalt	210.924 m2	47,0 km	221.738 m2
elementen	186.517 m2	51,2 km	186.517 m2
Half verhard	3.722 m2	1,1 km	3.722 m2
onverhard	1.491 m2	0,9 km	1.491 m2

C. Financiële structuur	Begroting voor wijziging		
	per inwoner	totaal	per inwoner
Gewone uitgaven	2 179	14 273 326	2 559
Opbrengst retributies	269	1 569 065	281
Opbrengst leges	252	0	0
Opbrengst belastingen	225	1 804 817	324
Algemene uitkering gemeentefonds	719		0
			0
Vaste schuld	208	1 085 726	195
Algemene reserve	783	3 822 260	685
Bestemmingsreserves	1 000	4 397 803	788
Voorzieningen	626	3 562 781	639

Bron Ministerie van BZK

Voorwoord

MID 17 / 003

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2016 ter vaststelling aan. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde wettelijke termijn van vaststelling en inzending aan de provinciale toezichthouder vóór 15 juli 2017.

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is naast de door uw raad vast te stellen Jaarstukken over 2016 tevens een Productenrealisatie samengesteld door ons college. Deze Productenrealisatie ligt volgens afspraak voor u ter inzage op de fractiekamer bij de raadsstukken.

De vorm en indeling van de Jaarrekening 2016 zijn gelijk aan die van de Programmabegroting 2016.

Indeling jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag bestaat uit:

- 1) Een samenvatting op hoofdlijnen
- 2) De programmaverantwoording.
Deze bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen.
- 2) De paragrafen.
Deze bevatten de verantwoording van wat in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) De balans per 31 december 2016 en toelichting
- 2) Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per programma en de toelichting.

Begroot resultaat 2016

De Programmabegroting 2016 is door de gemeenteraad op 5 november 2015 vastgesteld. Zij kende een positief resultaat van € 10.000 (afgerond). De raad besloot dit eenmalige overschot ten gunste van de algemene reserves te brengen.

De 1^e Managementrapportage (Marap) over 2016, tevens Kadernota voor 2017, is door de gemeenteraad op 29 juni 2016 vastgesteld. De raming van het resultaat nam toe tot een overschot van € 174.756.

De 2^e Marap voor 2016 is in de vergadering van de gemeenteraad van 20 december 2016 vastgesteld. Op basis van de toenmalige inzichten hebben wij melding gemaakt van een geraamd voordelig resultaat over dit jaar van € 175.499.

Werkelijk resultaat 2016

Totaal Baten	€ 12.263.122
Totaal Lasten	€ 14.195.067
Saldo baten en lasten	€ -1.931.945
Mutaties in de reserves	€ 1.993.550
Resultaat jaarrekening	€ 61.605

Resultaat is opgebouwd uit:

Resultaat over het sociaal domein	€ 80.483
Resultaat overige programma's	€ -18.878
Resultaat jaarrekening 2016	€ 61.605

Het rekeningresultaat wordt vooral bepaald door enkele tegenvallers op het gebied van de gemeentelijke belastingen met daar tegenover meevallers op het Sociaal Domein.

Provinciaal financieel toezicht

De provincie Noord – Holland heeft laten weten dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, op basis van de toegezonden Programmabegroting 2016 en de Jaarstukken 2015, ook voor het exploitatiejaar 2016 onder repressief provinciaal financieel toezicht valt. Vanaf 13 december 2016 vallen we, door het vaststelling van het herindelingsontwerp, onder preventief toezicht.

Raads – en collegeprogramma

Voor het vastgestelde raadsprogramma 2014 - 2018 en het collegeprogramma 2014 – 2018 verwijzen wij naar de Programmabegroting 2016, waarin deze per programma is overgenomen, en naar de website www.haarlemmerliede.nl.

Planning en control cyclus:

Voor de Jaarstukken 2016 is de planning:

Dinsdag 25 april 2017	Bespreking in de auditcommissie / technische werkgroep
Dinsdag 2 mei 2017	Behandeling in de commissie Raadsvoorbereiding
Dinsdag 30 mei 2017	Behandeling in de gemeenteraad

Dit is binnen de wettelijke termijn, die afloopt per 15 juli 2017.

Voor de Voorjaarsnota 2018 is de planning:

Dinsdag 23 mei 2017	Bespreking in de auditcommissie / technische werkgroep
Dinsdag 6 juni 2017	Behandeling in de commissie Raadsvoorbereiding
Dinsdag 27 juni 2017	Behandeling in de gemeenteraad

Voor de Begroting 2018 is de planning:

Donderdag 28 september 2017	Behandeling in de auditcommissie / technische werkgroep
Dinsdag 3 oktober 2017	Behandeling in de commissie Raadsvoorbereiding
Woensdag 18 oktober 2017	Indienen algemene beschouwingen
Vrijdag 27 oktober 2017	Beantwoording algemene beschouwingen
Donderdag 9 november 2017	Behandeling in de gemeenteraad

Dit is binnen de wettelijke termijn, die afloopt per 15 november 2017.

Voor de Najaarsnota 2017 is de planning:

Donderdag 30 november 2017	Behandeling in de auditcommissie / technische werkgroep
Dinsdag 5 december 2017	Behandeling in de commissie Raadsvoorbereiding
Dinsdag 19 december 2017	Behandeling in de gemeenteraad

In de planning is rekening gehouden met de afspraken met het Raadspresidium dat de jaarstukken voorafgaand aan de behandeling in de commissie Raadsvoorbereiding eerst worden besproken in een “technische werkgroep” c.q. auditcommissie.

Halfweg, 18 april 2017
Burgemeester en wethouders van de gemeente
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiliegers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris

Inleiding en samenvatting op hoofdlijnen

Algemeen

Resultaat van de jaarrekening 2016

Het resultaat van de exploitatie van baten en lasten over 2016 bedraagt € 61.605 voordelig (na verrekening van daarvoor in aanmerking komende posten met de reserves).

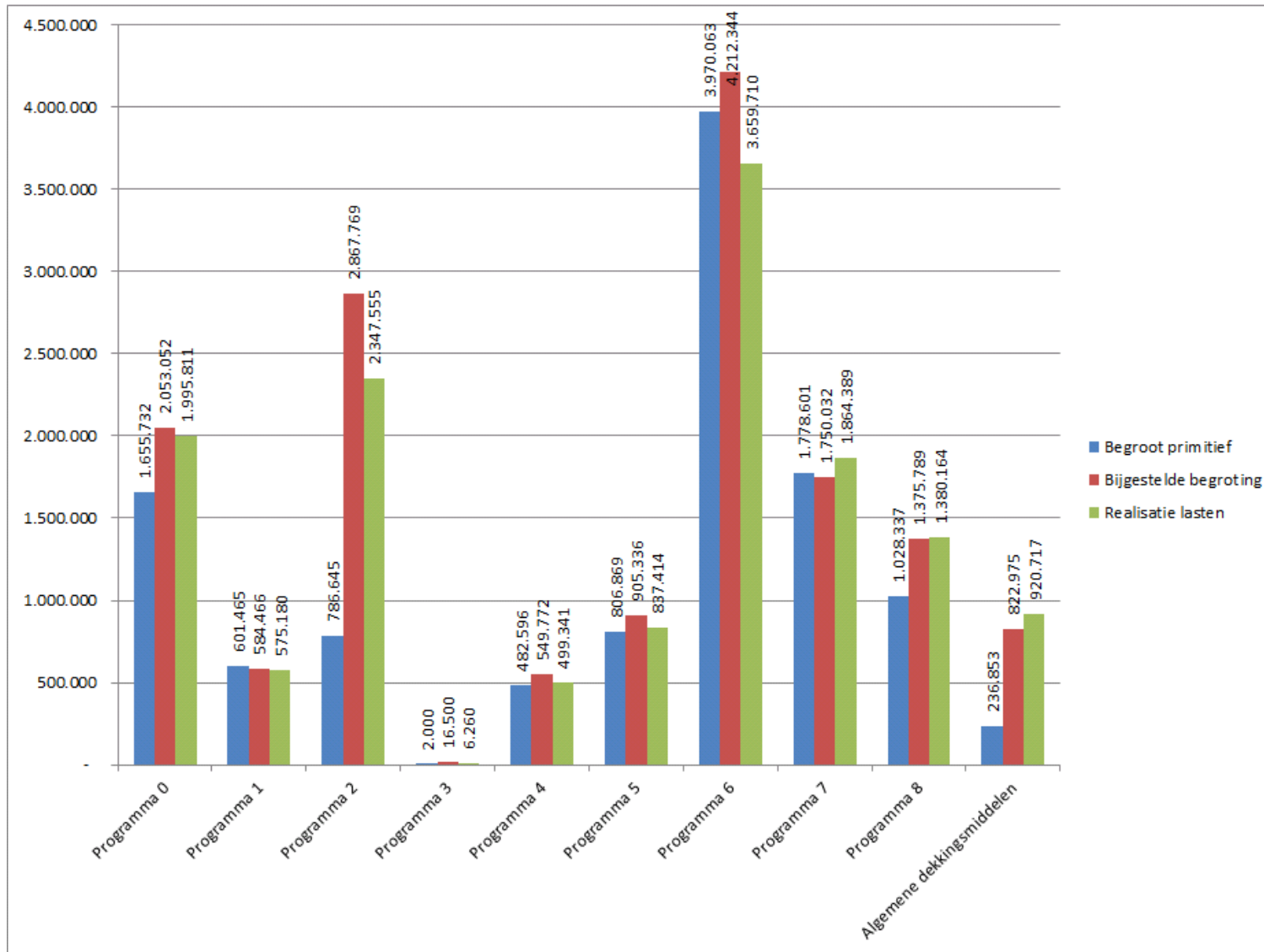
Dit resultaat is afzonderlijk onder het eigen vermogen op de balans opgenomen.

Ter vergelijking vermelden wij hierbij dat over het boekjaar 2015 een voordelig resultaat werd behaald van € 274.453 (eveneens na verrekening van de mutaties in de reserves).

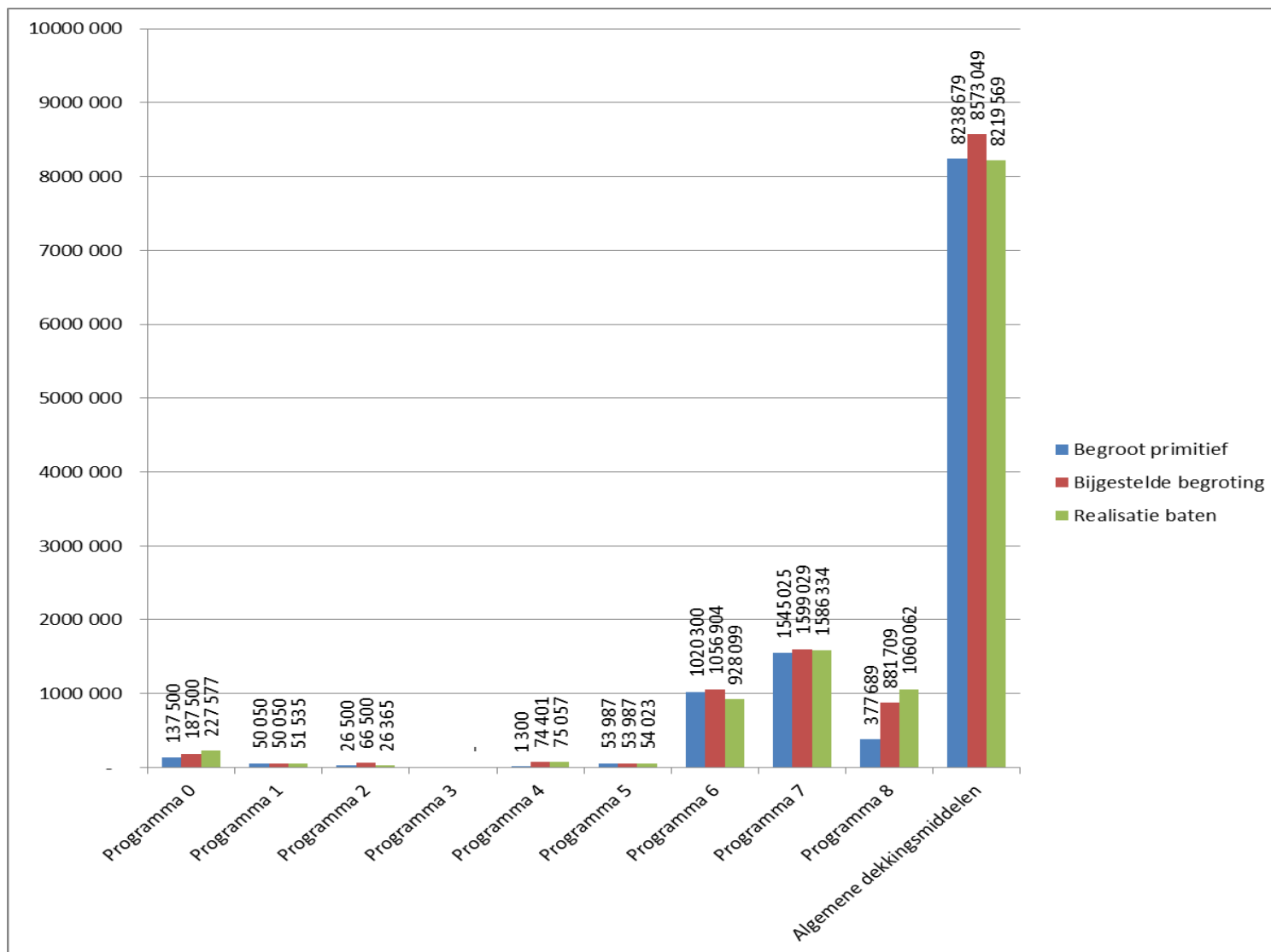
Begroting, realisatie en kengetallen in één oogopslag

Om de lezer in één oogopslag een beeld te verschaffen van de financiële situatie en positie van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude treft u onderstaand een aantal grafieken over de begrootte en gerealiseerde baten en lasten. Tevens wordt een beeld verschaft over de ontwikkeling van de nieuw voorgeschreven kengetallen.

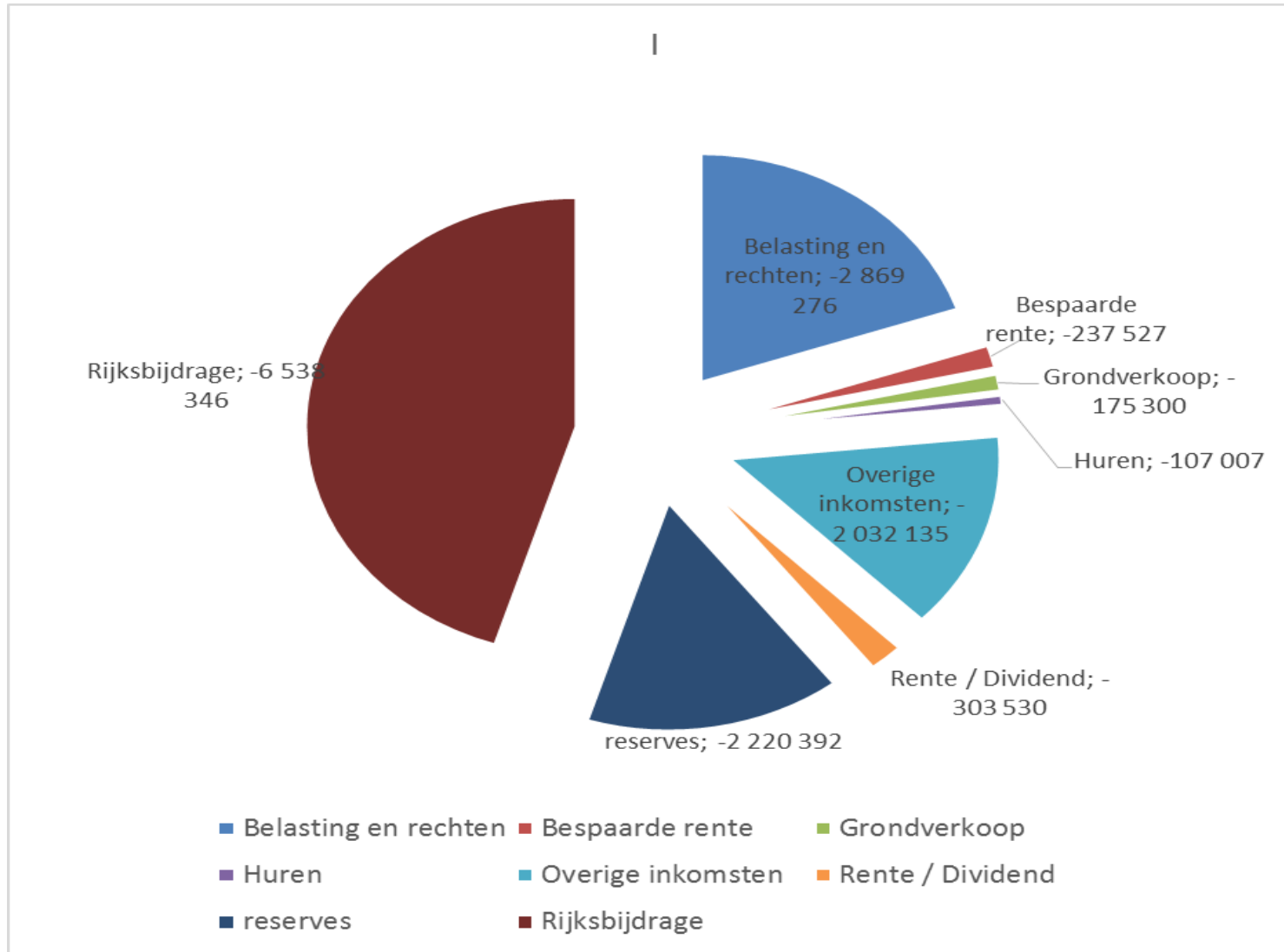
Lasten per programma

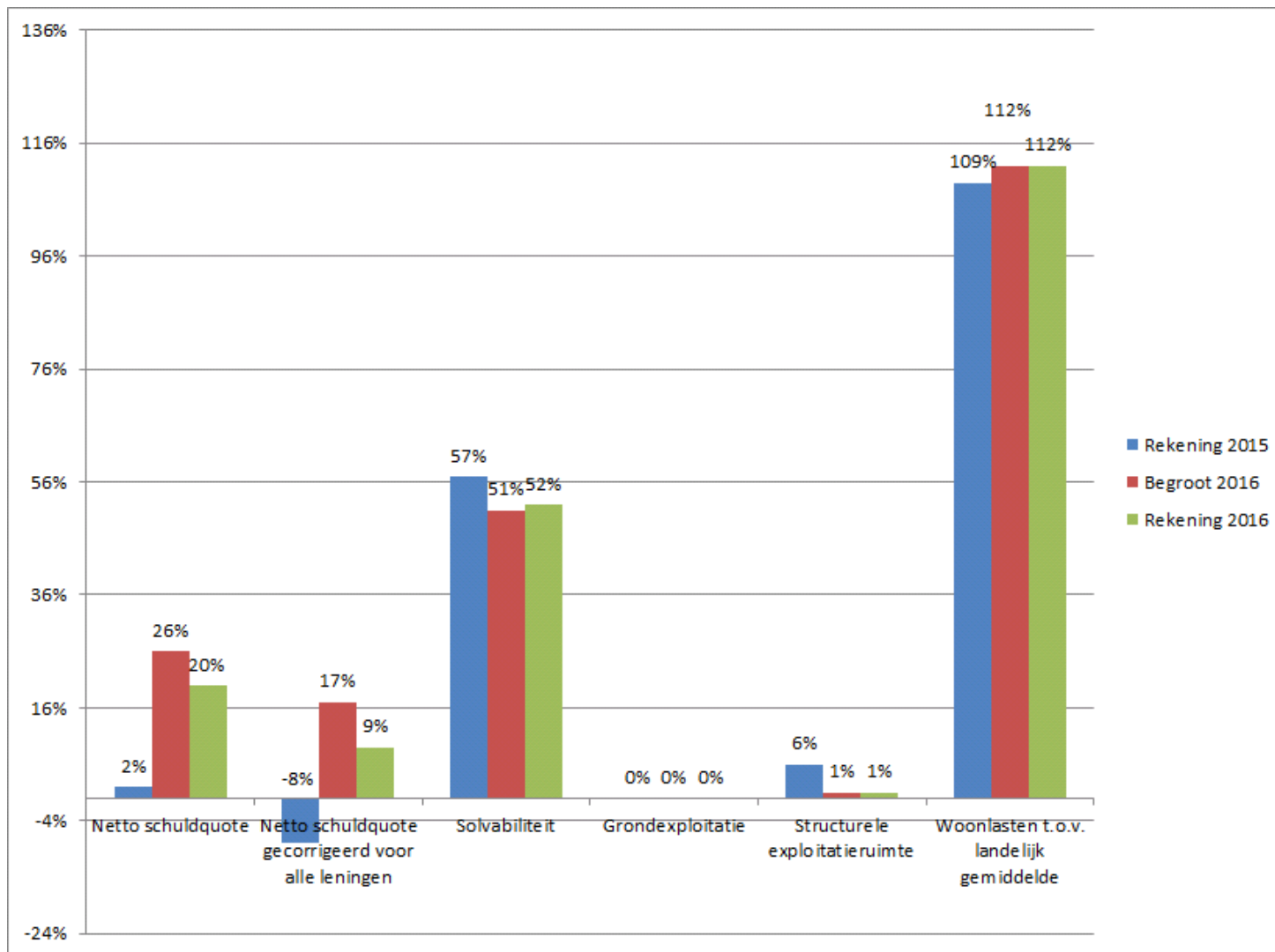
Baten per programma

Opbouw baten

Ontwikkeling kengetallen

Financiële situatie gemeente op termijn

De belangrijkste verschillen per programma en een analyse op hoofdlijnen worden weergegeven bij de toelichting op de programmarekening (onderdeel 2.2.1).

Over de financiële situatie van de gemeente voor de nabije toekomst kan, na het presenteren van de jaarrekening over 2016 met een saldo van € 61.605, aangegeven worden dat, naar de huidige inzichten tot op heden, in 2017 sprake zal zijn van een sluitende exploitatie.

Wij menen met verwijzing naar bovenstaande te kunnen stellen dat de jaarrekening 2016 aantoont dat wij “financieel in control” zijn en dat naar de huidige inzichten ook de financiën voor de eerstkomende jaren op orde zijn. Dit wordt ondersteund door de provinciaal toezichthouder die heeft aangegeven dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude in beginsel onder repressief toezicht (toezicht achteraf) valt en waarbij de financiële situatie en beheer als “redelijk” worden gekwalificeerd. Door het vaststellen van het herindelingsontwerp op 13 december 2016 vallen we door het proces van de gemeentelijke herindeling vanaf dat moment onder preventief toezicht.

Reserves

Bij deze jaarrekening machtigt de raad, conform eerdere jaren, het College van Burgemeester en wethouders om bij de jaarrekening 2016 ten aanzien van bestemmingsreserves de werkelijke – en de begrote kosten met elkaar te verrekenen mits dit in deze jaarrekening nader wordt toegelicht.

De algemene reserves nemen in 2016 af met € 817.243 tot € 3.822.259 (dit is € 694 per inwoner). De bestemmingsreserves nemen af met € 1.176.306 tot € 4.397.803. Dat de reserves afnemen ten opzichte van 2015 wordt grotendeels veroorzaakt door onttrekkingen voor projecten op het gebied van wegen, ruimtelijke ordening, automatisering en inzet van extra personele capaciteit. Per saldo wordt er met betrekking tot de jaarrekening 2016 meer onttrokken aan de reserves dan toegevoegd.

Voor verdere toelichting op de reserves zie het onderdeel ‘Algemene- en bestemmingsreserves’.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid: ontwikkelingen in 2016

De gemeente voldeed in 2016 aan de eisen: recht, hoogte, duur van de rechtmatigheid. Voor een verdere toelichting zie Begrotingsrechtmatigheid (onderdeel 2.5).

Zelfonderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid:

Op grond van artikel 213a van de Gemeentewet dient ons College periodiek onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Voor 2016 werd er door de gemeenteraad één zelfonderzoek aangewezen namelijk “Inkoop en aanbesteding en Integriteit”. De resultaten van dit uitgevoerde onderzoek zijn in de raad van oktober met u besproken.

Sisa

De single information en single audit is een systeem waarbij verantwoording wordt afgelegd ten aanzien van ontvangen rijksbijdragen.

Bij het raadsbesluit tot vaststellen van het Controleprotocol voor de Jaarstukken 2016 werd ook een toetsingskader voor de Sisa single information en de single audit vastgesteld.

Een aantal onderwerpen liggen op het terrein van de sociale uitkeringen en vallen daardoor onder de verantwoordelijkheid van de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken te Heemstede. Voor een tijdige aanlevering van de verslaglegging (vóór 15 juli 2016) zijn desondanks de individuele gemeenten verantwoordelijk. Niet - tijdige aanlevering van deze informatie leidt tot nadelige financiële gevolgen voor de gemeente. Gelukkig was dit niet het geval in onze gemeente.

De Sisa rapportage en toelichting over 2016 is ter kennisname opgenomen in de Jaarstukken.

Informatie voor derden (lv3) / Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De Stichting Kredo dient tijdig te beschikken over de door ons aan te leveren: "Informatie voor derden". Deze informatie is nodig voor onderzoeken en prognoses op landelijk - en Europees niveau.

Zo dient Europees verantwoording te worden afgelegd over het zgn. EMU – saldo. In een daartoe gesloten Europees stabiliteitspact is afgesproken dat het tekort voor de totale sector "overheid" hoger dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) niet is toegestaan.

De Stichting (voorheen het Centraal Bureau voor de Statistiek) heeft ons medegedeeld dat de informatie tijdig is aangeleverd en voldoet aan de door hen gestelde eisen.

Deze mededeling is van belang omdat in het andere geval een aanwijzing door Gedeputeerde Staten volgt en er uiteindelijk bestuurlijke boetes zouden kunnen worden opgelegd.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden in de primitieve begroting opgenomen en toegezonden aan de toezichthouder.

Een rapportage m.b.t. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm over 2016 is opgenomen in de paragraaf Treasury en financiering.

Programmaverantwoording

1.1. Leeswijzer programmaverantwoording

Handleiding bij het lezen van de programma's

De programmaverantwoording is ingedeeld naar programma's, die weer zijn onderverdeeld in deelprogramma's. Elk programma behandelt een aantal beleidsvelden van de gemeente en geeft de doelstellingen aan die de gemeente wil realiseren.

Er zijn 9 programma's geformuleerd en het beleidsveld "Algemene dekkingsmiddelen".

Elk programma begint met het opnoemen van de activiteiten die onder het desbetreffende programma vallen.

Hierna gaat het steeds om drie w-vragen:

1. Wat willen we bereiken?

Hier worden de te bereiken doelen samengevat.

2. Wat heeft het gekost?

- De kostentabel geeft in onderdelen aan waar het programma uit bestaat. De lasten en baten worden apart vermeld.
- De toelichting kostentabel geeft toelichting bij afwijking > € 10.000 tussen de kolom "Begroting na wijziging 2016" en de kolom "Rekening 2016".
- Indien er reserve- of voorziening mutaties zijn die betrekking hebben op het programma dan staan deze apart in een tabel vermeld. Er wordt onderscheid gemaakt in structurele (S) of incidentele (I) mutaties. Bij de incidentele reserves wordt een toelichting gegeven.
- Indien er verstrekte kredieten zijn geweest met betrekking tot het programma die niet in de exploitatie zijn opgenomen worden ze hier vermeld en toegelicht.
- Doordat de verdeling van de overhead bij de realisatie afwijkt van de begrote verdeling zijn er verschillen op de diverse functies. In totaal loopt dit glad (zie ook het overzicht verdeling overhead).
- Overheadkosten bestaan uit loonkosten waarover een opslag is berekend voor de kosten m.b.t. huisvesting, automatisering, post en archief, administratie, facilitaire zaken en personeelsbeleid.

3. Wat is er gerealiseerd?

Hier wordt vermeld wat bereikt is.

1.2. Beleidsprogramma's

Portefeuillehouders : Burgemeester P. Heiliegers en wethouders B. Graal en R. van Haften
Afdelingen : Bestuursondersteuning en Bewonerszaken, Ruimte en Middelen

0 Algemeen bestuur

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

- Bestuursorganen.

Sturing geven aan bestuurlijke en maatschappelijke processen, gericht op een kwalitatief goed functionerend lokaal bestuur, dat democratisch, doeltreffend en doelmatig werkt en bovendien garant staat voor rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en rechtvaardigheid.

- Bestuursondersteuning.

Ondersteuning van burgemeesters en wethouders, gemeenteraad en commissies, evenals de individuele leden van deze bestuursorganen bij de uitoefening van hun taken.

- Burgerzaken.

Uitvoeren van wetgeving op het gebied van de bevolkingsadministratie, burgerlijke stand, reisdocumenten, verkiezingen en kadaster.

Wat willen we bereiken?

1. De realisatie van een adequaat en klantvriendelijk functionerend ambtelijk apparaat.
2. Het uitvoeren van de wettelijke taken op een klantgerichte wijze.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
PROGRAMMA ALGEMEEN BESTUUR				
Lasten				
001 Bestuursorganen	449 751	431 251	443 929	458 347
002 Bestuursondersteuning	389 750	374 603	429 603	332 501
002 Oudheidkunde/musea	16 303	15 325	15 324	16 144
003 Burgerzaken	390 061	382 062	379 063	394 504
004 Baten secretarieleges burgerzaken	47 352	38 375	38 375	49 684
005 Bestuurlijke samenwerking	216 241	95 588	416 228	371 626
006 Bestuursondersteuning raad/rekenkamercie	201 373	192 723	204 724	206 087
006 Bestuursorganen	160 610	125 805	125 806	166 918
Totaal Lasten	1 871 441	1 655 732	2 053 052	1 995 811
Baten				
003 Burgerzaken	-1 424	-10 000	-10 000	-676
004 Baten secretarieleges burgerzaken	-120 965	-127 500	-127 500	-134 594
005 Bestuurlijke samenwerking	-11 459	0	-50 000	-92 306
Totaal Baten	-133 848	-137 500	-187 500	-227 577
Totaal Programma Algemeen Bestuur	1 737 593	1 518 232	1 865 552	1 768 234

Toelichting kostentabel**Lasten**

- 001 Door een aantal cursussen/opleidingen voor het bestuur in het licht van de naderende fusie is er € 11.000 meer uitgegeven dan begroot.
- 002 Minder overhead doordat de realisatie afwijkt van de begroting. In totaliteit loopt dit glad (zie het overzicht verdeling overhead).
- 005 Voor het verkennend proces bestuurlijke toekomst is minder aan advieskosten besteed.
- 006 Meer overhead doordat de realisatie afwijkt van de begroting. In totaliteit loopt dit glad (zie het overzicht verdeling overhead).

Baten

- 003 De geraamde opbrengst voor de pasfoto's is vervallen door de plaatsing van een apart pasfotocabine € 9.000..
- 005 Voor het verkennend proces bestuurlijke toekomst is door de provincie een bijdrage van € 50.000 toegekend, welke niet waren geraamd.

Toevoeging/onttrekking reserves en / of voorzieningen

Programma 0 Algemeen Bestuur	toevoeging	onttrekking	Reserve
Pensioenen wethouders		29 077	Pensioenen oud-wethouders

Programma 0 Algemeen Bestuur	toevoeging	onttrekking	Voorziening
Pensioenen wethouders	29.077	4.284	Pensioenen oud wethouders

Na de jaarlijkse actualisatie van de voorziening pensioenen oud-wethouders door Raet is de voorziening verhoogd met € 29.077. De onttrekking betreft de uitkering aan gepensioneerde oud-wethouders of nabestaanden die na 2013 de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

Verstreckte kredieten

		Budget			WERKELIJK TOTAAL		
		Uitgaven	Inkomsten	Dekking Reserves	Uitgaven	Inkomsten	Dekking Reserves
Sec 15/--	Bestuurlijke toekomst	220 000	50 000	170 000	184 675	50 000	134 675

Wat is gerealiseerd?Communicatie / communicatiemiddelen/website

Op het gebied van communicatie en pr is er in 2016 veel extra werk verzet. Het hele proces rond de toekomst van de gemeente en de selectie van een fusiekandidaat (Horizon en Stip) heeft veel tijd gevraagd. Er is uitgebreid gecommuniceerd naar bewoners, ondernemers, pers en andere betrokkenen in de gemeente. Ook het vervolgtraject, samen met Haarlemmermeer vraagt veel tijd van de communicatiemedewerkers.

Verder vragen vrijwel alle projecten die de afdeling ruimte op stapel heeft staan (komst Outletcenter, aanpassingen N200, Integraal Kindcentrum in Halfweg, etc.), veel tijd en aandacht. Uitgangspunt van ondersteuning van communicatie bij de ruimtelijke projecten is dat communicatie een verantwoordelijkheid is van alle medewerkers (zoals gesteld in het communicatiebeleid, dat in 2013 is opgesteld). Echter, ondersteuning van de communicatiemedewerkster blijft nodig op het gebied van advisering. Onder andere om samen met de vakinhoudelijke ambtenaar een communicatiestrategie en -aanpak voor burgerparticipatie te bepalen per project. Het is hierbij van belang om de communicatiemedewerksters al vanaf de beginfase te betrekken bij ontwikkelingen/projecten die van invloed zijn op inwoners en/of andere belanghebbenden.

Digitaal Nieuwsblad

De gemeente geeft een digitaal Nieuwsblad uit dat tweewekelijks wordt gevuld en vormgegeven door de communicatiemedewerkster. Het Nieuwsblad verschijnt op de website en wordt verstuurd per mail aan de abonnees (circa 900 abonnees). Om inwoners die niet over een computer of internet beschikken ook te informeren, worden de officiële mededelingen (wekelijks) en het Digitale Nieuwsblad (tweewekelijks) in printvorm aangeboden in de woonkernen: Halfweg (gemeentehuis), Spaarndam (dorpscentrum) en Haarlemmerliede (ontmoetingscentrum de Stoep). Van deze service wordt goed gebruik gemaakt.

Kernenbeleid

Het kernenbeleid vraagt meer tijd op communicatiegebied omdat inwoners bij de start van verschillende projecten betrokken en geïnformeerd worden. Daarbij moet het kernenbeleid nog verder ontwikkeld en uitgevoerd gaan worden. De eerste stappen zijn al wel gezet. Er zijn bijeenkomsten voor inwoners georganiseerd om ze bij te praten over o.a. bouwplannen, de speelplaatsjes in de gemeente zijn geïnventariseerd, en de Dorpsraad Spaarndam heeft ondersteuning gekregen.

Horizon en Stip en verder

Het proces Horizon en Stip (bestuurlijke toekomst van de gemeente) vraagt veel inzet en tijd op communicatiegebied. Naast het betrekken van inwoners en belangstellenden door middel van e-debatten, raadsbijeenkomsten en informatiebijeenkomsten worden er ook veel (nieuwe) communicatiemiddelen ontwikkeld, zoals de Horizon en Stip krant, livestreaming en videorapportages. Nu de fusiekandidaat bekend is, wordt de communicatie voortgezet, samen met Haarlemmermeer. De twee medewerkers Communicatie van onze gemeente vormen samen met medewerkers van de gemeente Haarlemmermeer een werkgroep Communicatie, die de stuurgroep voor de Wettelijke Herindeling adviseert en ondersteunt op het gebied van communicatie. Er is een communicatieplan opgesteld. Alle werkzaamheden die hier uit voortvloeien, worden gezamenlijk opgepakt. In 2016 is een nieuwe krant opgezet ("Natuurlijk Verbonden") en zijn er drie inloopavonden. Ook de pers wordt vanuit twee gemeenten gezamenlijk benaderd.

E-dienstverlening

Het digitale loket wordt steeds belangrijker. Er wordt al gewerkt met zogenaamde e-formulieren, maar de ontwikkeling op dit gebied schrijdt voort. De formulieren worden 'slimmer' en er komen formulieren bij. Om deze ontwikkeling bij te houden is kennis op het gebied van ICT nodig, maar ook omdat de website en de publicaties (op landelijke sites) aan allerlei technische eisen moeten voldoen (toegankelijk voor slechtzienden etc.). Die eisen worden steeds verder aangescherpt. Dit jaar is daarom een tweede communicatiemedewerkster (parttime) aangetrokken, die zich met name op de digitale communicatie richt. (website, intranet).

Website

De gemeentelijke website is in 2016 vernieuwd en geactualiseerd, en zal nog verder uitgebouwd worden. De nieuwe website voldoet beter aan de eisen van deze tijd (dynamischer, interactief, toegankelijkheid, webrichtlijnen). Ook zijn er webformulieren toegevoegd voor het doen van meldingen over de openbare ruimte (zoals zwerfvuil of kapotte lichtmasten).

Intranet

In mei 2016 is een start gemaakt met een intranet (pleio). In de eerste opzet is er begonnen met alleen profielen van medewerkers. Vervolgens is dit uitgebreid met groepen voor afdelingen, teams (van afdelingen) en werk- en projectgroepen. Binnen deze groepen worden bestanden gedeeld en zelfs samengewerkt met externe contacten.

AlleHenS tentoonstellingen

In 2015 is er gestart met exposities in het gemeentehuis: AlleHenS tentoonstellingen. In 2016 is dit voortgezet. Op deze manier wordt kunst en cultuur in de gemeente onder de aandacht gebracht. Kunstenaars uit de (regio van de) gemeente worden uitgenodigd om hun werken tentoon te stellen voor een drie maanden durende periode. In 2016 hebben er twee tentoonstellingen plaatsgevonden. De gemeente ondersteunt de tentoonstellingen op het gebied van communicatie en pr en facilitaire zaken. De medewerkster communicatie stelt de uitnodigingen op en verstuurt deze. Daarnaast worden er persgesprekken georganiseerd.

Verjaardag gemeente in september

De gemeente heeft haar verjaardag op 22 september gevierd. De viering is gecombineerd met kinderkoorts-expositie op de Bietenbrug en de benoeming van een nieuwe kinderburgemeester. Er waren drie kandidaat-burgemeesters die elk een eigen korte presentatie hielden. Uit deze drie is Puck Zomer als de nieuwe kinderburgemeester gekozen. De bijeenkomst in het Raadhuis is georganiseerd door een van de twee medewerkers Communicatie.

Doorlopende werkzaamheden

Naast bovengenoemde projecten en communicatiemiddelen is er een aantal zaken op het gebied van communicatie dat van belang is om door te laten lopen. Denk aan het personeelsblad HenS, aan het snel en juist afhandelen van persvragen, communicatie bij crisisincidenten (vluchtelingen problematiek), het genereren van publiciteit bij festiviteiten en/of bijzondere gelegenheden waar het college bij aanwezig is (ook speeches).

De achterliggende gedachte bij al deze werkzaamheden is om communicatiemomenten af te stemmen met de beleidslijnen van het gemeentebestuur, zoals vastgelegd in het collegeprogramma, om afwijkende/tegenstrijdige berichtgevingen te voorkomen (dit wordt ook corporate communicatie genoemd).

Werken op afspraak bij burgerzaken

Het blijkt lastig om uitsluitend op afspraak te gaan werken; inwoners blijven onaangekondigd komen. Een deel ervan weet wel dat dit niet de bedoeling is, maar weet ook dat iedereen toch wel geholpen wordt. Daarom is ingevoerd dat wie zonder afspraak komt, moet wachten tot mensen met wel een afspraak geholpen zijn. Dit werkt evenwel ook niet helemaal, want anno oktober 2016 komen nog steeds (teveel) mensen zonder afspraak. De enige remedie om dit te stoppen is om deze mensen helemaal niet meer te helpen. Dit is echter weer niet klantvriendelijk.

Pasfotocabine

In 2016 is de pasfoto-cabine gekomen. Dit blijkt een goede keuze te zijn: inwoners kunnen tegen een veel lager tarief pasfoto's laten maken, en de medewerkers burgerzaken zijn veel minder tijd kwijt aan het maken van pasfoto's (in sommige gevallen moeten er nog wel handmatig pasfoto's gemaakt worden). De aanwezigheid van de cabine kost de gemeente niets.

Trouwen in de gemeente

Het aantal huwelijken in onze gemeente blijft redelijk stabiel, met een lichte stijging. Waar er in 2015 45 huwelijken zijn gesloten komt dit in 2016 uit op 52 huwelijken.

Fraudebestrijding

In 2015 hebben wij een grote stap genomen tegen zgn. documentfraude door een speciaal scan-apparaat bij de controle in te zetten. Hoewel er meer terreinen zijn waarop wij alert moeten zijn en proberen te blijven is er in regio- verband ook speciale aandacht voor zgn. identiteitsfraude en woonfraude. Wij hebben in 2016 meegedaan aan de landelijke aanpak woonfraude.

Hier gaan we in 2017 mee door om "eigen" adressen te kunnen laten bezoeken door onze toezichthouders BRP.

Portefeuillehouder : Burgemeester P. Heiliegers
Afdelingen : Bestuursondersteuning en Bewonerszaken, Ruimte

1 Openbare orde en veiligheid

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Brandweer- en rampenbestrijding

- Brandbestrijding
- Hulp- en dienstverlening
- Rampenbestrijding.

Overige beschermende maatregelen

- Actueel houden algemene plaatselijke verordening
- Uitvoering bijzondere wetten.

Wat willen we bereiken?

- Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al wat daarmee verband houdt; en het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand (Tekst brandweer wet 1985).
- Handhaving van de leefbaarheid binnen de gemeente en realisatie van integrale veiligheid in samenwerking met onder andere politie en woningbouwvereniging.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID				
Lasten				
120 Brandweer en rampenbestrijding	467 965	485 000	477 001	447 878
140 Openbare orde en veiligheid	127 867	116 465	107 465	127 301
Totaal Lasten	595 832	601 465	584 466	575 180
Baten				
120 Brandweer en rampenbestrijding	-1 350	-1 350	-1 350	-1 350
140 Openbare orde en veiligheid	-50 728	-48 700	-48 700	-50 185
Totaal Baten	-52 078	-50 050	-50 050	-51 535
Totaal Programma Openbare Orde en Veiligheid	543 754	551 415	534 416	523 645

Toelichting kostentabel**Lasten**

- 120 Op dit product zijn minder overheadskosten verantwoord dan begroot, daartegenover staat de bijdrage aan de VRK hoger is dan geraamd. Dit komt doordat de inflatie op de bijdrage nog niet was toegevoegd aan de begrote bijdrage VRK.
- 140 Door de gemeente Haarlemmermeer is ondersteuning geleverd voor openbare orde en veiligheid, vanwege het vertrek van een eigen medewerker. Dit veroorzaakt een overschrijding op dit product.

Baten

Geen opmerkingen.

Wat is gerealiseerd?Hennepconvenant Noord-Holland

In 2014 is door een regionale werkgroep gewerkt aan een hennepconvenant voor heel Kennemerland. Het doel is om door middel van een integrale aanpak en het nemen van preventieve en repressieve maatregelen gevaarlijke situaties met betrekking tot hennepkwekerijen te beëindigen, leefbaarheid te verbeteren, onveiligheidsgevoelens weg te nemen en oneigenlijk gebruik van woonruimte, illegaal aftappen van elektriciteit en belastingfraude tegen te gaan. Convenantpartners zijn gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, woningcorporaties, de netbeheerder, UWV en PWN.

In februari 2015 bleek dat alle individuele gemeenten hiervoor een melding moeten doen bij het College Bescherming Persoonsgegevens. Dit is inmiddels gedaan. Er is echter nooit gekomen tot een daadwerkelijke ondertekening van het convenant. Het streven is om het convenant nog voor het einde van dit jaar te laten ondertekenen.

Diverse partijen in de eenheid Noord-Holland willen komen tot een gerichte en gezamenlijke aanpak van illegale hennepcultuur. Onderdeel hiervan is het uitwisselen van gegevens tussen partners. Bij een vermoeden van de aanwezigheid van een hennepkwekerij en na de ontmanteling kunnen de convenantpartners onderling de voor hun taak relevante gegevens uitwisselen via de aangewezen contactpersonen, zodat een ieder zijn of haar maatregelen kan treffen. Dit wordt mogelijk gemaakt door het hennepconvenant Noord-Holland.

Aanpak woninginbraken

Het project 'stop woninginbraken', waar preventieadviseurs in een zogenaamde "buurtauto" preventie advies geven aan bewoners, is in 2016 voortgezet. Hierbij werden de inbraakcijfers geanalyseerd en hotspots bezocht door de buurtauto. De buurtauto is in 2016 ingezet in Halfweg.

In 2016 is tevens de workshop 'Alert in de wijk' georganiseerd door de gemeente Haarlemmermeer voor inwoners van zowel Zwanenburg als Halfweg. De training is afgeleid van de 'spottersopleiding' van de politie en toegespitst op de doelgroep bewoners. Tijdens de training leren bewoners afwijkende personen/zaken in hun directe omgeving te signaleren en hierop te anticiperen door het afgeven van zogenaamde prikkels.

In 2016 zijn 4 matrixborden, voorzien van preventieteksten, geplaatst in de gemeente om bewoners alert te maken op mogelijk actieve inbrekers.

In 2015 heeft de gemeente een pilot Buurtbemiddeling opgezet die wordt uitgevoerd door Meerwaarde. Relevante partners zoals woningbouwvereniging en de politie zijn op de hoogte gesteld van de pilot, zodat zij casussen konden aanmelden. In 2016 is deze pilot geëvalueerd. Op basis van de evaluatie is besloten

buurtbemiddeling structureel te continueren.

Tijdens de feestweek van Spaarndam zijn, door het RCP door middel van een straattheater act, de aanwezigen bewust gemaakt dat zij slachtoffer kunnen worden van criminaliteit. Tevens zijn hierbij aanmeldingen voor Burgernet geworven. Deze actie heeft tot 18 nieuwe aanmeldingen geleid.

APV

De wijziging van de Tarieventabel van de Legesverordening heeft geleid tot een rechtvaardigere opbouw van de leges voor het in behandeling nemen van evenementenvergunningen. De organisaties hebben aangegeven tevreden te zijn met de oplossing terwijl wel aan de opdracht van kostendekkendheid wordt voldaan.

Preventie en Handhavingsplan Alcohol 2014-2017 (ipv Preventieplan Drank- en Horecabeleid)

In 2016 zijn er met betrekking tot handhaving vijf algemene controles bij horecagelegenheden, twee controles bij horecagelegenheden zonder vergunning, één leeftijdscontrole bij de slijterij, twee leeftijdscontroles bij horecagelegenheden en meerdere leeftijdscontroles tijdens het Zomerfeest in Spaarndam uitgevoerd.

Met betrekking tot preventie is er dit jaar geen voorlichting gegeven in de gemeente gelegen basisscholen omdat er in 2015 al voorlichting is gegeven aan combinatiegroepen. In 2017 wordt dit weer opgepakt en uitgevoerd.

Over de activiteiten in 2016 met betrekking tot het Preventie en Handhavingsplan Alcohol 2014-2017 heeft de raad een rapportage ter kennisname ontvangen.

BIBOB beleid

Met een Bibob-beleid kan worden voorkomen dat de gemeente criminele activiteiten faciliteert. In 2016 zijn vier drank- en horecaverunningen in aanmerking gekomen voor het gemeentelijk Bibob onderzoek. Twee daarvan zijn afgerond met een positief advies, de overige twee onderzoeken zijn nog in behandeling.

Damocles beleid

Begin 2014 is het drugsbeleid in onze gemeente vastgesteld. Het drugsbeleid stelt kaders vast hoe er gehandeld wordt door het bevoegd gezag indien zij zich geconfronteerd ziet met drugsoverlast. De nota geeft weer hoe de gemeente omgaat met de handhavingsinstrumenten voortvloeiend uit artikel 174 Gemeentewet (ook wel bekend onder de naam Wet Victoria), artikel 13b Opiumwet (ook wel bekend onder de naam Wet Damocles) en artikel 14 Woningwet (Wet Victor).

Integraal Veiligheidsbeleid 2015 - 2018

De gemeente heeft de regierol op het lokaal veiligheidsbeleid. Om dit goed in te vullen, is het integraal veiligheidsbeleid van belang. Met het IVB kan de gemeente sturing geven aan de lokale veiligheid. Het stuk is in september 2014 vastgesteld door de raad en dient als kader voor de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's t/m 2018.

Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2016 / 2017

Het uitvoeringsprogramma 2016 is in december 2015 vastgesteld en in januari 2016 als c-stuk aan de raad gepresenteerd. In het najaar is gestart met het uitvoeringsprogramma 2017; dit zal na vaststelling door het college in januari 2017 ter kennisneming aangeboden worden aan de raad.

Brandveilig leven

De gemeente heeft ingestemd mede uitvoering te geven aan de toekomstvisie van de brandweer waarin 'brandveilig leven' centraal staat. Het doel is de bewoners van risicowoningen bewust te maken van de (brand)onveiligheden in en om hun huis. Dit doet de brandweer door middel van het afleggen van huisbezoeken en indien nodig het plaatsen van rookmelders. Hiervoor is € 3000,- vrijgemaakt en zijn door zowel burgemeester als wethouder drie doelgroepen benoemd in onze gemeente, te weten inwoners die een beroep hebben gedaan op de WMO voorziening woningverbetering, zelfstandig wonende 75-plussers, en woonbootbewoners. De brandweer levert de te bezoeken adressen aan. De bewoners worden vervolgens per brief van de gemeente op de hoogte gebracht van het bezoek. Constateringen en adviezen van de brandweer worden opgevolgd en onveilige situaties omgezet naar veilige situaties.

Lijkschouwing

In bepaalde gevallen is de gemeente aansprakelijk voor de gevolgbaten na het aantreffen van een stoffelijk overschot in de gemeente. Het gaat dan om onder andere de kosten van lijkschouwing en van transport naar een mortuarium, het gebruik van het mortuarium. De kosten van lijkschouwing werden tot voor 2015 niet bij de gemeente gedeclareerd, en waren dus niet begroot. Sinds dit jaar ontvangen wij wel de nota's. Daarom is een nieuwe beheers post aangemaakt en is hiervoor een bedrag van € 2.000,- opgenomen. Waar mogelijk zullen deze kosten worden verhaald op de nabestaanden.

BOA's

In 2015 is een overeenkomst gesloten met de Omgevingsdienst IJmond voor het inhuren van een boa voor het handhaven van diverse zaken (bijzondere wetten, Algemene Plaatselijke Verordening, veiligheid etc.). Het aantal uren voor BOA-taken in 2016 bedroeg 300 uur. De raad ontvangt regelmatig rapportages over de BOA-inzet.

Evenementenbeleid

Omdat met name grote evenementen steeds groter en risicovoller zijn geworden zijn er in 2013 richtlijnen evenementenbeleid vastgesteld, waarin het aantal (grote) evenementen is vastgesteld alsmede de locaties waarop ze kunnen plaatsvinden. Deze richtlijnen zijn uitgewerkt in een breder beleid, dat op 22 april 2014 is vastgesteld. Eind 2015 is het evenementenbeleid geëvalueerd in overleg met de evenementencommissie. De adviseurs in de evenementencommissie hebben aangegeven geen op- of aanmerkingen te hebben op het evenementenbeleid. In het eerste kwartaal van 2016 is het beleid op kleine punten aangescherpt ter verduidelijking van het bestaande kader.

Het beleid geeft een duidelijk kader waarin gewerkt kan worden. Organisatoren van evenementen die niet passen in het beleid worden (indien mogelijk) vooraf geïnformeerd waardoor er geen aanvragen worden ingediend. In 2016 is voor het eerst gewerkt met een jaarplanning. De grote evenementen die voor de zomer plaatsvinden stonden gepland om behandeld te worden in het eerste kwartaal en de evenementen die na de zomer plaatsvinden stonden gepland om behandeld te worden in het tweede kwartaal. Door omstandigheden is het alleen met Kalayaan Fiesta gelukt om de planning aan te houden.

Bij de berekening van de leges voor 2015 is uitgegaan van de huidige evenementen. Hierbij is de fysieke aanwezigheid gedurende het gehele evenement meegenomen in de berekening. Voor nieuwe evenementen hoeft dit niet altijd het geval te zijn. Het legessysteem met betrekking tot de evenementen is in het derde kwartaal van 2016 geëvalueerd en hieruit is gebleken dat er te hoge leges werden opgelegd. Eind 2016 heeft de gemeenteraad de tarieventabel behorende bij de Legesverordening met terugwerkende werking gewijzigd. De nieuwe methodiek is ook in 2016 gebruikt in de tarieventabel. In het vierde kwartaal van 2016 is deze methodiek geëvalueerd. Hieruit is gebleken dat met deze methodiek de leges redelijk en billijk worden opgelegd. De evaluatie is als C-stuk aangeboden aan de gemeenteraad (6 december 2016).

Portefeuillehouders : Wethouder B. Graal
Afdelingen : Ruimte

---

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Wegen, straten en pleinen

Het aanleggen en onderhouden van:

- wegen
- openbare verlichting.

Het uitvoeren van:

- straatreiniging
- gladheidbestrijding.

Verkeersmaatregelen te land

Beleidsvoorbereiding en uitvoering van activiteiten verband houdende met verkeersmaatregelen te land.

Openbaar vervoer

Beleidsvoorbereiding van activiteiten verband houdend met het waarborgen en zo mogelijk vergroten van de bereikbaarheid via het openbaar vervoer.

Waterkering, afwatering en landaanwinning

Beheer en onderhoud van sloten, duikers en waterlossingen.

Wat willen we bereiken?

- In standhouden van een goed onderhouden wegenstelsel op basis van een wegenbeheersplan.
- Bevorderen van de verkeersveiligheid in de gemeente.
- Het waarborgen en indien mogelijk, vergroten van de bereikbaarheid via het openbaar vervoer.
- Zorg dragen voor een goede waterhuishouding en afwatering.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
PROGRAMMA VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT				
Lasten				
210 Wegen, straten, pleinen, verkeersmaatregelen	1 054 637	736 102	2 659 626	2 329 666
211 Verkeersmaatregelen te land (oud; miv 2016)	925			0
212 Openbaar Vervoer	0	935	935	94
223 Veerdiensten		8 000	8 000	
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning	20 954	41 608	199 208	17 796
Totaal Lasten	1 076 516	786 645	2 867 769	2 347 555
Baten				
210 Wegen, straten, pleinen, verkeersmaatregelen	-57 023	-23 000	-63 000	-30 600
223 Veerdiensten	-3 508	-3 500	-3 500	4 235
Totaal Baten	-60 531	-26 500	-66 500	-26 365
Totaal Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat	1 015 985	760 145	2 801 269	2 321 190

Lasten

210 Ten opzichte van de primitieve begroting zijn de begrote lasten na wijziging aanzienlijk hoger. Dit komt door onderstaande projecten die nog niet waren afgerond in 2015. Deze zijn middels een begrotingswijziging opgenomen

De werkelijke kosten op wegen zijn ruim 3 ton minder dan begroot. Dit komt omdat een deel van de geplande werkzaamheden aan het herstel en onderhoud 4 bruggen, Lageweg, snelfietsroute Haarlem-Amsterdam en zijkanaal C-weg nog niet zijn uitgevoerd of afgerond in 2016. Deze kosten worden gedekt uit de reserve wegen. Hier heeft dus ook minder onttrekking plaatsgevonden.

223 Er was herstrating gepland van het pontplein maar dat is nog niet uitgevoerd.

240 Er is € 100.000 begroot voor werkzaamheden aan de sluisjes. Dit is nog niet uitgevoerd in 2016. Hier staat een onttrekking uit de algemene reserve tegenover welke dus ook niet is uitgevoerd.

Baten

210 De inkomsten zijn lager dan begroot omdat er een correctie heeft plaats gevonden op de doorberekende kosten aan SugarCity voor de verkeersregelinstallatie. Daarnaast is de opbrengst leges voor ontheffing breedtebeperking i.v.m. de aanleg voor de 380kV lijn € 10.000 lager uitgevallen.

Toevoeging / onttrekking reserves en / of voorzieningen:

Programma Verkeer, vervoer en Waterstaat	toevoeging	onttrekking	Reserve
Jaarlijkse storting	200 000		Reserve onderhoud wegen
Bijdrage van Algemene reserve	400 000		Reserve onderhoud wegen
Herstel en onderhoud vier bruggen (zie kadernota 2015)		1 325	Reserve onderhoud wegen
Krediet Lagedijk, Spaarndammerweg (zie wijziging 4, 2014)		514	Reserve onderhoud wegen
Krediet Liedeweg		758 206	Reserve onderhoud wegen
Asfaltherstelwerkzaamheden (wijz. 7, 2016)		620 271	Reserve onderhoud wegen
Bijdrage van Algemene reserve	27 674		Reserve remplace OV
Onttrekking reserve remplace OV		58 375	Reserve remplace OV
Totaal	627 674	1 438 691	

Toelichting

Bovenop de jaarlijkse storting is in december 2015 bij het vaststellen van de nota Reserves en voorzieningen besloten om in de reserve wegen extra geld te storten om alle nieuwe projecten te kunnen realiseren.

De onttrekkingen van reserve wegen hebben betrekking op kredieten die verleend zijn in 2014 en 2015. Alleen het krediet onderhoud 4 bruggen is nog niet afgerond.

Bij de nota reserves en voorzieningen is ook een extra storting opgenomen naar de reserve remplace OV. De onttrekking heeft betrekking op de aanschaf van de uit te voeren remplace in 2017.

Verstrekke kredieten

		Budget			WERKELIJK TOTAAL		
		Uitgaven	Inkomst en	Dekking Reserves	Uitgaven	Inkomst en	Dekking Reserves
Rui 16/010 Mid 14/007 en Mid 16/016	Openbare verlichting Liedeweg/Lagedijk	58 195		58 195	58 195		58 195
Rui 14/014	Werkzaamheden Sluisjes Snelfietsroute Haarlem- Amsterdam	115 100		115 100	15 100		15 100
Rui 13/005	Herstel en Onderhoud 4 Bruggen	454 584	379 584	75 000	175 164	303 660	0
Rui 14/011 Rui 14/011 en Mid 16/016	Renovatie Lagedijk / Spaarndammerdijk	36 200		36 200	5 690		5 690
Rui 14/020	Renovatie Liedeweg	680 000	80 000	600 000	440 383		360 383
Rui 16/018	Asfalt herstelwerkzaamheden	560 000		560 000	793 621		793 621
Rui 16/018	Zijkanaal C-weg	200 000		200 000	12 045		12 045
Rui 16/018	Zijkanaal C-weg	550 000		550 000	595 833		595 833
Rui 16/026	Vervangen Openbare Verlichting	125 000		75 000	24 438		24 438
		195 000			0		

Wat is gerealiseerd?**Onderhoud en nieuwbouw wegen****a. *wegenbeheerplan***

In 2015 is het wegenbeheerplan geaccordeerd door de raad. De opgenomen uitvoeringsplanning wordt aangehouden. In 2016 werden de voorgestelde maatregelen voorbereid (Zijkanaal C weg en Kerkweg) en ter uitvoering (Zijkanaal C weg, Ringweg (gedeeltelijk) en Inlaagpolder (gedeeltelijk)) gebracht. Voor het regulier wegenonderhoud is via Stichting Rijk een gezamenlijke aanbesteding geweest voor de duur van twee jaar.

b. *regulier (klein) onderhoud wegverhardingen*

Noodzakelijke kleine onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd voor asfalt- en klinkerverhardingen en gedekt uit de lopende begroting.

Snelfietsroute Haarlem – Amsterdam: F200

De ambtelijke discussie rond de aanleg van een snelfietsroute tussen Haarlem en Amsterdam is afgerond. Uit drie varianten is de meest effectieve en economische haalbare variant met het Ministerie en de Provincie besproken. De aanvraag voor financiering is ingediend bij de Provincie en het Ministerie. Door onze gemeente is een financiële bijdrage toegezegd van € 75.000. De provincie Noord-Holland heeft beschikking gekregen over de gelden van Ministerie I&M. De gemeente HenS heeft in april 2016 de beschikking van provincie gekregen. Er is gestart met het verder laten uitwerken van de maatregelen. Enkele maatregelen (inritten en OVL) zijn uitgevoerd in 2016. De volledige uitvoering start in 2017.

Parkeerregulering Halfweg-Zuid; Parkeerbeleid

“In de raadsvergadering van 29 september 2015 is door de raad aan het college van BenW gevraagd om met een voorstel te komen om parkeerbeleid op te laten stellen. Er is op 29 maart het beleidsstuk “Parkeren in Haarlemmerliede en Spaarnwoude” d.d. 20 januari 2016 gepresenteerd aan de raad. Het parkeerbeleid voor Halfweg Zuid is op 29 maart 2016 vastgesteld door de raad. Verder is het stuk “Parkeerbalans IKC Halfweg” d.d. 30 augustus 2016 opgesteld door BVA en deze is nu onderdeel van de kredietaanvraag voor het IKC en toegevoegd als bijlage van het programma van eisen (PVE).

Herinrichting Oranje Nassaustraat

Vanwege het project IKC en de staat van de riolering is de herinrichting in tijd naar voren worden gehaald. De gemeente raad heeft in november 2016 een krediet beschikbaar gesteld om de herinrichting van de Oranje Nassaustraat ter hand te nemen. Een groot deel van de kosten wordt gedekt uit het GRP. De herinrichting staat gepland voor het 3^e kwartaal van 2017.

Openbare verlichting

In 2016 zijn enkel de storingen (dagelijks onderhoud) verholpen. Voor de remplace is een aanbesteding gestart. De uitvoering, vervangen 150 stuks masten en armaturen met Led-verlichting, is in 2017.

Milieuvriendelijk onkruidbestrijding

De wettelijke verplichting om geen bestrijdingsmiddelen meer toe te passen is per 1 april 2016 ingegaan. De aannemer heeft vervolgens meerwerk opgedragen gekregen om met extra veeg- en borstelbeurten het onkruidbeheer op verhardingen uit te voeren en op het gestelde beeldkwaliteitsniveau (niveau B, CROW norm) te houden.

Lagedijk en Liedeweg

De renovatie van de Lagedijk en de Liedeweg is eind mei 2016 gereedgekomen.

Zijkanaal C weg

Het vervangen van het fietspad langs Zijkanaal C is uitgevoerd. Tevens is de Zijkanaal C Weg afgewaardeerd naar een 60km-weg. De aanwezige woonschepen zijn aangesloten op het gemeentelijk riool en bij de hockeyvereniging is een afrit aangelegd, waarmee het complex voor fietsers bereikbaar is gemaakt van het fietspad.

Kerkweg

In 2016 is een begin gemaakt met de voorbereiding van de Kerkweg door een landmeetkundige inmeting te doen en onderzoek te doen naar de technische toestand van de weg. Op grond van dit advies zijn de kosten geraamd en is een concept-bestek opgesteld. In 2017 zal de aanbesteding en de uitvoering plaatsvinden.

Sluizen Halfweg

De doorstroomcapaciteit dient bij het gemeentelijk monument de sluizen te worden vergroot. Voor het project is door de gemeente Amsterdam een bedrag beschikbaar gesteld van €4 miljoen, door het Hoogheemraadschap een bedrag van €1 miljoen en door onze gemeente een bedrag van €100.000 (voor de inrichting). In 2016 hebben Rijnland en de gemeente de eisen en wensen ten aanzien van het ontwerp verder uitgewerkt en zijn er diverse voorbereidende onderzoeken uitgevoerd, zoals een archeologisch onderzoek en een onderzoek naar niet gesprongen explosieven.

Portefeuillehouder : Wethouder R. van Haften
Afdelingen : Ruimte

3 Economische zaken

Wat willen we bereiken?

Uitvoering van het raads- en collegeprogramma 2014 – 2018.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
PROGRAMMA ECONOMISCHE ZAKEN				
Lasten				
310 Handel, ambacht en industrie	3 750	2 000	16 500	6 260
Totaal Lasten Economische Zaken	3 750	2 000	16 500	6 260

Toelichting kostentabel

Lasten

310 De bijdrage aan stafbureau MRA zijn in 2016 niet gedaan, terwijl deze wel via een begrotingswijziging zijn toegevoegd aan het budget.

Wat is gerealiseerd?

SugarCity

In 2016 is een herstelbesluit genomen m.b.t. de omgevingsvergunning voor de outlet center. Uitkomsten van de beroepsprocedure is nog niet bekend. Er hebben diverse projectgroep en stuurgroep vergaderingen plaatsgevonden. De damwanden zijn in 2016 aangebracht ten behoeve van de bodemsanering (2^e kwartaal van 2017). Door Sugar City Investments b.v. zijn onderzoeken gedaan naar de westelijke en oostelijke ontsluiting.

Polanenpark

Het aanbod van industrieterreinen neemt steeds meer toe en dit heeft zijn weerslag op de ontwikkeling van Polanenpark. Er is ruime keuze in beschikbaar industrieterrein en wordt de concurrentie heviger. Uit het jaarverslag 2016 blijkt dat de verwachte uitgifte van kavels niet is gerealiseerd. Financieel gezien is er over 2016 een gering positief resultaat dat aan het eigen vermogen is toegevoegd. In 2017 wordt aandacht geschonken aan de marketing strategie en zullen de resterende beschikbare kavels gebruiksklaar worden gemaakt. Hiermee wordt getracht een voordeelpositie te creëren omdat potentiële ondernemers dan sneller kunnen beginnen met de bouw.

Bijdrage SHIP

De bijdrage aan SHIP heeft geresulteerd in de bouw van dit informatiepunt. De opening zal in 2017 plaatsvinden.

Portefeuillehouder : Wethouder R. van Haeften
Afdelingen : Bestuursondersteuning en Bewonerszaken

4 Onderwijs

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Openbaar onderwijs

Vorbereiding en uitvoering van taken die de gemeente voor de openbare school dient te verrichten.

Bijzonder onderwijs

Verstrekken van financiële middelen aan het bijzondere basisonderwijs.

Gemeenschappelijke baten/lasten van het onderwijs

Beleidsadvisering en uitvoering ten aanzien van overige onderwijszaken.

Wat willen we bereiken?

- Uitvoering van de wettelijke plicht, welke inhoudt, dat de gemeente zorgt voor de instandhouding van openbaar onderwijs, zodat leerlingen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar zo goed mogelijk basisonderwijs kunnen volgen, ongeacht hun godsdienst of levensovertuiging.
- Op basis van wettelijke taken voorwaarden scheppen om leerlingen van 4 tot 12 jaar in de gelegenheid te stellen zo goed mogelijk onderwijs te volgen. Stimulering van levensbeschouwelijke vorming van het basisonderwijs.
- Verwezenlijking van een adequate vervoersvoorziening zodat leerlingen voor hen passend onderwijs kunnen volgen.
- Ontwikkelen en verbeteren van het basisonderwijs door psychologische, school organisatorische en vakinhoudelijke ondersteuning.
- Realiseren van volwasseneneducatie.
- Inburgeren.

Wat heeft het gekost?

	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
PROGRAMMA ONDERWIJS				
Lasten				
420 Basisonderwijs, excl. huisvesting	98 543	98 563	98 563	83 127
421 Basisonderwijs, huisvesting	227 211	208 554	220 730	206 814
480 Gemeensch. baten/lasten v/h onderwijs	252 019	175 479	230 479	209 399
Totaal Lasten	577 773	482 596	549 772	499 341
Baten				
421 Basisonderwijs, huisvesting	-1 324	-1 300	-1 300	-2 708
480 Gemeensch. baten/lasten v/h onderwijs	-57 954	0	-73 101	-72 349
Totaal Baten	-59 279	-1 300	-74 401	-75 057
Totaal Onderwijs	518 494	481 296	475 371	424 284

Toelichting kostentabel**Lasten**

- 420 Door een gunstige afrekening over 2015 hebben we een incidenteel voordeel van € 15.000.
421 De onder uitputting komt door lagere OZB-kosten van € 12.000.
480 Bij de 2^e marap zijn de lasten en baten voor het Onderwijsachterstandenbeleid opgehoogd en ook werkelijk uitgegeven. Hiervoor zijn rijksbijdragen ontvangen.
 De kosten voor leerlingenvervoer zijn ca. € 27.000 lager dan begroot.

Baten

Geen opmerkingen.

Toevoeging / onttrekking reserves en / of voorzieningen:

Programma Onderwijs	toevoeging	onttrekking	Reserve
Onttrekking ivm bijstelling plafond reserve kapitaallasten Adalbertusschool		100 000	onderhoud gebouwen
storting boekjaar cfr MOP 2013-2023	12 070	40 365	reserve kapitaallasten
Ondershoudskosten op 6.421.01.3 - U 43.43.25		2 706	onderhoud gebouwen
Totaal	12 070	143 071	

Toelichting

Bij de nota reserves en voorzieningen december 2015 is bepaald dat het plafond van de reserve onderhoud gebouwen naar beneden bijgesteld kon worden. Dit is ten gunste van de algemene reserve gekomen. De onttrekking m.b.t. tot de kapitaallasten zijn structureel, deze reserve is opgebouwd bij het realiseren van de Adalbertusschool en dekt de kapitaallasten gedurende 40 jaar.

De toevoeging aan de reserve Onderhoud gebouwen komt voort uit het meerjarenonderhoudsplan 2013-2023.

Wat is gerealiseerd?**Basisonderwijs**

De basisscholen ontvangen een gemeentelijke bijdrage voor kennisvermeerdering en voor een vakleerkracht gymnastiekonderwijs. Voor de instandhouding van gymaccommodaties wordt een klokurenvergoeding toegekend aan de eigenaren van die accommodaties. Het uitbreiden van het aantal gym uren op de basisschool is een blijvend punt van aandacht in de overleggen met de schooldirecties.

Per 1 januari 2016 zijn de Stichting de la Salle (Sint Franciscusschool en Sint Jozefsschool) en de VPCO De Basis (Halverwegeschool) gefuseerd tot de Stichting Jong Leren, een stichting voor confessioneel onderwijs. Binnen de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (Margrietschool) is per 1 juli 2016 de bestuursstructuur gewijzigd in een raad van toezichtmodel. Met de instelling van een raad van toezicht is de gewenste scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht doorgevoerd.

Leerplicht

De inhoudelijke en administratieve taken met betrekking tot leerplicht en de regionale meld- en coördinatiefunctie zijn ondergebracht in een Gemeenschappelijke Regeling (Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten). De taken worden uitgevoerd binnen Het Leerplein met Haarlem als centrumgemeente.

Overige onderwijszaken

De eind 2015 gegeven voorlichtingslessen over alcohol en drugs aan kinderen van groep 7/8 van de basisscholen zijn geëvalueerd. De lessen zijn zowel door kinderen, leerkrachten en ouders zeer positief ontvangen. Reden om de lessen in 2017 te herhalen (vanwege de combinatieklassen 7/8 kon 2016 worden overgeslagen).

Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie / Onderwijsachterstanden

In overleg met de aanbieders van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is het programma 2016 vastgesteld. Binnen alle peuterspeelzalen is het kindvolgsysteem KIJK! in gebruik genomen. Van elke kinderopvangorganisatie hebben twee leidsters hiervoor een instructie cursus gevolgd. In het kader van de voorschoolse educatie is afgesproken dat de logopediste door de peuterspeelzalen/kinderopvang geconsulteerd kan worden bij het vermoeden van een taalontwikkelingsachterstand.

De werkafspraken met de consultatiebureaus over verwijzing van doelgroepkinderen naar VVE-locaties zijn geformaliseerd. Ook met het CJG zijn contacten gelegd over de rol van het CJG binnen de toeleiding van doelgroepkinderen.

Met de schoolbesturen zijn afspraken gemaakt over de te behalen resultaten met VVE. Bij het vaststellen van de 0-situatie van doelgroepkinderen is een belangrijke rol weggelegd voor de logopediste. Evenals voorgaande jaren wordt door de peuterspeelzalen de uniforme inkomensafhankelijke tarieventabel voor de ouderbijdrage gehanteerd. Met het oog op de harmonisatie van de peuterspeelzalen en de kinderdagverblijven per 1 januari 2018 én de aanstaande fusie met Haarlemmermeer is ervoor gekozen de nadruk te leggen op kwaliteitshandhaving en geen ingrijpende wijzigingen door te voeren.

Passend Onderwijs

De gevolgen van de transitie binnen de jeugdhulpverlening worden inzichtelijk. Binnen het regionale platform Passend Onderwijs worden afstemmingsafspraken op het snijvlak van het Sociale Domein en Onderwijs gemaakt en bijgesteld. De basisscholen in de gemeente spannen zich tot het uiterste in om zoveel mogelijk kinderen binnen het reguliere onderwijs een passend aanbod te doen. In de praktijk blijkt dit een aanzienlijke taakverzwaring die een wissel trekt op de leerkrachten.

Kinderen van statushouders met een zodanige taalachterstand dat zij nog niet kunnen instromen in het reguliere basisonderwijs hebben de Internationale Taalklas in Haarlem bezocht.

Integraal Kindcentrum (IKC) Halfweg

In mei 2016 is door de gemeenteraad besloten het Margrietplantsoen aan te wijzen als ontwikkellocatie voor het IKC. Daarna heeft de gemeenteraad in november 2016 ingestemd met het gemeentelijk Programma van Eisen voor de realisatie van het IKC en een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor de bouw van het IKC en een aparte gymzaal. Vervolgens is gestart met het voorbereiden van het bestemmingsplan op basis van het gemeentelijk Programma van Eisen.

Binnen het kader van het investeringskrediet heeft het college in december 2016 het Programma Voorzieningen huisvesting onderwijs 2017 vastgesteld. Het bedrag dat in het Programma is opgenomen bestaat uit het totaal van de bedragen waarover de schoolbesturen als bouwheer voor het IKC kunnen beschikken.

Er zijn gesprekken gevoerd met de lokale aanbieder van het peuterspeelzaalwerk/kinderdagverblijf over deelname aan het project. Deze aanbieder heeft te kennen gegeven af te zien van deelname, waarop gesprekken zijn gestart met een andere aanbieder.

Volwasseneducatie

Binnen de regio Zuid-Kennemerland/IJmond is door de gemeenten en diverse maatschappelijke organisaties een Taalakkoord ondertekend. Hiermee wordt richting gegeven aan de gezamenlijke aandacht voor en aanpak van laaggeletterdheid onder volwassenen.

Leerlingenvervoer / Doelgroepenvervoer

De regie van het leerlingenvervoer is in handen van Munckhof Taxi te Horst, het vervoer wordt uitgevoerd door A-Tax de Vries. Ingaande schooljaar 2017-2018 gaat het leerlingenvervoer op in het regionale doelgroepenvervoer De RegioRijder. De regie daarbij wordt gedaan door Connexion. De uitvoering van

het vervoer is in het najaar 2016 gegund aan vijf verschillende taxibedrijven Munckhof Taxi, ZCN Totaalvervoer, A-Tax De Vries, Taxicentrale Maasbuurt en Verhoef Personenvervoer.

Logopedie

De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van (taal)achterstanden (onderwijsachterstandenbeleid) en voor de vergoeding van onderzoek en behandeling van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED). In dit kader is binnen de gemeente een logopedist werkzaam op de basisscholen.

Inschakeling van de logopedist bij (vermoeden van) taalproblemen - ook binnen de VVE - kan taalachterstanden voorkomen of verkleinen. Het vroegtijdig signaleren en extra aandacht voor (taal)achterstanden heeft niet alleen een gunstig effect op de taalontwikkeling, maar ook op andere gebieden, zoals de sociaal-emotionele en de cognitieve ontwikkeling.

De werkzaamheden van de logopedist zijn erop gericht om de gemeente te ondersteunen bij de uitvoering van de wettelijke taken. Voor scholen is logopedie een effectieve ondersteuning in de begeleiding van leerlingen met een zorgvraag, die in het kader van passend onderwijs zorg op maat krijgen in het regulier basisonderwijs.

Cultuureducatie

In het schooljaar 2015-2016 is gestart met de nieuwe opzet van cultuureducatie binnen de basisscholen. Door de cultuurcoördinatoren van de scholen is verdere invulling gegeven aan een alternerend basisprogramma. Het nieuwe cultuurmenu bestaat uit activiteiten op het gebied van erfgoed, drama, muziek, dans en beeldende kunst. Nadruk ligt op een kwalitatief hoogwaardig aanbod met aandacht voor plaatselijk en regionaal erfgoed. Het basisprogramma is uitgangspunt bij de invulling van het cultuurmenu voor de komende jaren. De kosten worden gemeenschappelijk gedragen door de gemeente (cultuurbijdrage) en de scholen (prestatieboxgelden). Afspraken daarover zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Onderdeel van het cultuurbeleid van de scholen is de samenwerking met de gemeentelijke tentoonstellingsreeks AlleHenS van de gemeente. Scholen bezoeken de tentoonstellingen en kunnen nader kennis maken met de beeldend kunstenaar. Dit heeft geresulteerd in het verzorgen van een lesprogramma voor groep 7/8 door de beeldhouwer Joep van Opzeeland.

In het kader van de landelijke subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit is een door de Sint Adalbertusschool aangevraagd project ter verankering van het cultuurbeleid binnen het onderwijsprogramma gehonoreerd. Via matching ondersteunt de gemeente dit project.

Onderhoud scholen 2016 - 2020

Zorg voor onderhoud aan schoolgebouwen is sinds 2015 overgeheveld van de gemeente naar de schoolbesturen. Onderhoud van de noodgebouwen bij de scholen die eigendom van de gemeente zijn, komen wel voor rekening van de gemeente.

Portefeuillehouders : Burgemeester P. Heiligers, wethouders B. Graal en R van Haften
Afdelingen : Bestuursondersteuning en Bewonerszaken, Ruimte

---

5 Cultuur en recreatie

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Openbaar bibliotheekwerk

Kosten van bibliotheekvestigingen.

Vorming- en ontwikkelingswerk

Subsidiëring muziekgezelschappen.

Sport

Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot sportaccommodaties en overige activiteiten op het gebied van sportbeoefening.

Kunst

Kunstbeoefening en –bevordering waaronder het houden van exposities in het gemeentehuis.

Monumenten

Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot instandhouding van monumenten.

Openbaar groen en openluchtrecreatie

Beleidsvoorbereiding en uitvoering gericht op het in stand houden van het openbaar groen en de openluchtrecreatie binnen de gemeente.

Overige recreatieve voorzieningen

Subsidiëring dorpscentra.

Wat willen we bereiken?

- Bevordering van de toegankelijkheid van educatieve en recreatieve media teneinde de inwoners in staat te stellen hun persoonlijke ontplooiing te stimuleren.
- Bevordering van de gezondheid en het welzijn van de inwoners.
- Streven naar instandhouding van monumenten.
- Instandhouding openbaar groen en openluchtrecreatie.
- Instandhouding overige recreatieve voorzieningen.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA CULTUUR EN RECREATIE	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
Lasten				
510 Openbaar bibliotheekwerk	20 000	22 165	22 165	22 730
511 Vormings- en ontwikkelingswerk	8 328	7 040	7 040	7 625
530 Sport	28 358	26 375	30 354	33 560
531 Groene sportvelden en terreinen	119 109	108 909	108 909	125 280
540 Kunst	4 687	3 215	3 215	12 120
560 Openbaar groen en openlucht recreatie	657 061	580 631	625 120	588 989
580 Overige recreatieve voorzieningen	43 400	58 534	108 533	101 134
Totaal Lasten	880 943	806 869	905 336	891 437
Baten				
530 Sport	-19 137	-18 750	-18 750	-18 654
531 Groene sportvelden en terreinen	-17 283	-20 152	-20 152	-17 387
560 Openbaar groen en openlucht recreatie	-413	-430	-430	-409
580 Overige recreatieve voorzieningen	-14 945	-14 655	-14 655	-17 572
Totaal Baten	-51 778	-53 987	-53 987	-54 023
Totaal Cultuur en Recreatie	829 164	752 882	851 349	837 414

Toelichting kostentabel**Lasten**

531 Onderhoud sportvelden is € 15.000 hoger uitgevallen omdat de btw kostenverhogend is op dit programma. Een gedeelte hiervan is ook doorberekend.

540 Meer overheadkosten.

560 In 2016 is er voor visie boombeleid € 44.500 extra toegevoegd. Deze is volledig besteed, echter aan doorbelasting aan overhead zijn minder kosten gemaakt.

Baten

Geen opmerkingen.

Toevoeging / onttrekking reserves en/ of voorzieningen

Programma 5 Cultuur en recreatie	toevoeging	onttrekking	Reserve
Jaarlijkse storting	2 105		Reserve monumenten
Bijdrage Romanica en ANWB bordjes monumenten		12 797	Reserve monumenten
Jaarlijkse storting	1 167		Cultuurfonds van Hoogdalem
2x exposities Raadhuis		5 877	Cultuurfonds van Hoogdalem
Groot onderhoud speeltoestellen		75 000	Algemene reserve
Opheffen reserve dorpshuizen		15 000	Reserve dorpshuizen
Bijdrage Algemene reserve	50000		Reserve groenbeheer
Totaal	53 272	108 674	

De beide jaarlijkse stortingen in de reserves zijn lager dan het jaarlijks afgesproken bedrag omdat beide reserves hun plafond hebben bereikt. Voor de reserve monumenten is dit € 50.000 en voor het Cultuurfonds van Hoogdalem is dit € 20.000.

Verstreckte kredieten

		Budget			WERKELIJK TOTAAL		
		Uitgaven	Inkomsten	Dekking Reserves	Uitgaven	Inkomsten	Dekking Reserves
Rui 16/011 en Mid 16/016	Renovatie Speelplaatsen	150 000		50 000	157 511		50 000

Wat is gerealiseerd?

Van Hoogdalemfonds

In de nieuwbouwprojecten zullen kunstwerken in de openbare ruimte worden meegenomen. De kosten komen ten eerste ten laste van de projecten zelf. Voor SpaarneBuiten en de Mientekade is er per locatie € 5.000 aan toegevoegd.

Ten behoeve van de cultuureducatie op de basisscholen is voor Halfweg een erfgoedwandeling ontwikkeld voor groep 5/6. Deze wandeling voert langs toonaangevende elementen in de cultuurhistorie van Halfweg.

Kunst

De voorbereidingen voor een kunstwerk op SpaarneBuiten en de Mientekade zijn gestart.

Sport

Ondersteuning sportverenigingen voor deelname jeugdleden en samenwerking met o.a. scholen.

Openbaar groen

Het gehele jaar door is het groen onderhouden. Dit werd door drie partijen uitgevoerd (inclusief de eigen groendienst). Op de uitvoeringswerken is regelmatig toezicht gehouden met betrekking tot de geleverde kwaliteit. Tevens zijn de bermen in het buitengebied gemaaid.

In april 2016 is het beheer en onderhoud van groen op het Polanenpark overgedragen aan de Vereniging Van Eigenaren (VVE) van het bedrijvenpark. De gemeente draagt voor een deel bij aan de kosten van dit groenonderhoud (B niveau).

Er is een Visie boombeleid 2025 in oktober 2016 vastgesteld.

Renovatie speelplaatsen

De uitvoering van de renovatie is in 2016 gestart en wordt in het 1e kwartaal van 2017 afgerond.

Monumenten

In 2016 is er uit de reserve monumenten een bedrag van € 13.037.75 betaald aan het bureau Romanica voor het opstellen van redengevende omschrijvingen in het kader van nieuw aan te wijzen monumenten tevens zijn er informatieborden van de ANWB uit deze reserve betaald, welke zijn geplaatst bij bestaande monumenten.

Er is een inventarisatielijst opgesteld voor nieuw aan te wijzen monumenten. Met de potentiële nieuwe eigenaren van een monument is hierover gecommuniceerd. Vervolgens zijn voor de potentiële monumenten redengevende omschrijving opgesteld. Dit is gedaan door een extern ingehuurd deskundige. De redengevende omschrijvingen zijn behandeld in de monumentencommissie en deze heeft advies uitgebracht. In 2017 zal de verdere aanwijzingsprocedure worden doorlopen.

Portefeuillehouders : Wethouder R. van Haeften
Afdelingen : Bestuursondersteuning en Bewonerszaken

---

6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Activiteiten

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Bijstandsverlening

- Verlenen van bijstand op grond van sociale wetten.
- Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot inkomensondersteunende en andere maatregelen voor mensen met een minimum inkomen.

Werkgelegenheid

Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot werkloosheid, werkgelegenheid en sociale werkvoorziening.

Inkomensvoorziening

Het verstrekken van voorzieningen aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en zelfstandigen.

Maatschappelijke begeleiding en advies

- Subsidiëring van instellingen in het kader van maatschappelijke begeleiding en advisering.
- Zorg voor opvang van statushouders.
- Beleidsvoorbereiding en uitvoering op het gebied van ouderenzorg.
- Beleidsvoorbereiding en uitvoering op het gebied van voorzieningen gehandicapten.

Sociaal cultureel werk

- Beleidsvoorbereiding en uitvoering van activiteiten op het terrein van sociaal-cultureel werk.
- Subsidiëring van verenigingen op het gebied van sociaal-cultureel werk.
- Beleidsvoorbereiding en uitvoering m.b.t. activiteiten, die gericht zijn op de educatieve, sociale, creatieve en recreatieve ontplooiing van jongeren.

Wat willen we bereiken?

- (Im)materiële hulpverlening aan personen die niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- Via inkomens ondersteunende en andere maatregelen burgers behoeden voor problematische schulden en blijvende armoede en ze waar mogelijk uit een (dreigend) isolement halen.
- Verbeteren van de arbeidsmarktpositie van jongeren en langdurig werklozen en er voor zorgen, dat inwoners die niet aan het normale arbeidsproces kunnen deelnemen aangepaste arbeid/activiteiten kunnen verrichten.
- Binnen wettelijk kaders zorgen voor inkomensvoorzieningen.
- Hulpverlening aan inwoners met immateriële problemen.
- Creëren van randvoorwaarden waarbinnen sociaal-culturele activiteiten kunnen plaatsvinden.
- Het creëren van randvoorwaarden waarbinnen de ontplooiing van jongeren kan plaatsvinden.

Wat heeft het gekost?

PROGR. SOC. VOORZIENINGEN EN MAATSCH. DIENSTVERLENING	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
Laste				
610 Bijstandverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	1 081 676	1 085 413	1 085 413	1 064 690
611 Sociale werkvoorziening	174 254	156 463	156 463	156 765
614 Gemeentelijk minimabeleid	166 005	131 000	131 000	102 636
621 Vreemdelingen	10 118	3 000	14 600	10 444
623 Participatiebudget	58 301	59 413	61 713	70 482
650 Kinderdagopvang	14 601	23 010	23 011	16 113
661 Maatwerkvoorzieningen WMO materieel	37 186	58 000	58 000	60 048
662 Maatwerkvoorzieningen WMO immaterieel	497 561	555 800	555 800	512 414
670 Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	1 536 197	1 611 098	1 839 476	1 499 435
671 Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	97 117	243 868	243 868	156 553
672 PGB WMO en Jeugd	15 248	43 000	43 000	10 130
Totaal Lasten	3 688 262	3 970 063	4 212 344	3 659 710
Baten				
610 Bijstandverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies	-1 022 873	-904 500	-924 584	-824 621
614 Gemeentelijk minimabeleid	-11 666	-10 000	-10 000	-7 327
621 Vreemdelingen	-8 000		-14 220	-13 480
623 Participatiebudget	-2 158		-2 300	
650 Kinderdagopvang	-6 863	-6 800	-6 800	-7 575
667 Eigen bijdragen WMO maatwerkvoorzieningen	-79 515	-50 000	-50 000	-50 753
670 Algemene voorzieningen WMO en Jeugd	-124			-19 570
677 Eigen bijdragen WMO en Jeugd	-7 438	-49 000	-49 000	-4 773
Totaal Baten	-1 138 637	-1 020 300	-1 056 904	-928 099
Totaal Sociale Voorz. en Maatsch. Dienstverlening	2 549 626	2 949 763	3 155 440	2 731 611

Toelichting kostentabel**Lasten**

- 610 De kosten van sociale uitkeringen zijn €15.000 euro lager dan geraamd. Het resterende verschil van €5.000 zit in diverse kleine verschillen binnen de bijstandverlening. Het aantal uitkeringen is dan ook met 17% gedaald het afgelopen jaar.
- 614 Op de producten bijzondere bijstand en schuldhulpverlening is € 30.000 minder uitgegeven dan geraamd. Per kwartaal maakten circa 5 huishoudens in Haarlemmerliede en Spaarnwoude gebruik van een vorm van schuldhulpverlening.
- 623 Lasten van re-integratie zijn hoger dan geraamd.
- 662 Het voordeel binnen de maatwerkvoorzieningen wordt voornamelijk gerealiseerd door lagere kosten van huishoudelijke hulp.
- 670 De algemene voorziening WMO is € 180.000 euro goedkoper door minder kosten vrijgevestigden en minder overheadskosten. Daarnaast is uit accountantscontrole bij de IASZ gebleken dat er €112.000 minder lasten waren met betrekking op 2016 voor de gemeente.

Programma 6 Soc. voorzieningen en maatsch. dienstverlening

671 De eerstelijnsloketkosten zijn lager doordat er minder CJG kosten zijn en er minder uren zijn doorbelast.

672 Er zijn minder kosten geweest voor thuiszorg PGB.

Baten

610 Er is minder rijksbijdrage, omdat het aantal uitkeringen ook minder is.

670 Een eenmalige rijksbijdrage van € 19.500.

677 Net als vorig jaar zijn de werkelijke eigen bijdrage veel lager dan geraamd.

Toevoeging / onttrekking reserves en/ of voorzieningen

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	toevoeging	onttrekking	Reserve
Opheffen reserve re-integratie Participatie		28 943	re-integratie Participatie
Opheffen reserve transitie AWBZ en Jeugdzorg		134 349	transitie AWBZ en Jeugdzorg
Opheffen reserve WWB inkomensdeel		14 226	WWB inkomensdeel
Opheffen reserve jeugdbeleid		2 057	Jeugdbeleid
Toevoeging aan reserve drie decentralisaties	179 576		Reserve drie decentralisaties
Jaarlijkse storting	25 000		Reserve drie decentralisaties
Totaal	204 576	179 575	

De reserve mutaties komen voort uit de vernieuwde nota Reserves en voorzieningen 2016.

Wat is gerealiseerd?

Algemeen

Het Sociaal Domein overspant een breed scala aan onderwerpen en wetten. Binnen de onderwerpen zijn de werkzaamheden ook zeer divers. De onderverdeling van de verschillende onderwerpen en werkzaamheden is, door wisselende bezetting, aan verandering onderhevig (geweest) in 2015. De onderstaande taakverdeling is dan ook indicatief.

De belangrijkste wettelijke kaders worden bepaald door:

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Jeugdwet
- Participatiewet
- Woningwet 2015
- Wet publieke gezondheid

Daarnaast spelen bijvoorbeeld ook privacywetgeving en wetgeving m.b.t. aanbestedingen een rol.

Door de veelheid aan onderwerpen en taken is het onmogelijk een volledig overzicht te geven van de behaalde resultaten. Onderstaand worden de resultaten daarom in grote lijnen weergegeven, maar de lijst is niet volledig.

Programma 6

Soc. voorzieningen en maatsch. dienstverlening

WMO 2015 en Jeugdwet

Met de ingang van de Wmo 2015 en de Jeugdwet zijn veel nieuwe zorgtaken naar de gemeente overgekomen. Dit ging gepaard met flinke bezuinigingen. Om de gewenste (bezuinigings)doelstellingen te halen moest de zorg en de toegang ertoe veranderen. Er moet meer gedacht worden vanuit de principes van eigen kracht en het eigen netwerk en de geboden zorg moet meer op maat en (waar mogelijk) kortdurend zijn.

In de toegang, te weten het Wmo loket en het CJG, wordt al gewerkt vanuit deze principes. Om deze nieuwe werkwijze te borgen en te versterken vonden er sinds 2015 drie keer per jaar evaluaties plaats met de beleidsafdeling.

Ook zorgaanbieders moesten deze transformatieslag maken. Om dit proces te monitoren leveren de aanbieders kwartaalrapportages aan en worden er op regionaal niveau met hen gesprekken gevoerd. Dit vraagt om veel (boven)regionaal overleg, -afstemming en -besluitvorming.

Daarnaast zijn de budgetten van de gemeente in 2016 opnieuw gekort. Om de bezuinigingsopdracht te halen zijn in 2015 en 2016 veel gesprekken gevoerd met de aanbieders over de tarieven voor 2016.

Naast de transformatie is in 2016 ook hard gewerkt aan het stroomlijnen en verbeteren van de uitvoeringstaken en de hieraan verwante zaken zoals de ICT, de facturering en de kwartaalrapportages. Hierover is afstemming met Heemstede, Bloemendaal en de IASZ.

Participatiewet

Voor de invoering van de Participatiewet zijn in 2015 de nodige verordeningen en beleidsregels voorgelegd aan college en Raad. Daarnaast is in 2015 op regionaal niveau gewerkt aan het verder vormgeven van het Werkplein (voor 'werkzoekenden'), het werkgeversservicepunt (voor bedrijven met vacatures), het Werkbedrijf (voor samenwerking door gemeenten en sociale partners op de arbeidsmarkt) en de herstructurering van Paswerk.

In 2016 is op regionaal niveau verder gewerkt aan het verder vormgeven van het Werkplein (voor 'werkzoekenden'), het werkgeversservicepunt (voor bedrijven met vacatures), het Werkbedrijf (voor samenwerking door gemeenten en sociale partners op de arbeidsmarkt) en de herstructurering van Paswerk.

Wet Educatie Beroepsonderwijs

Het educatiebudget wordt jaarlijks verdeeld aan de hand van objectieve verdeelmaatstaven. De verplichte inkoop bij de ROC's wordt stapsgewijs afgebouwd. De uitkering educatie 2015-2017 wordt per regio vastgesteld en toegekend aan de contactgemeenten (in casu Haarlem). In regionaal verband is in 2015 een Regionaal educatief Plan 2015-2017 opgesteld. In dit plan staat de richting beschreven waar de regio de educatiemiddelen de komende jaren wil inzetten. De regio wil 80% van het totale budget inzetten voor formele trajecten. Het Nova College is de komende jaren de ketenpartner voor het formele aanbod. Met de overige 20% is het mogelijk nieuwe initiatieven te ontwikkelen op regionaal en lokaal niveau.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het CJG is voor de gemeente een belangrijke toegangspoort tot de jeugdzorg. De CJG coaches zorgen voor een laagdrempelig aanbod van advies en informatie en waar nodig, een op maat gesneden aanbod van jeugdhulp, van lichte vormen tot zware specialistische voorzieningen. Hierbij wordt gewerkt volgens het principe van één gezin—één plan, waarbij niet alleen verbinding wordt gezocht met de zorg, maar ook met het onderwijs, kinderopvang, welzijnswerk en uitkeringsinstanties.

Programma 6

Soc. voorzieningen en maatsch. dienstverlening

Welzijnscoach en het Wmo-loket

Met de integrale welzijnscoach voor onze gemeente zijn er meerdere welzijnstaken verenigd in één functie: het maatschappelijk werk, ouderenwerk, jongerenwerk, sociaal-cultureel werk en het Wmo-loket.

Vanwege toenemende werkdruk is het Wmo-loket in 2015 versterkt met twee Wmo-consulenten en een coördinator van het loket, die ook in het Wmo-loket van Heemstede werkzaam zijn.

De Welzijnscoach werkt voor het ouderenwerk en jongerenwerk samen met een Buurtsportcoach, die zich vooral richt op het laten sporten en bewegen van mensen in hun eigen buurt en op een veilige manier.

Het Wmo-loket functioneert goed: ervaringsonderzoek heeft aangetoond dat cliënten overwegend positief zijn over het contact met het loket, met de adviezen en met het geleverde ondersteuningsaanbod.

Doelgroepenvervoer

Het doelgroepenvervoer biedt mensen die door een fysieke, verstandelijke en/of psychische beperking niet of beperkt met het regulier openbaar vervoer (OV) kunnen reizen of niet zelfstandig ander vervoer kunnen gebruiken, mogelijkheden voor vervoer en daarmee voor participatie. In 2015 is een project gestart van de gemeenten in de regio's IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer om gezamenlijk het doelgroepenvervoer te gaan organiseren en aan te besteden. Het project is mede mogelijk gemaakt met subsidie van de provincie Noord-Holland.

In 2016 zijn de regiecentrale en het Wmo-vervoer regionaal aanbesteed en is de implementatie van de organisatie van het Wmo-vervoer voorbereid. Op 1 januari 2017 zal worden gestart met de organisatie van het Wmo-vervoer via de regiecentrale.

Nota preventief jeugdbeleid 2015-2018

De nota jeugdbeleid 2011- 2014 is geactualiseerd. Door de transities zijn er binnen het sociale domein vele taken bijgekomen, zoals de inkoop en uitvoering van de jeugdzorg. Een deel van de uitvoering staat al beschreven in de beleidsnota sociaal domein Haarlemmerliede en Spaarnwoude. In de nieuwe nota preventief jeugdbeleid is daarom vooral toegewerkt naar een integraal beleid gericht op jeugdigen van 0-23 jaar. De doelstellingen vanuit de beleidsterreinen onderwijs, jeugd gezondheidzorg, veiligheid (overlast), sport, educatie, centrum voor jeugd en gezin en de jeugdzorg zijn bijeengebracht en vertaald naar integrale doelstellingen en acties.

Kinderopvang

De gemeente is wettelijk verplicht om jaarlijks alle kinderopvanglocaties te inspecteren, zo ook in 2015. De GGD voert deze inspecties uit. De GGD werkt via risicoprofielen (groen, geel, oranje en rood) welke bepalend zijn voor de inspectieactiviteiten. Aan elk type risicoprofiel wordt een aantal vastgestelde inspectie-uren gekoppeld. Onze gemeente beschikt in 2016 over 'groene' risicoprofielen, mede daarom heeft de onderwijsinspectie besloten dat de gemeente niet nader wordt onderzocht en de A-status behoudt. Onze gemeente beschikt (d.d. oktober 2016) over drie peuterspeelzalen, drie buitenschoolse opvanglocaties, twee kinderdagverblijven en vijf voorzieningen voor gastouderlocaties.

Bureau Halt

In 2015 is het besluit genomen om het aantal reguliere voorlichtingsbijeenkomsten van Halt op de basisscholen te verhogen van 2 naar 5 zodat op elke basisschool elk jaar een voorlichtingsbijeenkomst gegeven kan worden. In 2016 is er op elke basisschool voorlichting gegeven door Halt.

Voorlichtingsprogramma Alcohol en Drugs

In het najaar van 2015 is voor het eerst aan de kinderen van de groepen 7/8 van de vijf basisscholen een voorlichtingsprogramma Alcohol en Drugs aangeboden door L&F. Gezien de positieve evaluatie van het programma wordt het voorlichtingsprogramma in 2017 gecontinueerd.

Programma 6

Soc. voorzieningen en maatsch. dienstverlening

Herijking Subsidiebeleid

Het subsidiebeleid is herijkt. De aangenomen bezuinigingsopdracht, wijzigingen van landelijke wet- en regelgeving (de decentralisaties in het sociaal domein), modernisering en professionalisering van de subsidiesystematiek en aanpassing van de huidige werkwijzen van zowel welzijnsorganisaties als van de gemeente (Welzijn Nieuwe Stijl; De Kanteling) vormden hiervoor de aanleiding. Het vernieuwde subsidiebeleid richt zich meer op het subsidiëren van activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid en gezondheid van de kernen van onze gemeente.

Vrijwilligersmatching

De afgelopen jaren is gebleken dat de aanpak van vrijwilligersmakelaars binnen Haarlemmerliede en Spaarnwoude geen meerwaarde heeft. Toch blijft er behoefte en door de decentralisaties neemt deze behoefte toe aan een vorm van bemiddeling of 'matching' van vraag en aanbod. In 2014 is een verkenning gestart naar de digitale matchinginstrumenten zoals BUUV of zorgvoorelkaar. In 2015 is dit onderzoek afgerond. Hieruit is naar voren gekomen dat BUUV het meest haalbaar is voor onze gemeente. Met de dorpsraden is overleg gevoerd. Hieruit is gekomen dat ook gekeken moet worden naar de keuze van o.a. Haarlemmermeer als het gaat om de woonkern Halfweg. De gemeente Haarlemmermeer heeft gekozen voor 'zorgvoorelkaar' als instrument. Om deze reden is besloten om voorlopig af te zien van de invoering en te wachten tot een harmonisatie van het beleid in aanloop van de fusie.

Mantelzorgondersteuning

In 2015 is een alternatief uitgewerkt voor het Mantelzorgcompliment. Het mantelzorgcompliment werd t/m 2014 door het rijk via de Svb verstrekt. Door de nieuwe Wmo 2015 is deze taak bij de gemeenten komen te liggen (met een flinke korting op het budget). Gemeenten zijn vrij om hier een eigen invulling aan te geven. Lokaal is een nieuwe regeling ontworpen en geïmplementeerd. In 2016 hebben ongeveer 125 mantelzorgers een zogenaamd mantelzorgcompliment ontvangen.

Opvang asielzoekers / vergunninghouders

Gemeenten hebben de wettelijke taak om vergunninghouders (asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen) te huisvesten. Elk half jaar wordt door het Rijk een taakstelling opgelegd voor een aantal te huisvesten vergunninghouders. Op basis daarvan koppelt het COA de vergunninghouders aan een gemeente en de gemeente dient vervolgens passende woonruimte te zoeken. De taakstelling voor 2016 voor onze gemeente is vastgesteld op 15 personen. Eind 2015 waren al twee statushouders gehuisvest.

Daarnaast is onderzocht hoe de gemeente een rol kan spelen in de opvang van de grote stroom statushouders die in 2015 en 2016 het land zijn binnengekomen. Er is onderzoek gedaan naar extra opvangmogelijkheden, via tijdelijke huisvesting. Ondanks dat de toestroom van statushouders weer is afgenomen in de tweede helft van 2016 wordt het onderzoek voortgezet, zodat we voorbereid zijn bij een mogelijke toename van het aantal statushouders.

Vluchtelingenwerk begeleidt mensen de eerste maanden vanaf het moment dat er een woning beschikbaar is. Vrijwilligers van Vluchtelingenwerk begeleiden de gezinnen (dit begint bij de woningbezichtiging, het inschrijven bij de gemeente, het aanvragen van een uitkering, etc.) en maken hen wegwijs in de samenleving. Vluchtelingenwerk is ook verantwoordelijk voor het traject om te komen tot een participatieverklaring. In 2016 is periodiek overleg gevoerd met Vluchtelingenwerk over deze werkzaamheden.

Gezondheidsnota

De GGD heeft van de Bestuurscommissie Publieke Gezondheid (BC PGMZ) van de VRK opdracht gekregen een regionale nota volksgezondheid te ontwikkelen. In 2015 is gestart met de voorbereidingen. In de regionale overleggen is de voortgang hiervan besproken. Ook het lopende gezondheidsbeleid zijn in deze overleggen gemonitord. De Regionale Nota Gezondheidsbeleid Kennemerland 2017-2020 zal begin

2017 worden vastgesteld.

Woonruimteverdeling

Op het gebied van volkshuisvestingsbeleid wordt nauw samengewerkt binnen de regio Zuid-Kennemerland-IJmond. Bestuurlijke afstemming en besluitvorming vindt plaats in het regionale portefeuillehoudersoverleg volkshuisvesting. In 2015 is onder meer samengewerkt aan de huisvestingsverordening 2015 in de woningmarktregio en aan de nieuwe Regionale Actieprogramma Wonen (RAP) 2016-2020. Het RAP is een van de kaders voor de lokale prestatieafspraken.

Opstellen prestatie afspraken Ymere en RAP 2016-2020

Op 1 juli 2015 is de nieuwe Woningwet in werking getreden. De nieuwe Woningwet verstevigt de positie van de gemeente ten opzichte van de corporatie. De corporatie wordt geacht naar redelijkheid bij te dragen aan de uitvoering van het gemeentelijke volkshuisvestingsbeleid. Uitgangspunt is dat de bijdrage van de corporatie in prestatieafspraken wordt vastgelegd. Huurdersorganisaties zijn volgens de nieuwe Woningwet ook partij in de prestatieafspraken.

Er zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt met Ymere in goed overleg met huurdersvereniging de Waakvlam. Deze sluiten aan bij het Regionale Actieprogramma Wonen (RAP) 2016-2020, waarin regionale afspraken zijn vastgelegd onder meer op het gebied van nieuwbouw, sociale huurvoorraad, betaalbaarheid en duurzaamheid.

Startersleningen

In 2013 en 2014 was nog de regeling vanuit het Rijk van kracht dat de starterslening door middel van de Rijksbijdrage Starterslening werd verdubbeld. Per 1 mei 2015 is de Rijksbijdrage komen te vervallen. De gemeente financiert de startersleningen per 1 mei 2015 weer volledig zelf. In juni 2016 zijn drie startersleningen verstrekt (nieuwbouw Spaarnebuiten). Mede door aflossing van lopende leningen resteert een bedrag voor nog drie á vier startersleningen. Eind 2016 is de verordening herzien vanwege nieuwe wettelijke eisen.

Portefeuillehouders: Wethouder B. Graal / Wethouder R. van Haften
Afdelingen : Ruimte

---

7 Volksgezondheid en milieu

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Basisgezondheidszorg

Het beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van activiteiten op het gebied van de basisgezondheidszorg.

Jeugdgezondheidszorg

De overdracht van de middelen aan de GGD en JGZ Kennemerland voor de uitvoering van deze taak.

Overige volksgezondheid

- Subsidiëring van diverse instanties op het gebied van de volkshuisvesting.
- Ongediertebestrijding.
- Legionellabestrijding.

Afvalverwijdering en –verwerking

Voorbereiding en uitvoering van het gemeentelijke afval inzamelbeleid.

Riolering en waterzuivering

Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot aanleg, beheer en onderhoud van het rioleringsstelsel.

Milieubeheer

Beleidsvoorbereiding en uitvoering van het gemeentelijke milieubeleid en de uitvoering van diverse milieuwetten.

Wat willen we bereiken?

- Het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de inwoners door middel van preventieve en curatieve voorzieningen.
- Terugdringen van het afvalaanbod en van de hoeveelheid schadelijke stoffen daarin, door onder meer gescheiden inzameling.
- Zorgen voor een goede afvoer van afvalwater en hemelwater ten behoeve van de volksgezondheid en het milieu.
- Algemene hoofddoelstelling is het streven naar herstel en behoud van een goed leef- en werkklimaat binnen de gemeente.
- Uitvoeren van het raads- en collegeprogramma 2014 – 2018.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
Lasten				
714 Openbare gezondheidszorg		900	900	
721 Afvalverwijdering en -verwerking	798 469	787 346	808 345	852 505
722 Riolering	761 933	756 933	723 564	797 138
723 Milieubeheer	250 123	233 423	217 223	214 746
Totaal Lasten	1 810 525	1 778 601	1 750 032	1 864 389
Baten				
721 Afvalverwijdering en -verwerking	-27 142	-30 000	-30 000	-16 738
722 Riolering	-5 499	-7 000	-9 017	-508
723 Milieubeheer		-3 025	-500	-22
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffen heffing	-750 077	-755 000	-772 000	-772 517
726 Baten rioolheffing	-751 041	-750 000	-787 512	-796 549
Totaal Baten	-1 533 758	-1 545 025	-1 599 029	-1 586 334
Totaal Volksgezondheid en Milieu	276 767	233 576	151 003	278 055

Toelichting kostentabel**Lasten**

721 De totale kosten van afvalverwijdering zijn hoger waardoor ook de bijtelling voor btw-kostendekkende heffingen wordt verhoogd met € 36.000. Dit geldt daarentegen voor hetzelfde bedrag weer als opbrengst onder het programma Algemene Dekkingsmiddelen. Voor de gemeente is dit budgettair neutraal maar het telt wel mee voor de berekening afvalstoffenheffing.

722 De lasten en baten van riolering moeten budgettair neutraal verlopen. De baten zijn hoger dan begroot en er zijn minder lasten geweest. Dit heeft ertoe geleid dat er een storting naar de voorziening riolering is gedaan van € 90.000.

Baten

721 De vergoeding voor inzameling verpakkingsmaterialen is lager dan gepland. De definitieve afrekening over 2016 moet nog wel volgen.

722 De doorberekende kosten voor riolering zijn lager doordat er een balanspost uit 2013 is verrekend met het Hoogheemraadschap.

Toevoeging / onttrekking reserves en / of voorzieningen:

Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	toevoeging	onttrekking	Reserve
Opheffen reserve campagne zwerfvuil		9 371	Reserve campagne zwerfvuil

Volksgezondheid en milieu	toevoeging	onttrekking	Reserve
Storting naar voorziening	90.000		Onderhoud riolering

Toelichting

Bij de nota reserves en voorzieningen december 2015 is door de Raad besloten om de reserve campagne zwerfvuil op te heffen en het saldo ten gunste van de algemene reserve te laten komen.

De storting naar de voorziening riolering komt voort uit het budgettair neutraal laten verlopen van het programma riolering. De hogere inkomsten en lagere uitgaven hebben geleid tot een storting naar de voorziening.

Verstreckte kredieten

		Budget			WERKELIJK TOTAAL		
		Uitgave n	Inkomst en	Dekkin g Reserv es	Uitgave n	Inkomst en	Dekkin g Reserv es
Rui 09/019	Riool Osdorperweg	277 000	22 881	grp	167 584		
Rui 10/021+12/03	Bergbezinkbassin Mientekade / Houtrijkstraat	1 023 437		grp	110 533		
Rui 12/036	Riolering C. van Kietenstraat	123 420		grp	112 496		
Rui 12/039	Riolering nieuwbouw Mientekade	269 830		grp	2 272		
Mid 14/018	Vervangingsinvesteringen 2011-2014	79 400		grp	103 828		
Rui 16/004	Riolering Kanaalweg	980 100		grp	12 447		
Rui 16/018	Aansluiting ongerioleerde panden Zijkanaal C	60 500		grp	102 544		

Wat is gerealiseerd?

Riolering

- In het vierde kwartaal van 2016 is het project "Aansluiten ongerioleerde percelen Osdorperweg" aanbesteed en in uitvoering gegaan. Het krediet is in 2009 aangevraagd en door omstandigheden nooit gestart. De oplevering van het werk staat in het eerste kwartaal van 2017 gepland.
- Diverse riool-onderhoudswerken zijn uitgevoerd, vanwege verzakkingen in de weg. De oorzaak was veelal gescheurde huisaansluitingen wat weer veroorzaakt wordt door zettingen van de grond.
- Er is een reiniging- en inspectieronde uitgevoerd voor onze gemalen. Uit deze rapportage volgt een maatregelenplan, wat in 2017 uitgevoerd gaat worden.
- Het eerste deel van de Irenestraat parallel aan de Oranje Nassaustraat was slecht en vertoonde gebreken. De oude riolering is vervangen.
- Er is een start gemaakt met het opstellen van het Hemelwaterbeleid. Dit wordt in het 1e kwartaal van 2017 aan de gemeenteraad aangeboden.
- Er is een start gemaakt met het opstellen van het definitief ontwerp (DO) en bestek voor het project "Rioolrenovatie Kanaalweg, IJpolder".
- De overeenkomst "Samenwerken in de Waterketen is bestuurlijk ondertekend.

- In 2016 heeft de raad besloten tot afkoppelen van de riolering in Spaarndam (de ontvangst en afvoer van hemelwater te scheiden van het vuilwater). Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld. Gekozen is voor een integrale aanpak. Dit betekent dat eerst gestart zal worden met het opstellen van een stedenbouwkundige visie
- Bergbezinkbassin die in het verleden geprojecteerd stond aan de Mientekade is middels afstemming met het Hoogheemraadschap niet doorgegaan. Hiervoor in de plaats wordt er lokaal en in Spaarndam afgekoppeld. Het verleende krediet voor het bassin wordt deels ingezet voor de benodigde rioolaanpassingen, het overige deel wordt terug behouden in de reserve.

Riolering Mientekade

De 'watervergunningen' zijn verleend. Aanbestedingsprocedure is doorlopen voor het bouw- en woonrijp maken. Na overeenstemming met Ymere over de uiteindelijke verdeling van de kosten is het werk gegund aan de economisch meest voordelige inschrijver. De bijdrage van de gemeente voor het onderdeel riolering van het plan bedraagt € 223.000 exclusief BTW, zijnde 25% van het totaalbedrag. In het kader van het vGRP wordt op de Mientekade en de Houtrijkstraat het gemengd stelsel vervangen door een gescheiden stelsel. De kosten zijn geraamd op € 338.000 exclusief BTW.

Milieuprogramma en milieujarverslag

In februari 2016 heeft de raad besloten het milieuprogramma 2015 met één jaar te verlengen tot 2016. Daarnaast is besloten om de programmering vanaf 2017 door de OD IJmond te laten voorbereiden en opstellen. Hiermee wordt een wirwar van verschillende programma's binnen de regio voorkomen, en wordt voldaan aan de Kwaliteitscriteria van de Provincie. In maart 2017 worden het milieuprogramma 2017 en milieujarverslag 2016, voorbereid door OD IJmond, ter vaststelling aangeboden.

Dienstverleningsovereenkomst OD Noordzeekanaalgebied

Sinds 1 januari 2016 heeft de provincie weer de bevoegd gezag ten opzichte van de BRZO-bedrijven, met als gevolg dat wij niet langer verplicht zijn om de diensten van OD NZKG af te nemen voor vth-taken. Wij zijn niet langer via een DVO verbonden met OD NZKG.

Gedogen Dienstverleningsovereenkomst OD IJmond

Conform de Wet vergunningsverlening, toezicht en handhaving is de gemeente verplicht de uitvoering van het basispakket te beleggen bij een omgevingsdienst.

De verplichte toetreding is voor onze gemeente een groot struikelblok. Onze fusiepartner heeft haar basistakenpakket ondergebracht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Een besluit nemen omtrent de toetreding tot de gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst IJmond zou voor ons nadelige consequenties hebben.

De gedeputeerde heeft op 2 november 2016 ingestemd met de besluitvorming over de gewijzigde gemeenschappelijke regeling (hierna: GR) van Omgevingsdienst IJmond en de toetreding van de contractgemeenten, exclusief de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude.

Door in te stemmen met de gewijzigde GR, is de provincie akkoord gegaan met het gedogen van de contractrelatie (de Dienstverleningsovereenkomst) tussen onze gemeente en OD IJmond tot de fusiedatum van 1 januari 2019.

Geluidsmeetpalen

De palen zijn inmiddels geplaatst en aangesloten (twee in Spaarndam en één in Halfweg). De kosten zijn gedekt uit de lopende begroting.

E-Laadpalen

In 2016 zijn er beleidsregels door de raad vastgesteld. Het doel van de beleidsregels is om:

- particulieren, bedrijven, netwerkbeheerders en aanbieders van oplaadinfrastructuur duidelijkheid te geven over de criteria en voorwaarden waaronder de gemeente medewerking verleent aan het plaatsen van oplaadinfrastructuur in de openbare ruimte en het aanwijzen van parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen;
- particulieren, bedrijven, netwerkbeheerders en aanbieders van oplaadinfrastructuur te informeren over de te volgen procedure;
- aanvragen voor het plaatsen van oplaadinfrastructuur en het aanwijzen van parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen op een zelfde en gelijkwaardige manier te kunnen beoordelen en af te handelen.

Duurzame- en energiebesparende maatregelen

De gemeente stelt samen met de provincie Noord-Holland subsidie ter beschikking om toepassen van duurzame energie te stimuleren. De subsidie bedraagt €17.305 voor een periode van 4 jaar tot 2016. Wegens groot succes was de subsidiepot begin 2016 al leeg.

Gemeente schoon / aanpak zwerfafval

In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 is afgesproken dat gemeenten vanuit het Afvalfonds Verpakkingen jaarlijks 20 miljoen euro ontvangen (ongeveer €1,19 per inwoner) voor extra inzet voor preventie en aanpak van zwerfafval.

Eind 2016 is gestart met het schoolproject "Schoonmaakhelden". Dit project is bedoeld om bewustwording te creëren over de gevolgen van zwerfafval. Het project wordt aan alle scholen in onze gemeente aangeboden. Het overige deel van de vergoeding wordt ingezet voor de deelname aan Nederland Schoon.

Portefeuillehouders : Wethouders B. Graal en R. van Haften
Afdelingen : Bestuursondersteuning en Bewonerszaken, Ruimte

---

8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Activiteiten:

Tot dit programma behoren de baten en lasten van de volgende programmaonderdelen en activiteiten:

Ruimtelijke ordening

Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot de ruimtelijke ordening.

Overige volkshuisvesting

- Behandeling van aanvragen bouwvergunningen, afgifte van beschikkingen en controle op de naleving van bouwvoorschriften.
- Woonruimteverdeling
- Overige aspecten volkshuisvesting.

Bouwgrondexploitatie

Beleidsvoorbereiding en uitvoering met betrekking tot het in eigendom verkrijgen, bouwrijp maken en uitgeven van bouwgrond binnen de gemeente ten behoeve van woningbouw en/of industrievestiging.

Wat willen we bereiken?

- Realiseren van een evenwichtige ruimtelijke inrichting van de gemeente met aandacht voor de facetten wonen, werken, verblijven, natuur en milieu.
- Reguleren van bouwactiviteiten ten behoeve van evenwichtige ruimtelijke inrichting van de gemeente en ter uitvoering van wettelijke voorschriften.
- Het zo goed mogelijk voorzien in de huisvesting van de inwoners van de gemeente.
- Het optimaal ten uitvoer brengen van plannen op het gebied van woningbouw en bedrijfsvestigingen.

Programma 8
Wat heeft het gekost?

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

PROGRAMMA RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
Lasten				
810 Ruimtelijke ordening	408 864	361 153	357 153	343 091
820 Woningexploitatie / woningbouw	10 999	8 866	9 092	9 189
821 Stads- en dorpsvernieuwing / Monumenten	36 697	53 100	57 600	57 708
822 Overige volkshuisvesting	529 570	326 196	377 197	430 557
830 Bouwgrondexploitatie	359 919	279 022	574 747	539 618
Totaal Lasten	1 346 049	1 028 337	1 375 789	1 380 164
Baten				
810 Ruimtelijke ordening				-15 447
821 Stads- en dorpsvernieuwing / Monumenten				-16
822 Overige volkshuisvesting	-1 724	-500	-500	-2 033
823 Bouwvergunningen	-169 961	-200 000	-200 000	-265 249
830 Bouwgrondexploitatie	-1 026 709	-177 189	-681 209	-777 317
Totaal Baten	-1 198 394	-377 689	-881 709	-1 060 062
Totaal Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	147 655	650 648	494 080	320 102

Toelichting kostentabel

Lasten

810 Minder overheadkosten.

822 Meer overheadkosten.

830 De kosten zijn lager omdat aan het project Fietsparkeren bij het station nog geen uitvoering is gegeven. Hierdoor is de onttrekking uit de voorziening ook minder geweest. Wel heeft er een grondruil met het bestuur van de OLV kerk Halfweg plaats gevonden, waarvan de lasten € 139.000 bedragen en de inkomsten € 175.000. Inrichtingskosten € 50.000 voor SpaarneBuiten zijn wel begroot maar daar is ook nog geen uitvoering aan gegeven. De geraamde inkomsten hiervoor zijn ook nog niet ontvangen. De afspraak is dat SpaarneBuiten V.O.F. de basisinrichting van de Landschapsheuvel verzorgt, tegelijk met het realiseren van woningen in dat plandeel en de inrichting van de openbare ruimte. SpaarneBuiten V.O.F. stelt daar €50.000,- aan te zullen besteden. Na de aanleg zal de Landschapsheuvel, die al eigendom van de gemeente is, ook in beheer aan de gemeente worden overgedragen.

Baten

823 Er is € 65.000 meer aan leges bouwvergunningen binnen gekomen.

830 De overdracht van de Landschapsheuvel SpaarneBuiten heeft plaats gevonden wat tot een opbrengst van € 400.000 heeft geleid. Deze vergoeding die door SpaarneBuiten V.O.F. aan de gemeente is verstrekt, is bedoeld voor toekomstig onderhoud. De bij de lasten genoemde opbrengst voor de grondoverdracht zorgt hier voor de meeropbrengst dan geraamd. De geraamde bijdragen voor het Rijnlandhuis en de OLV kerk voor ambtelijke inzet komen zijn niet volledig in 2016 gerealiseerd en schuiven door naar 2017, zo ook de ambtelijke inzet daarvoor.

Programma 8

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Toevoeging / onttrekking reserves/voorzieningen

Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	toevoeging	onttrekking	Reserve
Werkzaamheden project sluisjes Hartje Spaarndam		3 096	Algemene reserve
Vorbereidingskosten Unilocatie Brede school		58 442	Algemene reserve
Opheffen reserve archeologisch onderzoek		10 908	Reserve archeologisch onderzoek
Opheffen reserve bouwplannen Halfweg		35 000	Reserve bouwplannen Halfweg
Opheffen reserve verbeteren entrees		25 000	Reserve verbeteren entrees
Rente startersleningen		9 092	Sociale woningbouw
Totaal	0	141 538	

Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	toevoeging	onttrekking	Voorziening
Jaarlijks onderhoud		12.270	Onderhoud liften traverse

Toelichting

De voorbereidende kosten voor Hartje Spaarndam en voor het IKC worden gedekt uit de algemene reserve. Bij de nota reserves en voorzieningen december 2015 is door de raad besloten de reserves Archeologie, bouwplannen Halfweg en Verbeteren entrees op te heffen en het saldo ten gunste van de algemene reserve te laten komen.

De onttrekking t.b.v. dekking van de rentekosten startersleningen is een structurele onttrekking.

Verstreckte kredieten

		Budget			WERKELIJK TOTAAL		
		Uitgaven	Inkomsten	Dekking Reserves	Uit gaven	In komsten	Dekking Reserves
Rui 16/026	Fietsparkeren station	56 500			3 720		
Mid 16/016	Krediet BAG	35 000			15 404		
Rui 12/039	Vorbereiding en uitvoering Bouw en woonrijpmaken MK	670 000	670 000		57 131	374 599	
Rui 15/024	Project Hartje Spaarndam	25 000	5 000	20 000	18 448	5 000	13 448
Rui 10/024	Afronding stationsprojecten	855 000	213 750	330 000	723 824	170 000	330 000
Rui 16/023 en Mid 16/016	Verbeteren Ruimtelijke Kwaliteit N200 1e tranche	1 858 284	151 612	1 706 672	76 005		
Rui 16/XXX	Verbeteren Ruimtelijke Kwaliteit N200 2e tranche	1 414 979		1 414 979			

Wat is gerealiseerd?

Omgevingswet

De gemeente heeft hiervoor niet een zelfstandig traject opgezet, maar doet de invoering van deze gecompliceerde wet samen met fusiegemeente Haarlemmermeer.

Bestemmingsplannen

Naar aanleiding van uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak zijn partiële herzieningen in voorbereiding van Buitengebied en van SpaarneBuiten voor zover het de 8 waterwoningen betreft. In 2017 gaan deze bestemmingsplannen nog ter vaststelling naar de gemeenteraad.

Bouwplan Mientekade

De 'watervergunningen' zijn verleend. Aanbestedingsprocedure is doorlopen voor het bouw- en woonrijp maken. Na overeenstemming met Ymere over de uiteindelijke verdeling van de kosten is het werk gegund aan de economisch meest voordelige inschrijver.

Als gevolg van aanvullende werkzaamheden en prijsstijgingen is er een gemeentelijke bijdrage noodzakelijke gebleken. Op basis van de overeengekomen verhouding 25%-75% is de bijdrage €50.000 exclusief BTW, gedekt uit de reserve woningbouwplannen.

Woningbouwontwikkeling Sectorpark

Eind 2015 is het stedenbouwkundig ontwerp Sectorpark Halfweg vastgesteld. Het stedenbouwkundig ontwerp geeft het kader voor de ontwikkeling van het Sectorpark als nieuwe woonlocatie met zelfbouwkavels en kluswoningen in de bestaande bebouwing. In 2016 is gestart met het verder uitwerken van het verkavelingsplan, kavelregels, opstellen van de grondexploitatie en het uitvoeren van voorbereidende onderzoeken. Het openen van de grondexploitatie en start bestemmingsplanprocedure is voorzien voor de zomer van 2017.

Poldermanterrein Spaarndam

In mei 2016 heeft de raad ingestemd met het stedenbouwkundig plan. Een concept bestemmingsplan is opgesteld en is er een anterieure overeenkomst gesloten. In 2017 zal het bestemmingsplan worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Herontwikkeling OLV Geboorte Kerk Halfweg

Op 30 maart 2016 is de anterieure overeenkomst getekend tussen de gemeente en de parochie met betrekking tot de herontwikkeling van het terrein van de OLV Geboorte Kerk. De herontwikkeling voorziet in het gedeeltelijk amoveren en restaureren van de kerk en woningbouw. De ruimtelijke procedure om de herontwikkeling mogelijk te maken is inmiddels afgerond en in september 2016 is gestart met de verbouwing van de Kerk. Daarnaast heeft er eind 2016 een grondruil plaatsgevonden tussen partijen onder bijbetaling door de parochie. Een gedeelte van de opbrengst wordt door de gemeente geherinvesteerd ten behoeve van de aanleg van groen en water in het toekomstig openbaar gebied.

Integraal Kindcentrum Margrietplantsoen

Het 'project IKC' gaat uit van het realiseren van een Integraal Kindcentrum (IKC) in de dorpskern Halfweg, waarbij drie scholen en een vorm van kinderopvang op één locatie worden gerealiseerd. Op 31 mei 2016 heeft de raad besloten om de locatie Margrietplantsoen aan te wijzen als locatie voor het nieuw te realiseren Integraal Kindcentrum. Vervolgens is gestart met het opstellen van een gemeentelijk Programma van Eisen, waarbij diverse stakeholders zijn betrokken en is een participatietraject doorlopen. Op 22 november 2016 heeft de raad ingestemd met het Programma van Eisen en een definitief investeringskrediet beschikbaar gesteld. Daarnaast heeft de raad besloten om het bestemmingsplan voor te bereiden.

Woningbouw Amsterdamsestraatweg 20

Tegen de omgevingsvergunning voor de bouw van de 26 appartementen is een bezwaren- en beroepsprocedure is gevoerd. De zitting bij de bestuursrechter heeft plaats gevonden op 19 oktober 2016. Uitspraak is nog niet bekend.

Project Hartje Spaarndam

Begin 2016 is een eindmodel (stedenbouwkundigplan), dat via een uitgebreid participatieproces tot stand is gekomen, aan de gemeenteraad gepresenteerd. Vervolgens is er gewerkt aan een subsidieaanvraag: in te dienen bij de Stichting Leefomgeving Schiphol ten behoeve van de tweede tranche. In september is er informeel een presentatie gegeven over het project Hartje Spaarndam aan de Stichting Leefomgeving Schiphol.

Leefbaarheid N200

Er is op 29 juni 2016 in de Raad ingestemd met het verlenen van een krediet. Op 25 oktober is ingestemd met het verlenen van een aanvullend krediet. In gezamenlijk opdracht van de gemeente en RWS is door een extern bureau gewerkt aan een beeldkwaliteitsplan. Verder is gewerkt aan een concept overeenkomst, te sluiten tussen RWS en gemeente. Er is een aanvraag ingediend door RWS voor een procedure bestemmingsplanwijziging m.b.t. de boezembruggen. Verwacht wordt dat in mei 2017 de overeenkomst wordt getekend.

Fietsparkeren

De raad heeft in 2016 krediet verstrekt om extra fietsenstallingen te realiseren. De uitvoering vindt volgens de huidige planning plaats in het 3^e kwartaal van 2017.

Gemeenlandshuis Spaarndam

Op 19 april 2016 is de anterieure overeenkomst getekend tussen het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente met betrekking tot de herontwikkeling van het Gemeenlandshuis en het bijbehorende terrein in Spaarndam. De herontwikkeling voorziet in nieuwe functies voor de bestaande historische gebouwen, het toevoegen van twee nieuwe woningen en de herinrichting van de openbare ruimte. Door Rijnland is een stedenbouwkundig plan en bestemmingsplan opgesteld. De formele bestemmingsplanprocedure start medio 2017.

SpaarneBuiten

Het woonrijpmaken van fase 2 (rondom de 36 woningen) is gerealiseerd. De voorbereidingen voor het havengebouw en de inrichting er omheen is opgestart.

Volkshuisvesting

Vaststelling van het Regionaal actieplan 2016-2020 (RAP) met regionale afspraken en acties, m.b.t. het volkshuisvestingsbeleid in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond.

Toewijzen en bemiddeling van sociale huurwoningen via Woonservice.

Ondersteunen Stoomgemaal en Gilde Stompe Toren door middel van een subsidie.

Portefeuillehouder : Wethouder B. Graal
Afdelingen : Middelen

1.3 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen:

De nettokosten van de gemeentelijke programma's worden gedekt uit de algemene middelen van de gemeente:

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- het gemeentelijke financieringsbeleid waaronder de externe vaste beleggingen en de intern verantwoorde bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen.
- de onroerende en roerende zaakbelasting.
- de hondenbelasting, reclamebelasting en toeristenbelasting.
- de algemene uitkering uit het gemeentefonds.
- algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en uitgaven.

Belastingen: wat willen we bereiken?

Voor een uiteenzetting van de opbrengsten en verdere wetenswaardigheden aangaande de gemeentelijke belastingen wordt verwezen naar paragraaf 1: Lokale heffingen

Volstaan wordt met het weergeven van het beleid voor 2016:

- een tariefverhoging van 2% van alle tarieven, m.u.v. de OZB met 1 % en de hondenbelasting (+ € 2 per hond).
- aanpassen van de verordeningen n.a.v. de wettelijke wijzigingen (o.a. een nieuw hertaxatieronde voor de OZB), het aanpassen van de Legesverordening aan de nieuwe wetgeving en jurisprudentie, het aanpassen van de verordening rioolbelasting aan de gewijzigde voorschriften.
- aanpassen Legesverordening (verhogen leges tot kostendekkend niveau).

Wat heeft het gekost?

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting na wijziging 2016	Rekening 2016
Lasten				
913 Overige financiële middelen	38 942	28 272	28 272	28 272
914 Geldleningen/uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar			15 246	
921 Algemene uitkering gemeentefonds	8 135	8 740	8 740	4 400
922 Algemene baten en lasten		45 000	172 772	0
930 Uitvoering Wet WOZ				237
940 Lasten heffing en invordering gem. belastingen	183 416	114 950	144 950	535 309
960 Saldo van kostenplaatsen	65 622	39 891	452 995	372 500
Totaal Lasten	296 115	236 853	822 975	940 717
Baten				
911 Geldleningen/uitzettingen korter dan 1 jaar	-27 500	-27 500	-27 500	-27 500
913 Overige financiële middelen	-165 106	-155 000	-201 500	-201 411
914 Geldleningen/uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	-390 572	-301 551	-302 331	-278 837
921 Algemene uitkering gemeentefonds	-4 219 577	-4 639 753	-4 672 613	-4 466 929
923 Uitkering Deelfonds sociaal domein	-1 346 818	-1 396 875	-1 414 956	-1 414 956
931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	-162 140	-170 500	-143 279	-204 482
932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	-1 035 370	-1 119 500	-1 128 567	-1 201 275
933 Baten roerende woon- en bedrijfsruimten	-17 621	-17 000	-18 800	-18 809
935 Baten Forensenbelasting			-25000	-20 000
936 Baten toeristenbelasting	-101 749	-87 000	-116 000	-157 013
937 Baten hondenbelasting	-30 286	-29 000	-30 300	-31 395
938 Baten reclamebelasting	-9 891	-15 000	-10 553	-10 207
939 Baten precariobelasting	-291 312	-270 000	-470 000	-161 635
940 Lasten heffing en invordering gem. belastingen	-41 501	-10 000	-11 650	-25 120
Totaal Baten	-7 839 442	-8 238 679	-8 573 049	-8 219 569
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-7 543 328	-8 001 826	-7 750 074	-7 278 852

Toelichting kostentabel

Lasten

- 914 We hebben geen kosten gemaakt voor het aangaan van leningen.
- 922 Het begrote resultaat is het gehele jaar in post onvoorzien verwerkt. De uiteindelijke realisatie is hier niet zichtbaar.
- 940 De extra lasten van post 940 worden veroorzaakt door de afboeking van de precario over voorgaande jaren.
- 960 Saldo kostenplaatsen betreft voornamelijk overheadkosten die niet door verdeeld konden worden naar de programma's. Veelal veroorzaakt door ziekte, zwangerschapsverlof etc.

Baten

- 914 Het renteresultaat zorgt hier voor minder inkomsten dan begroot.
- 921 De post Btw-kostendekkende heffingen is lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder investeringen voor riolering zijn gerealiseerd dan gepland voor 2016. Hierdoor is het bedrag aan btw lager dat kan worden toegerekend aan deze investeringen. Deze btw geldt als opbrengst voor de exploitatie.
- 931 Baten OZB-gebruikers en OZB eigenaren zijn hoger dan geraamd. Voor 2017 worden de opbrengsten aangepast aan de werkelijke opbrengst 2016.
- 932
- 936 De inkomsten voor toeristenbelasting zijn hoger dan geraamd omdat er in 2016 afrekening van eerdere jaren bij zat.

- 939 Precario is aanzienlijk lager dan geraamd omdat er met Liander overeenstemming is gekomen over het aantal m2 wat er aan leidingen berekend kan worden. Dit heeft geleid tot een correctie over 2014 en 2015 met een nadeling resultaat van € 50.000, waarin de opbrengst voor 2016 ook is verrekend.
- 940 Door extra inzet van invorderingsambtenaren zijn € 13.500 extra baten gegenereerd.

Toevoeging / onttrekking reserves en / of voorzieningen:

Algemene dekkingsmiddelen	toevoeging	onttrekking	Reserve	
Storting naar reserve woningbouwplannen		50 000	Algemene reserve	s
Bijdrage van Algemene reserve	50 000		Woningbouwplannen	s
Storting naar reserve wegen		400 000	Algemene reserve	i
Naar reserve drie decentralisaties		25 000	Algemene reserve	s
Naar reserve remplace OV		30 000	Algemene reserve	s
Naar reserve groenbeheer		50 000	Algemene reserve	i
Naar reserve knelpuntenanalyse		148 131	Algemene reserve	i
Bijstellen plafond reserve schoolgebouwen	100 000		Algemene reserve	i
Opheffen reserve archeologisch onderzoek	10 908		Algemene reserve	i
Opheffen reserve bouwplannen Halfweg	35 000		Algemene reserve	i
Opheffen reserve campagne zwerfvuil	9 371		Algemene reserve	i
Opheffen reserve verbeteren entrees	25 000		Algemene reserve	i
Opheffen reserve dorpshuizen	15 000		Algemene reserve	i
Bijdrage inzet P&C cyclus en ondersteuning kader		41 398	Algemene reserve	i
Onderhoud conform MOP gebouwen 2013-2023		37 180	Onderhoud kapitaalgoederen	i
Opname spaarverlof		30 443	Pers.voorziening ambt. org.	i
Aanschaf Youpp		10 500	Automatisering	i
Aanschaf Time Tell		6 000	Automatisering	i
Migratie Oracle 11		3 000	Automatisering	i
Oraclelicenties		29 258	Automatisering	i
aanschaf HR21		2 500	Automatisering	i
Jaarlijkse storting	10 000		Automatisering	s
Onttrekking knelpuntenanalyse t.b.v. inzet derden		233 011	Reserve knelpunten	i
Totaal	255 279	1 096 422		

Verstreckte kredieten

		Budget			WERKELIJK TOTAAL		
		Uit-gaven	Inkoms-ten	Dekking Reserve s	Uit-gaven	Inkoms-ten	Dekking Reserve s
Mid 16/016	Aanschaf YouPP, TimeTell, Oracle	19 500		19 500	21 293		21 293
Mid 16/016	Aanschaf Oracle licenties	30 000		30 000	27 465		27 465

Wat is gerealiseerd?Dividenden

<u>Omschrijving</u>	<u>Begroting voor wijziging</u>	<u>Begroting na wijziging</u>	<u>Rekening 2016</u>
Dividend B.N.G.	50.000	64.000	64.046
Dividend De Meerlanden	23.000	55.500	58.583
Dividend Eneco	82.000	82.000	78.782
Totaal	155.000	201.500	201.411

OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onderstaande tabel is inclusief rioolheffing en afvalstoffenheffing. Deze komen niet voor onder het programma Algemene dekkingsmiddelen maar worden verantwoord onder programma 7, Volksgezondheid en Milieu. De dividenden die ook onder de algemene dekkingsmiddelen vallen worden in een overzicht hierboven gegeven.

Het sociaal deelfonds is niet in onderstaand overzicht opgenomen, dit betreft een aparte uitkering.

Omschrijving	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2016
Lokale heffingen	1.708.000	1.942.499	1.784.817
Kostendekkende heffingen (riool en afval)	1.445.000	1.489.788	1.569.065
Algemene uitkering	4.165.753	4.186.988	4.202.459
BTW kostendekkende heffingen	474.000	474.000	267.911
Dividend	155.000	201.500	201.411
Rente (bespaarde rente en overige rente)			
Totaal	7.947.753	8.294.775	8.025.663

1.4 Verloop geraamd bedrag post onvoorzien

Primitieve begroting	25.000,00
1e wijziging	69.367,00
4e wijziging	4.000,00
6e wijziging Kadernota	99.389,00
9e wijziging	-101.000,00
12e wijziging Marap 2	66.016,00

Per 31-12-2016	162.772,00
----------------	------------

Het geraamde bedrag onvoorzien is in zijn geheel bij de jaarrekening aan het resultaat vrijgevallen.

1.5 Overzicht rentebaten en rentelasten

<u>Overzicht rentebaten en rentelasten</u>		Begroot 2016	Werkelijk 2016
lasten:	rente langlopende geldleningen	56.557	54.807
	rente waarborgsommen	-	-
	rente reserves/voorzieningen	223.917	237.527
	afschrijvingen investeringsstaat	2.128.563	1.837.319
	renteresultaat	63.168	41.310
		2.472.205	2.170.962
baten:	rente kortlopend geld	- 10.000	-
	Rente Beheerstaken	-346.141	261.494
	Afschrijving Beheerstaken	-1.939.533	1.732.936
	Rente Kostenplaatsen	-72.149	72.149
	Afschrijving Kostenplaatsen	-104.383	104.383
	kapitaallasten OHWerk	-	-
	renteresultaat	-	-
		-2.472.206	2.170.962

PARAGRAFEN

In dit hoofdstuk worden de volgende (bij wet voorgeschreven) onderwerpen besproken.

- A. Lokale heffingen.
- B. Weerstandsvermogen.
- C. Onderhoud kapitaalgoederen.
- D. Financiering.
- E. Bedrijfsvoering.
- F. Verbonden partijen.
- G. Grondbeleid.

Aan de paragrafen liggen Beleidsnota's ten grondslag voor de periode 2012 – 2016, die zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 augustus 2011 en door de gemeenteraad op 8 november 2011 (bij de vaststelling van de Programmabegroting voor 2012).

A Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan:

- het beleid met betrekking tot de gemeentelijke heffingen;
- de inkomsten en uitgaven die hiermee gemoeid zijn;
- de uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid.

In de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude worden de navolgende gemeentelijke belastingen geheven:

- afvalstoffenheffing
- hondenbelasting
- leges
- (on)roerende zaak belastingen
- precario rechten
- reclamebelasting
- rioolrechten
- toeristenbelasting.

1. Het tarievenbeleid in 2016

Bij de begroting 2016 werd een stijging van de belastingtarieven voor 2016 vastgesteld op 2%.

Dit met uitzondering van:

- de hondenbelasting, waarvan de stijging is bepaald op € 2 per jaar;
- de OZB waarvan de tarieven reëel met 1% zouden stijgen d.w.z. de tariefstijging is 1% hoger ten opzichte van de waarde fluctuatie 2016 ten opzichte van 2015.

De belastingverordeningen 2016 werden door de gemeenteraad vastgesteld op 5 en 24 november 2015.

2. Onroerende zaak belastingen 2016

Op basis van opbrengst	Begroting opbrengst 2016	Begroting na wijziging	Werkelijk opbrengst 2016
a. Eigenaren woningen en eigenaren niet woningen	1.119.500,00	1.128.567,00	1.201.275,20
b. Gebruikers niet woningen	170.500,00	143.279,00	204.482,42
Totaal	1.290.000,00	1.271.846,00	1.405.757,62

In 2015 is door B&W besloten een voorziening dubieuze debiteuren in te stellen ter hoogte van de openstaande debiteuren ouder dan twee jaar ten opzichte van het recente boekjaar. Eind 2016 is dit bedrag toegenomen, waardoor er €20.000 extra aan de voorziening is toegevoegd voor het opvangen van de openstaande debiteuren.

3. Leges

De legestarieven 2016 zijn t.o.v. 2015 verhoogd met 2%. De raad heeft uitgesproken dat kostendekkende tarieven het uitgangspunt zijn.

Ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen bedroegen de werkelijke opbrengsten van de belangrijkste legesonderdeel:

Legesonderdeel	Begroting	Na wijziging	Werkelijk
Rij – en reisdocumenten	55.500	55.500	55.714
Huwelijken	25.000	25.000	21.738
Burgerlijke stand	7.500	7.500	5.985
APV	39.500	39.500	44.643
Wegen	15.000	55.000	45.885
Bouwleges	200.000	200.000	265.249
Totaal	342.500	382.500	439.214

4. Afvalstoffenheffing

Ook de tarieven van de afvalstoffenheffing stegen met 2%. De raad heeft uitgesproken dat kostendekkende tarieven uitgangspunt zijn. De tarieven voor 2016 werden vastgesteld op € 311 voor eenpersoonshuishoudens en € 340 voor meerpersoonshuishoudens. De oorspronkelijke opbrengstraming was € 755.000, na bijstelling € 772.000, en de uiteindelijk werkelijk gerealiseerde opbrengst is € 772.517.

5. Rioolrecht

Het basistarief bedroeg per aansluiting €210 en het gebruikerstarief €95 op basis van een waterverbruik van maximaal 500 m3. De inkomstenraming in de primitieve begroting bedroeg € 750.000. Deze is bijgesteld naar € 787.512. De werkelijke opbrengst € 787.740. Ook bij deze belastingsoort heeft de gemeenteraad uitgesproken kostendekkende tarieven na te streven.

6. Kwijtschelding

Voor mensen met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid te verzoeken om een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Deze verzoeken worden toegestaan wanneer uit de toetsing door Gemeentebelastingen Kennemerland – Zuid blijkt te worden voldaan aan de voorwaarden als genoemd in de Invorderingswet en aan de voorwaarden die zijn gesteld door de gemeenteraad bij de gemeentelijke kwijtscheldingsregeling. Over 2016 werd € 24.880 aan opgelegde belastingaanslagen (afvalstoffenheffing, hondenbelasting en rioolrechten) kwijtgescholden. Bijstand cliënten krijgen zonder eigen inspanning kwijtschelding van belastingen (na overleg tussen Gemeente Belastingen Kennemerland Zuid en de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken).

Overzicht verschillende inkomsten belastingen en leges

Belastingsoort	Werkelijke opbrengst 2015	Begroting opbrengst 2016	Begroting na wijziging	Werkelijk opbrengst 2016
OZB	1.197.510	1.290.000	1.271.846	1.405.758
RZB	17.621	17.000	18.800	18.809
Rioolrechten	751.041	750.000	787.512	796.549
Afvalstoffenheffing	750.077	755.000	772.000	772.517
Toeristenbelasting	101.749	87.000	116.000	157.013
Reclamebelasting	9.891	15.000	10.553	10.207
Hondenbelasting	30.286	29.000	30.300	31.395
Precariobelasting	291.312	270.000	470.000	161.635
Forensenbelasting	0	0	25.000	20.000
Totaal	3.149.486	3.213.000	3.502.011	3.373.882

B Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf wordt over het jaar 2016 een indruk gegeven van de mate waarin de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude in staat was om tegenvallers op de korte termijn en de langere termijn op te kunnen vangen. Bij het weerstandsvermogen gaat het om het vermogen om risico's te kunnen opvangen, zodat het afgesproken takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd. Dit is enerzijds afhankelijk van de weerstandscapaciteit en anderzijds van de risico's die worden gelopen.

Middelen weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken. Onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn:

- Het budget voor onvoorziene uitgaven (in de begroting) tot een bedrag van (afgerond) € 4,50 per inwoner;
Voor 2016 was daarvoor een bedrag geraamd van € 25.000.
- De onbenutte belastingcapaciteit;
Bij de onbenutte belastingcapaciteit gaat het om de eigen inkomsten van de gemeente voor zover deze niet al "maximaal" of kostendekkend zijn.
- De algemene reserve.
Een eventueel vrij aanwendbaar deel van de algemene reserve.
- Stille reserves.
Gemeenten moeten gebouwen, aandelen en andere bezittingen op de balans zetten voor de aankoopwaarde. De werkelijke waarde kan echter hoger zijn. Het verschil tussen de boekwaarde en de werkelijke waarde is de stille reserve.

2. De algemene reserve

Het saldo van de algemene reserve vrij aanwendbaar bedroeg per 1 januari 2016: € 2.715.050

Mutaties 2016

Bij: resultaat 2015	€	142.997	
Bijstellen ijzeren voorraad	€	750.000	
Bijstellen plafonds bestemmingsreserves	€	195.279	
Af: verminderingen:	€	<u>881.068 -/-</u>	
Saldo vermeerderingen en verminderingen			€ <u>207.208</u>

Saldo van de algemene reserve vrij aanwendbaar per 31 december 2016:

€ 2.922.258

Schematisch kan het verloop van de algemene reserve vrij aanwendbaar over de laatste jaren als volgt worden weergegeven:

Saldo algemene reserve vrij aanwendbaar op 31 december:

2014	€ 2.677.637
2015	€ 2.715.052
2016	€ 2.922.258

De algemene reserve niet – vrij aanwendbaar bedroeg per 31-12-2016 € 900.000.

3. Bestemmingsreserves.

Het saldo van de bestemmingsreserves bedroeg per 1 januari 2016: € 5.574.109

Mutaties 2016

Bij: resultaat 2015	€	131.455	
vermeerderingen:	€	957.592	
Af: verminderingen:	€	<u>2.265.352 -/-</u>	
Saldo vermeerderingen en verminderingen			€ <u>1.176.305 -/-</u>

Saldo van de bestemmingsreserves per 31 december 2016:

€ 4.397.804

4. Overzicht stille reserves

omschrijving onroerend goed	Adres	plaats	boekwaarde per 01-01-2016	Waarde peildatum per 01-01-2015
Stompe Toren	Kerkweg 26	Spaarwoude		vrijgesteld
Complex Onstr/A'damsestrweg	A'damschestraatweg 30/32	Halfweg	118 000	81 000
OBS Margrietschool	Oranje Nassaustraat 7	Halfweg	200 000	339 000
Peuterspeelzaal Humpie Dumpie	Haarlemmermeerstraat 2	Halfweg	23 956	98 000
Erfpachtgronden, openb. gr.	Houtrakkerweg 60	Halfweg	68 000	65 000
	Kanaalweg 58	Halfweg		56 000
	Houtrakkerweg 40	Halfweg		10 000
	Bauduinlaan 3	Halfweg		5 000
	Bauduinlaan 5	Halfweg		6 000
	Bauduinlaan 11	Halfweg		19 000
	Bauduinlaan 15	Halfweg		7 000
	Bauduinlaan 13	Halfweg		6 000
	Bauduinlaan 17	Halfweg		6 000
	Houtrakkerweg 58	Halfweg		25 000
	Houtrakkerweg 54	Halfweg		9 000
	Houtrakkerweg 50	Halfweg		16 000
	Houtrakkerweg 46	Halfweg		6 000
	Houtrakkerweg 44	Halfweg		6 000
Woning	Groeneweg 2	Halfweg		684 000
Niet-woning	Groeneweg 5	Halfweg		136 000
Opstallen	Remisepad 1	Halfweg		77 000
Parkeerterrein	Haarlemmerstraatweg 183	Haarlemmerliede		244 000
Raadhuis	Haarlemmerstraatweg 51	Halfweg	2 149 573	2 069 000
Gemeentewerken	T. van Berkhoutweg 3	Halfweg	179 673	877 000
Brandweerstalling	Ringweg 40	Spaarndam	73 085	137 000
Winkelcentrum Spaarndam-Oost	Dr. W. Nijestraat 75 t/m 85	Spaarndam	563 076	674 000
Grond tankstation	Oude haarlemmerstraatweg 5	Halfweg		579 000
Woning	Noordzeekanaalweg 4	Spaarndam	377 570	473 000
Voetbalvelden + opstal	Ringweg 12a	Spaarndam		757 000
Niet-woning	Ringweg 40	Spaarndam		137 000
Niet-woning	Ringweg 42	Spaarndam		557 000
Niet-woning	Vinkebrug 5	Halfweg		396 000
Niet-woning	Vinkebrug 7	Halfweg		95 000
Gronden te Spaarndam	Openbaar groen	Spaarndam	126 456	vrijgesteld
Landerijen	Rottewegje	Haarlemmerliede	53 000	vrijgesteld
		boekwaarde	3 932 389	8 652 000
		stille reserve		4 719 611

5. Risico's.

5.1 Garantstellingen.

Het gaat hier om garantstellingen voor zowel de particuliere woningbouw als voor verenigingen en instellingen. Bij de particuliere woningbouw wordt garantie verleend door de NHG, waarbij de gemeente een achtervangfunctie vervult. Het bedrag waarvoor de gemeente garant staat bedraagt afgerond € 2,6 miljoen (Totaal t.b.v. particuliere woningbouw en voor verenigingen en stichtingen). Bij betalingsmoeilijkheden kan de gemeente aangesproken worden tot een maximum van dat afgeronde bedrag. Echter wanneer de gemeente aangesproken zal worden op de garantiestelling, dan zal dat slechts voor een klein gedeelte van voornoemd bedrag zijn. Ook in 2016 is de gemeente HenS niet aangesproken op tekorten op dit punt. Risico: laag tot gemiddeld.

5.2 Aansprakelijkheid.

- Publiekrechtelijk handelen.

De gemeente loopt risico's bij de afgifte van vergunningen en de gevolgen daarbij voor de aanvragers en derden. Op dit moment zijn er geen lopende zaken, waaruit grote claims zijn te verwachten.

- Civielrechtelijke zaken.

De gemeente of een bestuurder kan ook individueel aansprakelijk gesteld worden voor haar privaatrechtelijk handelen. Op dit moment zijn er geen lopende zaken. Risico: laag.

5.3 Wet ketenaansprakelijkheid

De gemeente kan als opdrachtgever van uit te voeren (grote) werken aansprakelijk worden gesteld voor niet door aannemers afgedragen belastingen en premies die samenhangen met de door deze aannemers aan de gemeente in rekening gebrachte bedragen. Dit zal zich voornamelijk kunnen voordoen in geval van faillissement van een aannemer. Het risico van deze aansprakelijkheid wordt beperkt door bij het verstrekken van belangrijke opdrachten te kiezen voor (financieel) goed bekend staande bedrijven. In 2015 was geen sprake van een aansprakelijkheidsstelling. Risico: laag.

5.4 Investerings.

In het recente verleden zijn er een aantal voorzieningen omgezet naar reserves. Eind 2015 is een nota reserves en voorzieningen door de gemeenteraad vastgesteld waardoor een actualisatie van de reserves en voorzieningen heeft plaatsgevonden. Deze reserves vangen voor een groot deel de te maken investeringen op. De kapitaallasten (rente en afschrijving) van de vervangingsinvesteringen zullen dan in de begroting worden opgenomen. Risico: laag.

5.5 Nieuwe wettelijke eisen.

Het Kabinet neemt regelmatig beslissingen die gevolgen hebben voor de werkwijze van een gemeente. Van diezelfde gemeenten wordt dan altijd binnen een afzienbare tijd verwacht dat gemeenten deze nieuwe wettelijke eisen inpassen in de administratieve organisatie. Met ingang van 2015 zijn de drie decentralisaties voor het sociale domein naar de gemeenten gekomen. De uitvoering van deze regelingen wordt in samenwerking met de IASZ uitgevoerd en verloopt nog niet geheel optimaal. Risico: hoog.

5.6 Onderhoud gemeentelijke gebouwen.

De aanbouw van het Raadhuis is van recente datum en ook t.a.v. andere gemeentelijke gebouwen zijn er onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. De staat van de gemeentelijke gebouwen is dusdanig dat op dit onderdeel weinig tot geen risico wordt gelopen. Risico: geen.

5.7 Beheersplannen.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan voor de periode 2015- 2019 is in de loop van 2015 opnieuw vastgesteld. Beheersplannen dienen ter onderbouwing van de betreffende reserve of voorziening, en zijn ook belangrijke instrumenten voor de begroting en de meerjarenraming. Risico: laag.

5.8 Open einde regelingen.

De uitvoering van open einde regelingen zoals: de Wet Werk en Bijstand, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Participatiewet. Aan de uitvoering van deze taken kleven financiële risico's omdat de toegekende budgetten meestal niet toereikend zijn om alle kosten te dekken. Hier zal actief en duidelijk risicomanagement gevoerd moeten worden. Risico: gemiddeld.

5.9 Werkgeversrisico's.

Als werkgever loopt de gemeente de gebruikelijk werkgeversrisico's. Zo kunnen een sterk oplopend ziekteverzuim en/of uitstroom naar de WAO leiden tot grote financiële consequenties. Daarnaast is de gemeente eigen risicodragers met betrekking tot de kosten van de wachtgeldregelingen voor ambtenaren en bestuurders. Naast de risico's op grond van de bestaande regelingen, is er het risico van kosten die voortvloeien uit wijzigingen in de wet- en regelgeving. Risico: laag.

5.10 Brandweer en rampenbestrijding.

Alle brandweerpersoneel, inclusief de vrijwilligers zijn overgegaan naar de Veiligheidsregie Kennemerland (VRK). Dat geldt ook voor de brandweerkazerne Halfweg en het materiaal en het materieel van de voormalige Vrijwillige Brandweer. Alleen de brandweergarage Spaarndam valt nog direct onder de (financiële) gemeentelijke verantwoordelijkheid. De jaarrekening van de VRK laat zien dat zij een positief rekeningresultaat hebben en een gezond eigen vermogen. Risico: geen tot laag.

5.11 Polanenpark

We zijn voor 20% aandeelhouder in de ontwikkeling van het Polanenpark. De meest recente managementrapportages laten zien dat deze ontwikkeling voortvarend en winstgevend wordt uitgevoerd. Risico: laag.

5.12 Leges en heffingen

Vanwege bezwaar- en beroepsprocedures tegen opgelegde aanslagen lopen we risico dat deze niet inbaar zijn. Risico: laag tot gemiddeld

Totaal overzicht risicobalans

Risico's:		Weerstandsvermogen	
Eenmalige risico's hoog	900	Algemene reserve vrij	2 922
Eenmalige risico's middel	500	Reserve nieuw beleid	1 996
Totaal eenmalige risico's:	<u>1 400</u>	Totaal incidentele weerstand	<u>4 918</u>
Ratio weerstandsvermogen	3.5		
Structurele risico's hoog	-	Algemene reserve niet vrij	900
Structurele risico's middel	1 500	Stelpost onvoorzien	25
		Flexibiliteit in de begroting	-
Totale structurele risico's:	<u>1 500</u>	Totaal structurele weerstand	<u>925</u>
Ratio weerstandsvermogen	0.6		
Totaal risico's hoog	900		
Totaal risico's middel	2 000		
Totaal risico's laag	<u>1 730</u>		
Totaal generaal:	<u>4 630</u>	Totale weerstandscapaciteit	<u>5 843</u>
Ratio weerstandsvermogen	1.26		

Ten opzichte van de jaarrekening 2015 is de ratio weerstandsvermogen verschoven van uitstekend naar voldoende. Dit komt door de afname van de algemene reserves welke is ingezet voor investeringen die nog gerealiseerd worden voordat we gaan fuseren.

Beoordelingstabel weerstandsvermogen	Betekenis
>2	Uitstekend
1,4 > x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 > x < 1,4	Voldoende
0,8 > x < 1,0	Matig
0,6 > x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Nieuwe kengetallen

Vanaf de begroting 2016 worden er vijf financiële kengetallen toegevoegd aan deze paragraaf, conform de voorschriften van de BBV. De kengetallen moeten samen met de beoordeling op eenvoudige wijze inzicht verschaffen over de financiële positie van de gemeente.

1a De netto schuldquote

Deze weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote is lager dan waar bij de begroting 2016 rekening mee was gehouden maar aanzienlijk hoger dan 2015. De toename wordt veroorzaakt door de veel lagere stand van de uitzettingen < 1 jaar. Deze bevatten uitgezette gelden bij het Rijk via schatkistbankieren. Deze zijn sterk afgenomen door de uitgaven m.b.t. alle projecten.

	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
A Vaste schulden	4 649 638	4 600 600	4 648 507
B Netto vlottende schuld	1 170 563	1 014 735	1 187 005
C Overlopende passiva	1 659 307	1 222 000	1 740 078
	7 479 508	6 837 335	7 575 590
D Financiële activa	500 000	500 000	500 000
E Uitzettingen < 1 jaar	5 936 383	2 238 171	3 654 709
F Liquide middelen	262 548	292 000	439 468
G Overlopende activa	519 267	500 000	575 263
	7 218 198	3 530 171	5 169 440
H Totale baten exploitatie	11 990 115	12 543 129	12 228 619
1 Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	2%	26%	20%

1b De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

Deze geeft inzage in hoeverre er sprake is van het doorlenen van gelden en de invloed op de schuldenlast. Voor Haarlemmerliede betekent dit dat wanneer er geen gelden doorgeleend zouden zijn de schuldquote lager zou zijn. Hier zie je een vergelijkbaar beeld als bij de bovenstaande tabel. Ook hier wordt dit veroorzaakt door de lagere stand van de uitzettingen < 1jaar.

	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
A Vaste schulden	4 649 638	4 600 600	4 648 507
B Netto vlottende schuld	1 170 563	1 014 735	1 187 005
C Overlopende passiva	1 659 307	1 222 000	1 740 078
	7 479 508	6 837 335	7 575 590
D Financiële activa	1 766 863	1 700 000	1 823 219
E Uitzettingen < 1 jaar	5 936 383	2 238 171	3 654 709
F Liquide middelen	262 548	292 000	439 468
G Overlopende activa	519 267	500 000	575 263
	8 485 061	4 730 171	6 492 659
H Totale baten exploitatie	11 990 115	12 543 129	12 228 619
2	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-8%	17%
		9%	

2. De solvabiliteit

Deze geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is hoog in Haarlemmerliede en is ten opzichte van de rekening 2015 iets afgenomen en heel licht gestegen ten opzichte van de begroting 2016.

	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
A Eigen vermogen	10 141 604	7 312 508	8 168 905
B Balanstotaal	17 693 120	14 367 873	15 744 495
3	Solvabiliteit (A/B) x 100%	57%	52%
		51%	52%

3. Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

In geval van Haarlemmerliede is er op dit moment nog geen sprake van bouwgronden.

	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden	-	-	-
B Bouwgronden in exploitatie	-	-	-
C Totale baten exploitatie	11 990 115	12 543 129	12 228 619
4 Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	0%	0%	0%

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Per programma zijn de incidentele baten en lasten meerjarig aangegeven. De cijfers van onderstaande tabel geven aan dat de rekening en begroting structureel sluitend zijn geweest afgelopen jaren.

	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
A Totale structurele lasten	10 994 330	11 401 492	11 250 104
B Totale structurele baten	11 882 973	11 741 230	11 257 013
	888 643	339 738	6 910
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	232 500	215 893	131 817
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	84 353	53 785	212 833
	-148 147	-162 108	81 016
Saldo structureel	740 496	177 630	87 926
E Totale baten exploitatie	11 990 115	12 543 129	12 228 619
4 Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	6%	1%	1%

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingcapaciteit te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Haarlemmerliede komt boven het landelijk gemiddelde met woonlasten.

De gemiddelde woonlasten zijn berekende voor een woning met een waarde van €200.000.

	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	225	255	255
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	207	210	210
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	333	340	340
D (Eventuele) heffingskorting	pm	pm	pm
E Totale woonlasten voor gezin	765	805	805
F F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	704	716	716
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor			
5 (E/F) x 100%	109%	112%	112%

C Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt een indruk gegeven van het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. De navolgende onderdelen komen aan de orde:

1. Wegen wen openbare verlichting
2. Openbaar groen en speelvoorzieningen
3. Riolering en water
4. Gebouwen

1. Wegen en openbare verlichting

Wegen

In 2015 is het Wegenbeheersplan opgesteld door Arcadis en door de raad vastgesteld. Verschillende onderzoeken hebben inzicht gegeven in de staat van onderhoud van de wegen en de bijbehorende kosten om de wegen op een aanvaardbaar onderhoudsniveau te brengen en te houden. Uit de eindrapportage blijkt dat er veel meer geld per jaar voor groot onderhoud dient te worden gereserveerd voor de komende periode 2015-2019. De raad heeft aan de hand van de nota reserves en voorzieningen besloten om meer geld toe te bedelen aan de reserve onderhoud wegen. Het uitvoeringsprogramma wegen en riolering zal om kosten te besparen op elkaar worden afgestemd.

Het beschikbaar gestelde budget voor 2016 bedroeg: € 614.000 en werd besteed aan de projecten Zijkanaal C weg. Voor de navolgende jaren zal er nog krediet worden aangevraagd.

Voor het wegenonderhoud is er via Stichting Rijk een gezamenlijke aanbesteding met drie andere gemeenten geweest voor de duur van twee jaar.

Voor klein en regulier onderhoud wordt jaarlijks een programma opgesteld en wordt gefinancierd uit het beschikbare wegenfonds. Het fonds is de afgelopen jaren toereikend gebleken.

Door het realiseren van (bouw)projecten en in eigendom krijgen van openbare ruimte is het wegenareaal in de laatste periode toegenomen. Te denken valt aan SpaarneBuiten, Schuttersstuk, Polanenpark, omgeving station Halfweg-Zwanenburg, parkeerterrein hockeycomplex Spaarndam en het pontplein Buitenhuizen.

Het wegdek van de Hoge Spaarndammerdijk, een belangrijke verbinding tussen Halfweg en Spaarndam, is aan een structurele onderhoudsbeurt toe en blijft de aandacht vragen.

Het ziet ernaar uit dat het Hoogheemraadschap van Rijnland in 2017 een beslissing gaat nemen over de functie van de dijk.

In verband met de ontwikkeling van SpaarneBuiten is de Lagedijk en de Liedeweg in uitvoering geweest en verkeerstechnisch inmiddels aangepast. De uitvoering van het opknappen van het fietspad langs Zijkanaal C is gerealiseerd. De plannen om de woonarken aan te sluiten op het riool, een fietsdoorsteek te komen naar het hockeycomplex, de snelheid van 80 km/uur te verlagen naar 60 km/uur en mede hierdoor het verleggen van de bebouwde komgrens is onderdeel geworden van dit project.

Openbare Verlichting

In 2015 is het OV-beleidsplan aangepast, waarbij er is uitgesproken om gebruik te maken van LED-verlichting. Het beleidsplan is overgenomen. Tevens is er een OV-beheersplan opgesteld, waarin is ingegaan op het jaarlijks vervangen van het OV-areaal (remplace) ten behoeve van onderhoud. Er zijn veel masten in de gemeente met de combinatie masten ouder dan 40 jaar en armaturen ouder dan 20 jaar. Deze komen als eerste op de vervangingslijst. Uiteraard is er gekeken naar "straatsgewijs" vervangen en "werk-met-werk-maken". De aanbesteding is in 2016 geweest en uitvoering staat gepland in begin 2017.

2. Openbaar groen en speelvoorzieningen

Openbaar groen

Het onderhoud van het openbare groen komt ten laste van de begroting. Het onderhoudswerk is opgedeeld in drie percelen. Een perceel voor de eigen buitendienst en de andere twee percelen voor Paswerk (Spaarndam, Halfweg en Haarlemmerliede)

Het Groenbeheerplan is opgesteld en ingestemd. Belangrijke vervolgvactiteiten hiervan is het bepalen van de huidige kwaliteit en de gewenste kwaliteit en het opstellen van een bomenbeleidsplan. In 2016 is hier vervolg aan gegeven. In 2017 wordt er gekeken naar de mogelijkheid om het onderhoud gezamenlijk met gemeente Haarlemmermeer op te pakken.

Speelvoorzieningen

In 2016 zijn diverse speellocaties gerenoveerd. In 2017 wordt gekeken of de inspectie en onderhoud onder gebracht kan worden bij de gemeente Haarlemmermeer.

3. Riolering en water

Vrijverval riool.

In 2015 zijn alle vrijverval riolen ouder dan 30 jaar gereinigd en geïnspecteerd. Met dit beeld is een maatregelenplan opgesteld. Tevens zijn er meerdere projecten opgestart die invloed hebben op de maatregelenplan. Te weten [A] "Afkoppelplan Spaarndam", [B] "afkoppelen Kanaalweg in combinatie met vervangen gemaal Kanaalweg", [C] opstellen maatregelen "Oranjenassaulaan". Project [A] is als plan ter voorbereiding, omdat dit een verwachte doorlooptijd betreft van circa 10 jaar. In 2016 is een studie opgestart om de "Stedenbouwkundige Visie" helder te krijgen voor Spaarndam wat onder andere de integrale aanpak (wegen, riool, openbaar groen en openbare verlichting) en de maatregelen met betrekking tot klimaat-bestendigheid in één rapport moet samenvatten. Door de fusie wordt er in 2017 samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer gezocht.

Project [B] is begin 2016 in de raad besproken en ingestemd. De bestekwerkzaamheden, aanbesteding en uitvoering staan gepland in tweede helft van 2017.

Project [C] betreffen maatregelen die voortkomen uit de inspecties van 2015. De bestekwerkzaamheden, aanbesteding en uitvoering staan gepland in tweede helft 2017. Hierin is de koppeling met het IKC een aandachtspunt.

Drukriool.

De woonarken aan de Zijkanaal C weg zijn aangesloten op het riool.

Jaarlijks worden onze gemalen geïnspecteerd. Uit het inspectierapport volgt een maatregelenadvies.

Een aantal hoofdgemalen staat op de nominatie als "eindgemaal" beschouwd te worden. Samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland, wordt onderzocht of en onder welke voorwaarden deze gemalen overgenomen kunnen worden door het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Beleid riolering

In 2015 is het GRP2015-2020 opgesteld en ingestemd. Hierin is een planning opgenomen van alle werkzaamheden die op gebied van riolering nodig zijn, inclusief opstellen van beleid, onderzoeken en dergelijke. Onderdeel is bijvoorbeeld ook het opstellen van een Waterloket. Deze wordt in de samenwerkingsverband in de werkgroep "Samenwerken in de waterketen" uitgewerkt en opgesteld.

Water

De gemeente heeft geen waterpartijen van enige omvang in eigendom, maar is uiteraard wel onderhoudsplichtige van een deel van de sloten en vijvers in de gemeente. Mede ten behoeve van een goede afwatering en leefomgeving vindt jaarlijks onderhoud plaats.

4. Gebouwen

Onderhoud schoolgebouwen

De gemeente is eigenaar van verschillende noodlokalen bij de drie basisscholen in Halfweg. Het onderhoud van deze lokalen is voor rekening van de gemeente. De planning van de werkzaamheden en de daarbij begrote kosten zijn opgenomen in het Meerjaren Onderhoudsplan 2013-2023.

De verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud aan de reguliere schoolgebouwen is per 1 januari 2015 overgedragen aan de schoolbesturen. Dat wil zeggen dat alle buitenonderhoudskosten niet langer voor rekening van de gemeente komen maar voor rekening van de schoolbesturen. Kosten van nieuwbouw en uitbreiding blijven voor rekening van de gemeente. Evenals de kosten van achterstallig onderhoud. Daarvan is bij geen van de vijf basisscholen in de gemeente sprake.

Onderhoud van gymaccommodaties blijven ook voor rekening van de gemeente. Al jaren is bekend dat de gymzaal bij de Sint Jozefschool in Halfweg dringend aan onderhoud toe is. Een beslissing daarover is aangehouden in afwachting van de komst van een nieuwe unilocatie. Mocht nieuwbouw niet doorgaan dan zal de gymzaal grondig moeten worden aangepakt. De kosten daarvan zijn dan voor de gemeente.

De gemeente heeft de volgende gebouwen in eigendom:

In Halfweg

- Het gemeentehuis; de restauratie is in 2006 afgerond. De uitbreiding in het kader van de concentratie van de ambtelijke dienst is in 2011 gerealiseerd m.b.t. de kantoren en de wachtruimte voor de buitendienst. De wachtruimte is nog niet in gebruik en is in 2012 en 2013 tijdelijk gebruikt als sorteerruimte i.v.m. digitaliseren bouwarchief. In 2013 is de cv ketel vervangen en in 2014 zijn de vloeren op de 1ste verdieping van het monumentale gedeelte gelakt. Verder is de pomp van de warmtepomp onder garantie vervangen. Wij hebben hier alleen arbeidskosten en de huur voor de kraan voor betaald. In 2016 is de dakbedekking bij afdeling middelen vervangen.
- Sectorpark, (Teding van Berkhoutweg 3); Aangezien de gemeente dit complex wil herbestemmen vindt alleen onderhoud in het kader van tijdelijke instandhouding plaats. In december 2013 is het kantoor op antikraak basis verhuurd aan de medewerker Burgerzaken. Om dit pand geschikt voor bewoning te maken is er in december 2013/ januari 2014 een doucheruimte gecreëerd. De werkplaats en het opslagterrein worden nog gebruikt door de buitendienst i.v.m. het ontbreken van voertuigstalling en buitenopslag elders, dit gebruik wordt beëindigd zodra de plannen op dit terrein ten uitvoer worden gebracht en er oplossingen zijn gevonden voor de voertuigstalling en opslag.
- 2 lokalen van de Margrietschool (vm. kleuterschool en peuterspeelplaats);
- Het gebouw verkeert in redelijke staat van onderhoud. Regulier onderhoud vindt plaats. De lokalen worden gehandhaafd in afwachting van nieuwbouw.
- 1 noodlokaal bij de Jozefschool; Het gebouw verkeert in redelijke staat van onderhoud. Regulier onderhoud vindt plaats. Dit noodlokaal wordt gehandhaafd in afwachting van de nieuwbouw.
- 2 noodlokalen bij Halverwegeschool: Het gebouw verkeert in redelijke staat van onderhoud. Regulier onderhoud vindt plaats.
- Brandweerkazerne (Beatrixstraat); De nieuwe kazerne in Halfweg is eind 2013 opgeleverd. De onderhoudskosten worden verdeeld tussen Haarlemmermeer en Haarlemmerliede. Omdat het nieuwbouw betreft zal er pas in 2020 groot onderhoud plaats moeten vinden.
- Gebouw kinderopvang (Haarlemmermeerstraat 2); Het gebouw verkeert in een redelijke staat van onderhoud.

Buitenschilderwerk heeft plaatsgevonden in 2012. In 2014 hebben we een lekkage aan het dak en de zonwering hersteld. In 2015 is het hekwerk vervangen.

In Spaarndam

- Brandweergarage aan de Ringweg.
Het gebouw verkeert in goede staat. Het regulier onderhoud vindt plaats.
De kazerne zal echter wel moeten voldoen aan de Arbo eisen. De brandweer heeft hiervoor een plan van aanpak ingediend en zijn in 2014 gestart met de interne verbouwing. In combinatie met de verbouwing is ook de cv ketel vervangen. In 2015 is het pand geschilderd en is de volgende fase van het arboproof maken van de kazerne afgerond.
- Winkelcentrum aan de dr. W. Nijestraat.
De nutsvoorzieningen van de lege winkels zijn afgekoppeld. In afwachting van de realisering van een nieuw winkelcentrum elders in het dorp, wordt onderhoud verricht in het kader van tijdelijke instandhouding.
In 2013 is er houtrot hersteld, zijn de voor- en zijgevel geschilderd en is de cv ketel van de bakker vervangen.
Om vandalisme te voorkomen zijn er in 2014 in alle leegstaande panden gordijnen aan de voorgevel aangebracht. De grootste kostenpost is nog steeds het herstellen van schades door vandalisme.
- De ondergrond van de sporthal bij het Dorpscentrum is eigendom van de gemeente. De hal is op basis van een recht van opstel/erfpacht gebouwd door de Stichting Dorpscentrum Spaarndam.
- Huis Noordzeekanaalweg.

Spaarnwoude

Stompe Toren

De Kerk Stompe Toren is eigendom van de gemeente.

De gemeente laat jaarlijks een rapportage opstellen van de staat van onderhoud door de Monumentenwacht. Het dagelijks beheer en onderhoud wordt uitgevoerd door de stichting vrienden van de Stompe Toren.

D Financiering

1. Algemeen

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) worden de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasury- functie van decentrale overheden.

De Wet fido definieert de treasuryfunctie als volgt:

“het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico’s”.

2. Beleid

Het beleid van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude voor de treasury- functie is vastgelegd in het treasury- statuut. Het statuut is door de raad vastgesteld in de vergadering van 13 december 2005.

De belangrijkste punten van het statuut, naast de voorschriften uit hoofde van de wet Fido, zijn:

- bij het aantrekken van langlopende geldleningen wordt bij minimaal twee instellingen een offerte aangevraagd;
- de gemeente mag slechts leningen of garanties verstrekken uit hoofde van de “publieke taak”. Hierbij dient vooraf advies ingewonnen te worden door de afdeling middelen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.

Opgemerkt wordt dat de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) de hoogst mogelijke rating heeft, (triple A). Op grond van de bepalingen in de wet fido moet een partij waarmee de gemeente transacties aangaat, minimaal voldoen aan de laagste rating te weten single A. Onze relatie heeft dus een hoge mate van kredietwaardigheid.

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft gekozen voor een laag risicoprofiel.

3. Ontwikkelingen rente

De korte rente (looptijd korter dan 1 jaar) en de lange rente (looptijd langer dan 1 jaar) waren in 2015 onveranderd laag. De 3 maandstermijn deposito staat momenteel < 1%.

4. Gerealiseerde acties 2016

Uitzetten van tijdelijk overtollige liquide middelen gebeurt alleen bij een partij met een hoge mate van kredietwaardigheid (BNG). Aangezien de rente hierop momenteel zeer laag (zoals hierboven beschreven) ligt is ervoor gekozen deze gelden niet vast te zetten in 2016.

5. Schatkist bankieren

Vanaf 15 december 2013 is er een wettelijk verplichte deelname aan het zgn. “schatkistbankieren”.

Deze wet eist dat decentrale overheden hun tijdelijk overtollige financiële middelen, boven een drempelwaarde van 0,75% van hun begrotingstotaal, dienen te storten op een rekening – courant – overeenkomst met de Staat der Nederlanden. In de praktijk is hiervoor een aparte rekening – courant geopend bij de Bank van Nederlandse Gemeenten die de uitvoering van deze wet vervolgens automatisch verzorgd door het banksaldo af te romen indien dat nodig is.

Deze wet betekent dat overtollige middelen niet meer bij andere (bank)instellingen mogen worden uitgezet. De decentrale overheden w.o. de gemeenten ontvangen een rentevergoeding van het Rijk die een fractie beneden de normale marktrente ligt.

Overigens is het wel mogelijk geld te lenen aan andere gemeenten, die daaraan behoefte hebben. Omdat dit slechts leidt tot een beperkt rentevoordeel en het risico dat niet over de gelden kan worden beschikt wanneer daaraan behoefte bestaat, heeft dat niet de voorkeur.

Maar gesteld kan worden dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude volledig voldoet aan de gestelde wettelijke eisen in de Wet “schatkistbankieren”.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1000)					
Verslagjaar 2016					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	297	322	268	237
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	13
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	47	72	18	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	10 000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	10 000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	27 062	29 336	24 686	21 811
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	297	322	268	237

6. Kasgeldlimiet

Het opnemen van kasgeldleningen of (langlopende) geldleningen was in 2016 niet noodzakelijk. De kasgeldlimiet over het afgelopen jaar bedraagt € 839.931,-(afgerond). Zoals de volgende staat laat zien zijn er in 2016 voldoende liquide middelen aanwezig waardoor de gemeente ruim onder de limiet blijft:

BNG	182 382
Schatkist bankieren	1 590 408
Postbank	15 790
Rabobank	5
Legeskas	1 975
Postbank Burgerzaken	166
Rabobank	
Beleggersrek.	59 149
Totaal	1 849 875
Kasgeldlimiet	839 931
Liquiditeitspositie	2 689 806

E Bedrijfsvoering

Samenvoeging met Haarlemmermeer.

Na een zorgvuldig fusiekeuzeproces met oorspronkelijk 7 geïnteresseerde gemeenten (i.c. Amsterdam, Bloemendaal, Heemstede, Haarlem, Haarlemmermeer, Velsen en Zaanstad) is gekozen voor de gemeente Haarlemmermeer als meest gereede fusiepartner. Gebleken is dat ook de provincie Noord-Holland (bestuurlijk én ambtelijk) over dit proces uiterst tevreden is; vooral ten aanzien van de door onze gemeente vervulde regierol.

Na het zomerreces is samen met Haarlemmermeer voortvarend gestart met het vervaardigen van belangrijke beslisdocumenten als plan van aanpak (inclusief projectorganisatie), het raadsvoorstel (inclusief kredietaanvraag), het herindelingsontwerp en het personeel convenant (= beginselovereenkomst tussen de twee gemeenten in hun hoedanigheid als werkgever). Het primaat van deze stukken lag bij de gemeenteraden (vooral het raadsvoorstel en het herindelingsontwerp) en de colleges van B&W (vooral het personeel convenant en het plan van aanpak). Op 13 december 2016 hebben beide gemeenteraden unaniem het herindelingsontwerp 'nieuw te vormen gemeente Haarlemmermeer' vastgesteld.

De medezeggenschap (bijzondere ondernemingsraad, bijzonder georganiseerd overleg en dergelijke) betreffende de overgang van het personeel heeft eerst na 13 december 2016 volop gestalte gekregen.

Aan de totstandkoming van genoemde stukken is keihard gewerkt door de projectorganisatie (i.c. de klankbordgroep samenvoeging, de stuurgroep samenvoeging, de projectgroep samenvoeging, de werkgroepen personeel / communicatie / financiën / herindelingsontwerp en in het verlengde hiervan door de gemeenteraden en de colleges B&W. Alle actoren zijn bijzonder trots op het (snelle) verloop van het wettelijk herindelingstraject en de resultaten tot nu toe; een en ander is louter mogelijk door over en weer met betrokkenheid, tijd en energie bij te dragen. De ondernemingsraden zijn van begin af meegenomen in de gezamenlijke intenties van beide colleges B&W in de hoedanigheid van werkgevers waar het gaat om uitgangspunten voor de samensmelting van beide organisaties. Dit ook ter nadere uitwerking in een sociaal statuut welke dan in 2017 wordt besproken in de medezeggenschapsorganen.

Verder is door de colleges van B&W besloten beide organisaties al met ingang van 1 januari 2018 te integreren. Dit betekent dat alle medewerkers van Haarlemmerliede en Spaarnwoude in dienst komen van de gemeente Haarlemmermeer. Hieraan liggen diverse redenen ten grondslag: korte doorlooptijd integratie, verwachte personele bewegingen, sneller duidelijkheid voor medewerkers, continuïteit voor de kwalitatieve product- en dienstverlening et cetera. De ondernemingsraden hebben hierop in al in oktober 2016 in eerste aanleg positief gereageerd. Uiteraard zal er dan voor het jaar 2018 gelden dat twee gemeenteraden en twee colleges door de werkorganisatie van Haarlemmermeer bediend worden.

Verder is de onderlinge kennismaking en het opbouwen van werkrelaties met Haarlemmermeer op gang gekomen. Op tal van niveaus (ook raadsleden en collegeleden) zijn contacten gelegd. Beide gemeenten worden per 1 januari 2019 opgeheven; de naam van de nieuw te vormen gemeente wordt Haarlemmermeer; betreffende de voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude vastgestelde kernwaarden vindt beleidsharmonisatie plaats; vanaf 1 januari 2017 wordt ambtelijk en bestuurlijk nauwer samengewerkt; denk hierbij aan nieuw beleid als omgevingsvisie, grootschalige basiskaart topografie et cetera.

Overzicht salarissen, premies en sociale lasten

Staat van salarissen en sociale lasten rekening 2016	
Overzicht loonkosten	
lasten:	
jaarwedden en uitkeringen	2 142 179
toelagen	122 956
pensioenpremies	332 607
overige sociale lasten	275 365
overige personeelslasten	66 794
totaal lasten	2 939 901
baten:	
salarissen en uitkeringen	5 063
pensioenpremies	88 525
overige sociale lasten	8 145
totaal batens	101 733
totaal netto loonkosten	2 838 168

Toelichting loonkosten

Ten opzichte van de primitieve begroting zijn de loonkosten ca. € 120.000 hoger. Met de 2^e Marap is dit bijgesteld naar de huidige stand. De verklaring voor de hogere loonkosten ligt in het feit dat er voor een half jaar loonkosten doorbetaald zijn voor het voormalig afdelingshoofd Middelen. Daarnaast heeft de doorwerking van de nieuwe cao ook extra lasten met zich meegebracht.

Na deze bijstelling wijken de werkelijke uitgaven in onderstaand overzicht nog af met ca. € 5.000. Dit wordt veroorzaakt door de kosten voormalig wethouders, deze worden niet in de exploitatie begroot maar gaan direct ten laste van de voorziening. Om een compleet beeld te hebben van de loonkosten zijn deze daarom toch in dit overzicht opgenomen.

Deze lasten zijn als volgt verdeeld:

beheerstaak omschrijving	begroting 2016		rekening 2016
	primair	na wijziging	
Logopedie	43 713	43 713	44 697
Afdeling Bob	689 157	694 157	699 032
Dienstreizen afdeling Bob	3 000	3 000	1 187
Afdeling Ruimte	937 228	949 228	966 556
Dienstreizen afdeling Ruimte	0	0	755
Diverse vergoedingen Ruimte (piket etc.)	850	0	0
Afdeling Middelen	556 826	675 826	672 886
Dienstreizen afdeling Middelen	2 000	2 000	472
Reiskosten woon-werkverkeer	67 500	67 500	64 546
Toelage overgangsrecht	5 500	5 500	5 248
Doorberekende loonkosten	43 191	43 191	45 679
Gemeenteraad	61 027	32 027	32 747
Dienstreizen gemeenteraad	500	500	110
Onkostenvergoeding gemeenteraad	0	23 000	22 101
Burgemeester	111 240	102 240	102 269
Dienstreizen burgemeester	1 000	1 000	1 781
Onkostenvergoeding burgemeester	0	4 600	4 607
Wethouders	149 188	126 188	124 879
Onkostenvergoeding wethouders	0	13 000	11 473
Voormalig wethouders (gepensioneerden voor 2013)	21 500	21 500	20 973
Burgerlijke stand (huwelijken)	10 000	10 000	11 186
Presentiegeld verkiezingen	2 500	2 500	699
Presentiegeld cie bezwaar en beroep	3 000	3 000	0
Presentiegeld cie Raadsvoorbereiding	4 000	4 000	0
Piketdienst	3 000	0	0
Presentiegeld cie monumenten	2 500	2 500	0
Presentiegeld cie milieu	3 000	3 000	0
Voormalig wethouders (gepensioneerden na 2013)			4 284
	2 721 420	2 833 170	2 838 168

Knelpuntenbudget

In februari 2015 heeft de gemeenteraad besloten om een knelpuntenbudget beschikbaar te stellen van € 773.000. In januari 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met de evaluatie over 2015 en besloten om het restant ad € 242.000 over te hevelen naar 2016. Bij de 1e Marap is dit knelpuntenbudget verhoogd tot € 399.000. In de loop van 2016 is elk kwartaal over de voortgang en uitputting van het knelpuntenbudget gerapporteerd. De volledige besteding van het knelpuntenbudget over 2016 ziet er als volgt uit:

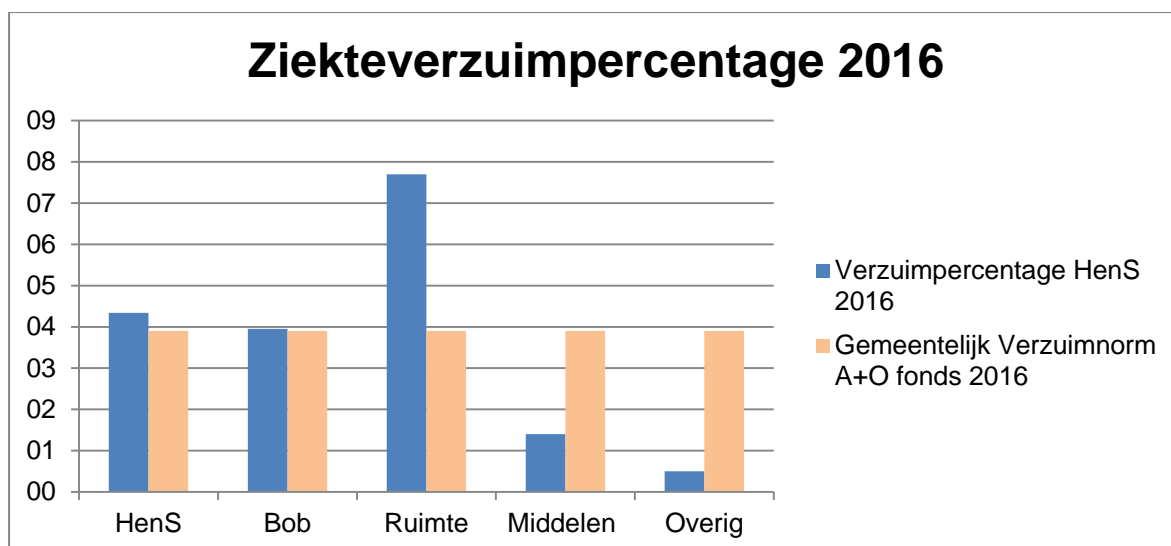
Afdeling	Onderdeel	Budget	Prognose	Realisatie	Vershil
Ruimte	Wegen	120 000	134 085	116 424	3 576
	Ruimtelijke Ordening	16 000	-	30 208	-14 208
	Bouw en woningtoezicht	36 000	36 120	36 120	-120
Subtotaal		172 000	170 205	182 752	-10 752
BOB	Jeugd	37 000	37 634	34 412	2 588
	Wmo	40 000	37 634	34 412	5 588
	Communicatie en PR	45 000	45 110	47 156	-2 156
	Inzet IASZ	20 000	20 000	20 000	-
	Ondersteuning secretariaat		15 236	13 137	-13 137
Subtotaal		142 000	155 614	149 117	-7 117
Middelen	Financiën	70 000	40 841	41 398	28 602
	Facilitair	15 000	10 000	8 328	6 672
Subtotaal		85 000	50 841	49 726	35 274
Totaal		399 000	376 660	381 595	17 405

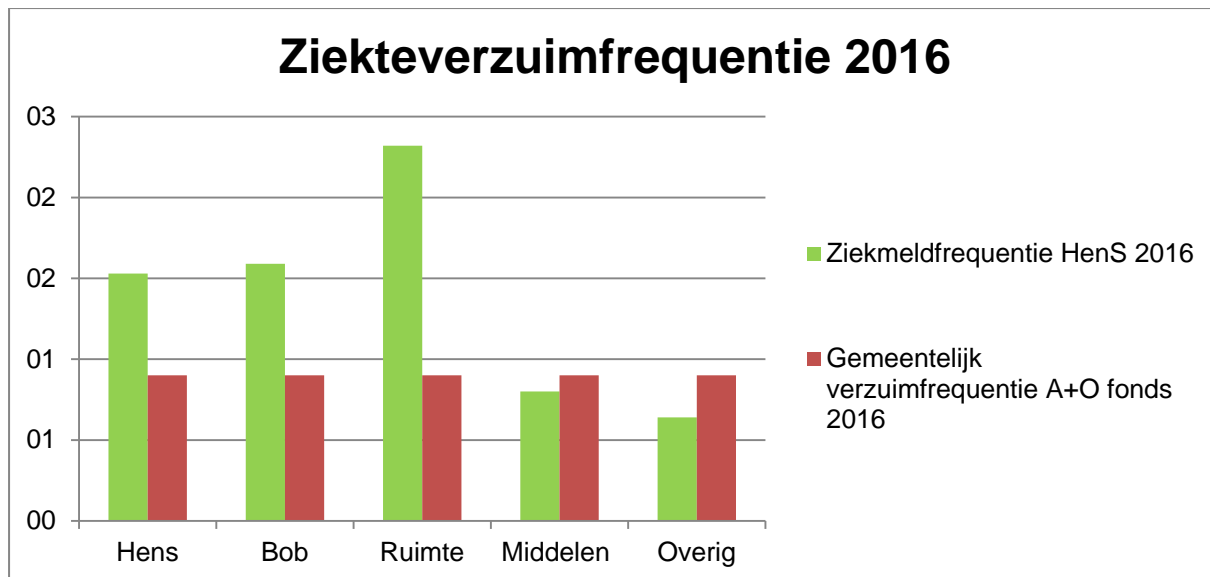
Ziekteverzuim

Het totale ziekteverzuimpercentage 2016 voor het gemeentepersoneel komt uit op 4,3%.

Ten opzichte van 2015 is dat een daling van het ziekteverzuim met 1,3%.

De landelijke cijfers over 2016 voor de Gemeentelijke Verzuim komt uit op 3,9% (bron A+O fonds gemeenten). Dit percentage is inclusief langdurig zieken. Het ziekteverzuim en ziektefrequentie ziet er per afdeling als volgt uit:

De afdeling Ruimte kende in 2016 één langdurig zieke medewerker. De afdeling Bob en Middelen hebben geen langdurig zieken gehad in 2016.

Verbetering bedrijfsvoering

In 2016 is er op tal van onderdelen uitvoering gegeven aan diverse verbeteringen met betrekking tot de bedrijfsvoering binnen de gemeentelijke organisatie. Deze verbeteringen zijn doelbewust in gang gezet om de kloof tussen de manier van werken bij de gemeente Haarlemmerlieden en Spaarnwoude en de gemeente Haarlemmermeer te verkleinen. Daarnaast zijn een aantal verbeteringen uitgevoerd vanwege wetswijzigingen. De acties waren om die reden min of meer verplicht. De verbeterprojecten die op eigen initiatief zijn verwezenlijkt hebben betrekking op:

- De invoering van de verbijzonderde controlfunctie
- De implementatie van de projectadministratie
- De invoering van een nieuw tijdschrijf- en verlofregistratiesysteem
- Managementdrives
- HR21
- Afstoten bouwarchief aan het Regionaal archief
- Vervanging I-pads

De wettelijk of anderszins voorgeschreven veranderingen hadden betrekking op:

- Scan voor de Vennootschapsbelasting
- Digitalisering factuurverwerking
- Individueel Keuze Budget (IKB)

Onderstaand wordt per onderwerp een korte toelichting geven op de inhoud van de doorgevoerde wijziging.

De invoering van de verbijzonderde controlfunctie

Begin 2016 heeft de controlfunctie meer vorm gekregen. Alle B&W-stukken worden vanaf begin 2016 op volledigheid, kwaliteit van te nemen besluitvorming en financiële consequenties gecontroleerd voordat deze op de agenda van B&W komen.

De implementatie van de projectadministratie

Op basis van bestaand en voorgenomen beleid werd begin 2016 duidelijk dat er veel projecten in uitvoering zijn dan wel binnenkort in uitvoering zouden komen. Om vanuit de administratie en ten behoeve van de projectmanagers voldoende grip op de uitvoering van alle lopende projecten te hebben is besloten om binnen onze financiële administratie gebruik te gaan maken van de module projectadministratie.

De invoering van een nieuw tijdschrijf- en verlofregistratiesysteem

Vanaf eind mei verantwoordt alle medewerkers hun tijd via Time Tell en worden ook de verlof en ziekte registratie via dit systeem geadmistreerd. Tevens kunnen de medewerkers hun onkostendeclaratie via Time Tell verwerken.

Managementdrives

In het 1e kwartaal van 2016 hebben alle leden van het MT deelgenomen aan een test om hun managementdrives inzichtelijk te maken. Hierop is een profiel voor het gehele MT opgesteld en zijn er afspraken gemaakt over het ontwikkeltraject. Na de zomer is een vergelijkbaar traject voor het college van B&W uitgevoerd en zijn de managementdrives tussen B&W en het MT uitgewisseld. Vervolgens hebben alle medewerkers de keuze gekregen op eigen initiatief deel te nemen aan de test voor managementdrives.

HR21

Doordat er achterstand was in de waardering van onze functies en ter voorbereiding op de gemeentelijke herindeling zijn alle functies gewaardeerd. Dit traject is begonnen met het door alle medewerkers laten opstellen van een functieresultatenbeschrijving. Op basis van deze functieresultatenbeschrijvingen is door Buitenhek+ en de adviseur P&O een waardering per functie bepaald. Deze waarderingen zijn hierop in het MT besproken om deze waarderingen onderling met elkaar te vergelijken en eventueel bij te stellen. Nadat de OR hierover haar advies heeft uitgebracht zijn de functiewaardering vastgesteld en heeft elke medewerker hiervan een besluit gekregen.

Afstoten bouwarchief aan het Noord Hollands archief

Archiefbescheiden dienen in overeenstemming met de archiefwet periodiek overgebracht te worden naar een archiefbewaarplaats. Er is een eerdere overdracht geweest van stukken over de periode 1878-1945. Met de komst van de Wabo is in 2010 besloten de bouwvergunningen te digitaliseren en de fysieke documenten over te dragen aan het Noord Hollands Archief in Haarlem. De bouwvergunningen over de 1946-2010 zijn geïnventariseerd, digitaal beschikbaar gesteld en overgedragen aan het NHA.

Vervanging I-pads

Alle I-pads van vier jaar en ouder zijn vervangen door nieuwe I-pads of door mini laptops als dit voor de uitvoering van de functie noodzakelijk is.

Scan voor de Vennootschapsbelasting

Conform nieuwe wetgeving zijn gemeenten per 1 januari 2016 VPB-plichtig geworden indien zij bedrijfsmatige activiteiten (laten) uitvoeren. In nauwe samenwerking met Deloitte is een VPB-scan uitgevoerd. Uit deze scan blijkt dat onze gemeente VPB-plichtig is met betrekking tot de activiteiten die in het kader van de ontwikkeling van Polanenpark wordt uitgevoerd.

Digitalisering factuurverwerking

Met ingang van 1 januari 2017 is het wettelijk verplicht om facturen digitaal te verwerken. De voorbereidingen voor de implementatie van dit systeem worden in november en december uitgevoerd, zodat met ingang van 1 januari 2017 alle binnenkomende facturen digitaal door de budgetbeheerders en budgethouders kunnen worden geautoriseerd.

Individueel Keuze Budget (IKB)

Conform gewijzigde wetgeving wordt met ingang van 1 januari 2017 de wijze van uitbetaling van het vakantiegeld en eindejaarsuitkering gewijzigd. Deze kunnen maandelijks worden gereserveerd of uitbetaald, afhankelijk van gemaakte keuzes per medewerker, aan bepaalde doelen. Voor de geautomatiseerde ondersteuning van deze nieuwe regeling is in overleg met de leverancier van ons huidige salarissysteem Centric een uitbreiding van de huidige software geïmplementeerd. De nieuw geïnstalleerde software bestaat uit de onderdelen Youpp en IKB. Met Youpp kunnende benodigde personeelsgegevens worden vastgelegd die noodzakelijk zijn om uitvoering te geven aan het IKB-deel voor de nieuwe wetgeving.

F Verbonden partijen

Inleiding

In deze paragraaf wordt uiteengezet waar het om gaat bij verbonden partijen. Een verbonden partij is een derde rechtspersoon waarbij de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Het gaat dan om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in het geval van faillissement van de verbonden partij en / of als financiële problemen bij de verbonden partij mede verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het is niet de bedoeling om te rapporteren over alle partijen waarmee de gemeente op enigerlei wijze verbonden is, maar alleen indien zoals hiervoor is aangegeven, sprake is van bestuurlijk en significant financieel belang.

De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden (werden) nagestreefd.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude heeft thans met verbonden partijen een relatie. De belangrijkste verbonden partijen zijn:

a. vennootschappen

Bank Nederlandse Gemeenten	financiële instelling
Eneco energie N.V.	nutsbedrijf
De Meerlanden N.V.	afvalinzameling en -verwerking

b. gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Kennemerland	regionale brandweer, ambulancevervoer en gezondheidsdienst
-------------------------------	--

In het overzicht in het vervolg van deze paragraaf wordt per verbonden partij nader inzicht verschaft in de bestuurlijke en financiële belangen die de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude daarbij heeft.

Naast de hiervoor genoemde gemeenschappelijke regelingen zijn er nog 2 samenwerkingsverbanden:

- de intergemeentelijke samenwerking sociale zaken (IASZ). Een "lichte" gemeenschappelijke regeling met de gemeente Heemstede als centrumgemeente;
- de intergemeentelijke samenwerking belastingen. Een "lichte" gemeenschappelijke regeling met de gemeente Bloemendaal als centrumgemeente;

Naam	Bank Nederlandse Gemeente	
Vestigingsplaats	Den Haag	
Rechtsvorm	NV	
Activiteiten	Levering van financiële diensten	
Financieel belang gemeente	De gemeente bezit 62.790 aandelen met een nominale waarde van € 2,50	
Bestuurlijk belang	Stemrecht via de algemene vergadering aandeelhouders	
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen	€ 4.163 miljoen	€ 4.486 miljoen
Vreemd vermogen	€ 145.317 miljoen	€ 149.483 miljoen
Resultaat na belastingen	€ 228 miljoen (2015)	€ 365 miljoen (2016)
Dividenduitkering per aandeel	€ 1,02 (2015)	€ 1,64 (2016)
Netto dividend 2016 begroot op	€ 50.000	
Werkelijk dividend 2016	€ 64.046	

Naam	Eneco Energie	
Vestigingsplaats	Rotterdam	
Rechtsvorm	NV	
Activiteiten	Levering van energie	
Financieel belang gemeente	De gemeente bezit 3.995 aandelen met een nominale waarde van € 100 en 86 winstbewijzen	
Bestuurlijk belang	Stemrecht via de vertegenwoordiger van de gemeente Heemstede, die de Noord – Hollandse aandeelhoudende gemeenten vertegenwoordigt	
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen	€ 5.350 miljoen	€ 5.310 miljoen
Vreemd vermogen	€ 4.551 miljoen	€ 4.502 miljoen
Resultaat na belastingen	€ 208 miljoen (2015)	€ 199 miljoen
Dividend per aandeel	€ 20,62	€ 19,72
Netto dividend 2016 begroot op	€ 82.000	
Werkelijk dividend 2016	€ 78.782	

Naam	Meerlanden	
Vestigingsplaats	Rijsenhout	
Rechtsvorm	NV	
Activiteiten	Afvalinzameling en - verwerking	
Financieel belang gemeente	De gemeente bezit 4.678 aandelen met een nominale waarde van € 46.	
Bestuurlijk belang	Stemrecht via de Algemene vergadering aandeelhouders	
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen (2015)	€ 24.474 miljoen	€ 25.292 miljoen
Vreemd vermogen (2015)	€ 27.061 miljoen	€ 27.351 miljoen
Resultaat na belastingen	€ 3.011 miljoen (2014)	€ 3.077 miljoen (2015)
Dividend per aandeel	€ 5,67 (2015)	€ 12,52 (2016)
Dividend 2016 begroot op	€ 22.000	
Werkelijk dividend 2016	€ 58.583	

Naam	Veiligheidsregio Kennemerland	
Vestigingsplaats	Haarlem	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Activiteiten	Brandweer, ambulancedienst en gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD)	
Financieel belang gemeente	De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude participeert in deze gemeenschappelijke reling naar rato van het aantal inwoners	
Bestuurlijk belang	Burgemeester Heiliegers is lid van het Algemeen Bestuur	
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen	€ 4.725 miljoen	€ 2.478 miljoen
Vreemd vermogen	€ 35.089 miljoen	€ 35.809 miljoen
Resultaat voor bestemming	€ 792.000	€ 778.000
Begrote bijdrage 2016	€ 384.450	
Werkelijke bijdrage 2016	€ 495.000	

Naam	Paswerk
Vestigingsplaats	Cruquius
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Activiteiten	De ambitie van Paswerk is om een voldoende breed aanbod aan werksoorten te blijven werksoorten bieden, ondanks de krimp van de SW-formatie.
Financieel belang gemeente	De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude participeert in deze gemeenschappelijke reling naar rato van het aantal werknemers afkomstig uit de gemeente
Bestuurlijk belang	Wethouder van Haeften is lid van het Algemeen Bestuur
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u> <u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen	€ 6.219.891 € 6.376.454
Vreemd vermogen	€ 7.850.093 € 6.663.634
Resultaat voor bestemming	€ 156.563 (2016)
Werkelijke bijdrage 2016	€ 1.538

Naam	Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)
Vestigingsplaats	Bennebroek
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumgemeenteconstructie (zgn. "lichte" regeling)
Activiteiten	Belastingheffing en - inning
Financieel belang gemeente	De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude participeert in deze gemeenschappelijke reling naar rato van het aantal inwoners
Bestuurlijk belang	Wethouder Graal is lid van het portefeuillehoudersoverleg
Kerncijfers verbonden partij	<u>31-12-2016</u>
Begrote bijdrage 2016	€ 140.000
Werkelijke bijdrage 2016	€ 143.686

Naam	Gemeenschappelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ)
Vestigingsplaats	Bloemendaal
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumgemeenteconstructie (zgn. "lichte" regeling)
Activiteiten	Uitvoeren sociale regelingen
Financieel belang gemeente	De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude participeert in deze gemeenschappelijke reling naar rato van het aantal inwoners
Bestuurlijk belang	Wethouder van Haefden is lid van het portefeuillehoudersoverleg
Kerncijfers verbonden partij	<u>31-12-2016</u>
Begrote bijdrage 2016	€ 301.000
Werkelijke bijdrage 2016	€ 302.510

Naam	Recreatieschap Spaarnwoude	
Vestigingsplaats	Velsen	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Activiteiten	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en natuurlijk milieu	
Financieel belang gemeente	De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude participeert in deze gemeenschappelijke reling	
Bestuurlijk belang	Wethouder van Haeften is lid van het portefeuillehoudersoverleg	
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen	€17.260.900	€ 17.679.400
Vreemd vermogen	€ 2.112.100	€ 1.390.300
Resultaat voor bestemming	€ 158.916	€ 418.540

Naam	Polanenpark	
Vestigingsplaats	Schiphol	
Rechtsvorm	Commanditaire vennootschap (C.V.)	
Activiteiten	De vennootschap richt zich op het ontwikkelen van het bedrijventerrein tussen Haarlem en Amsterdam, nabij het Rottepolderplein, gelegen aan de Haarlemmerstraatweg, voorheen Rottepolderpark genoemd.	
Financieel belang gemeente	20% aandeelhouder	
Bestuurlijk belang	Wethouder Graal is lid van het portefeuillehoudersoverleg	
Kerncijfers verbonden partij	<u>1-1-2016</u>	<u>31-12-2016</u>
Eigen vermogen	€ 1.575.427	€ 1.575.553
Vreemd vermogen	€ 19.701.338	€ 17.720.064
Resultaat voor bestemming	€ 1.801.867	€ 68.426

G Grondbeleid Woningbouwontwikkeling Sectorpark

Eind 2015 is het stedenbouwkundig ontwerp Sectorpark Halfweg vastgesteld. Het stedenbouwkundig ontwerp geeft het kader voor de ontwikkeling van het Sectorpark als nieuwe woonlocatie met zelfbouwkavels en kluswoningen in de bestaande bebouwing. In 2016 is gestart met het verder uitwerken van het verkavelingsplan, kavelregels, opstellen van de grondexploitatie en het uitvoeren van voorbereidende onderzoeken. Het openen van de grondexploitatie en start bestemmingsplanprocedure is voorzien voor de zomer van 2017.

Winkelcentrum Spaarndam-Oost, Dokter W. Nijestraat

Het betreft hier het voormalige 'winkelstraatje' waar nieuwbouw is beoogd. Het gaat om gemeentegrond waar levensloop bestendige woningen zijn bedacht. De gronden met opstal zijn in het verleden door de gemeente aangekocht. Het is de bedoeling dat de nu nog aanwezige 'Chinees' en 'Bakker' zouden verhuizen naar het Poldermanterrein (eind 2017). Wanneer de 'Chinees' en 'Bakker' zijn verhuist naar het Polderman terrein of naar elders dan wordt de opstal gesloopt. In 2016 zijn geen noemenswaardige activiteiten uitgevoerd.

2. JAARREKENING

Balans per 31 december -

2.1 Balans per 31 december 2016

ACTIVA	ULTIMO (x € 1)	
	2015	2016
	€	€
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
- Investerings met een economisch nut	6.110.092	5.903.221
- Investerings met ec. nut waarvoor een heffing kan worden geheven	1.618.603	1.769.033
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.036.962	1.137.181
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	442.400	442.400
Leningen aan:		
- Overige verbonden partijen	0	0
Overige langlopende leningen u/g	1.266.863	1.323.219
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	500.000	500.000
Totaal vaste activa	10.974.921	11.075.054
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden		
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	989.318	1.294.109
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.895.408	1.590.408
- Overige vorderingen	1.051.657	798.410
Liquide middelen		
- Kassaldi	1.684	1.975
- Banksaldi	260.864	437.493
Overlopende activa		
- Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	4.565	4.565
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	514.703	570.698
Totaal vlottende activa	6.718.198	4.697.658
TOTAAL GENERAAL	17.693.120	15.772.712

Balans per 31 december -

PASSIVA	ULTIMO (x € 1)	
	2015	2016
	€	€
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	4.365.052	3.822.260
- Bestemmingsreserves	5.574.109	4.397.803
- Resultaat	274.452	61.605
Totaal eigen vermogen	10.213.612	8.281.668
Vorzieningen		
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	277.153	262.453
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.210.328	3.300.328
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Leningen binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.160.797	1.085.019
- Leningen van binnenlandse bedrijven	0	0
- Overige binnenlandse sectoren	1.360	706
Totaal vaste financieringsmiddelen	14.863.250	12.930.175
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Kasgeldleningen		0
- Bank- en giroaldi		
- Overige schulden	1.170.563	1.187.005
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	989.977	802.496
- De van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	332.436	501.065
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	336.894	351.971
Totaal vlottende passiva	2.829.870	2.842.537
TOTAAL GENERAAL	17.693.120	15.772.712
NIET IN BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN		
Gewaarborgde geldleningen	8.291.448	2.672.686

2.1.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Materiële vaste activa

De activa met economisch nut en de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut zijn geactiveerd voor het bedrag van de investering verminderd met de afschrijvingen. Bijdragen van derden met een directe relatie tot het actief zijn op de waardering in mindering gebracht. Reserves zijn niet in mindering gebracht op de activa met een economisch nut; bij investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut zijn (bestemmings-) reserves wel in mindering gebracht.

De afschrijvingstermijnen van de materiële en immateriële vaste activa (artikel 51 BBV) zijn door de raad vastgesteld bij raadsbesluit van 9 november 2011 via de Nota waardering en afschrijving.

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in maximaal:
  - a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
  - b. 25 jaar: kantoren en bedrijfsgebouwen;
  - c. 30 jaar: rioleringen;
  - d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, kantoren, bedrijfsgebouwen en schoolgebouwen;
  - e. 20 jaar: motorvoertuigen;
  - f. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
  - g. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, schoolmeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen;
  - h. 5 jaar: zware transportmiddelen, aanhangwagens, schuiten, personenauto's, lichte motorvoertuigen, automatiseringsapparatuur;
  - i. niet afgeschreven wordt op gronden en terreinen.

j. activa met een economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 2.500 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd.
4. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa (waaronder de verstrekte geldleningen en deelnemingen) zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de deelnemingen vallen ook de aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten die opgenomen zijn tegen de verkrijgingprijs, evenals de effecten.
De obligaties zijn gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde.

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide Middelen

Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende Activa

Onder de vorderingen is een bedrag opgenomen wegens aan cliënten ten onrechte uitgekeerde bijstand. Ditzelfde bedrag is ook onder de kortlopende schulden opgenomen. Bij binnenkomst van deze gelden, valt een gedeelte (het gemeentelijke aandeel) vrij ten gunste van de exploitatie en het rijksgedeelte wordt doorbetaald.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De reserves worden onderscheiden in een algemene reserve en bestemmingsreserves. Er is sprake van een bestemmingsreserve zodra via afzonderlijke besluitvorming voor een bepaald doel een reserve wordt ingesteld. De egalisatierekeningen (t.b.v. opvang ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht en toerekening van ontvangen investeringsbijdragen gedurende de gebruiksduur van het investeringsgoed aan de rekening van baten en lasten) worden ook tot de bestemmingsreserves gerekend. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gevormd voor situaties waarin sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of een financieel risico. De omvang van de voorzieningen is gebaseerd op de inschatting van de verplichting c.q. het financieel risico. Ook zijn voorzieningen gevormd voor verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten. De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzien verlies.
Als laatste zijn er voorzieningen die gevormd zijn uit van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Vaste Schulden

De langlopende schulden (w.o. opgenomen vaste geldleningen en afkoopsommen) zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en conform de aflossing schema's opgenomen.

Netto vlottende schulden

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende Passiva

De nog te betalen bedragen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

De nog te besteden specifieke uitkeringen ontvangen van het Rijk zijn hier opgenomen.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2. Specifiek**Materiële vaste activa**

De afschrijvingstermijnen bij investeringen die gedaan zijn vóór het jaar 2000 kunnen afwijken ten opzichte van de hierboven genoemde afschrijvingstermijnen. Vanwege de continuïteit is de eerder vastgestelde afschrijvingstermijn gehandhaafd.

Eigen Vermogen

Een overzicht van de stille reserves is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen, pagina 65.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

Gemeenten kunnen op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

2.1.2 Toelichting Balans

ACTIVA

MATERIELE VASTE ACTIVA

Dit betreft investeringen in gebouwen en terreinen, installaties, diverse inventarissen, voertuigen en overige activa. Deze worden onderscheiden in:

1. Investerings met een economisch nut
2. Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
3. Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Toelichting:

1. Investerings met een economisch nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van deze investeringen weer.

Deze boekwaarde heeft betrekking op:

- Gronden en terreinen, algemeen
- (Woon-)ruimten
- Bedrijfsgebouwen
- Grond- weg- waterbouwkundige werken
- Vervoermiddelen
- Machines, apparaten en installaties
- Overige materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings in 2016	Bijdragen derden	Afschrijvingen in 2016	Boekwaarde 31-12-2016
	242 654	19 426	19 426	-10 352	253 006
	0				0
	4 004 283			118 235	3 886 047
	7 374			567	6 807
	38 137	37 972		11 609	64 499
	104 059		0	30 699	73 360
	1 713 586	15 404		109 488	1 619 501
Totaal	6 110 092	72 801	19 426	260 246	5 903 221

Toelichting

De investeringen op gronden en terreinen van € 19.426 hebben betrekking op het project "Inrichten Plan Mientekade".

De investeringen op vervoermiddelen van €37.972 betreffen de aanschaf van een vrachtwagen Ford Transit en een Volkswagen Polo.

De investering op overige MVA van € 15.404 heeft betrekking op het krediet dat is vrijgegeven voor de BAG.

2. Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze boekwaarde heeft betrekking op:

- Grond- weg- waterbouwkundige werken

	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings in 2016	Afschrijvingen in 2016	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2016
	1 618 603	220 885	70 456		1 769 033
Totaal	1 618 603	220 885	70 456	0	1 769 033

Toelichting

De gedane investeringen hebben voornamelijk betrekking op de aansluiting Osdorperweg en ongerioleerde panden (Zij)Kanaalweg.

3. Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van deze investeringen weer.

	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings in 2016	Afschrijvingen in 2016	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2016
Deze boekwaarde heeft betrekking op:					
- Bedrijfsgebouwen	23 956		4 792		19 165
- Grond, weg - waterbouwkundige werken	1 013 006	1 782 044	1 501 825	175 208	1 118 017
Totaal	1 036 962	1 782 044	1 506 617	175 208	1 137 181

Toelichting

Voor de ontwikkeling van de snelfietsroute Haarlem - Amsterdam - West (F200) is in 2016 een bedrag van € 175.208 besteed, tevens is in 2016 de subsidiebijdrage ontvangen van de Provincie Noord-Holland.

De investeringen hebben betrekking op de snelfietsroute Haarlem - Amsterdam, Liedeweg, Lagedijk / Spaarndammerdijk, Zijkanaalweg C-weg, de renovatie van speelplaatsen en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de N200.

Boekwaarde 31-12-2015	Investerings in 2016	Afschrijvingen in 2016	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2016
8 765 658	2 075 730	1 837 319	194 634	8 809 435

TOTAAL MATERIELE VASTE ACTIVA

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deze activa hebben betrekking op verstrekte geldleningen en beleggingen e.d.

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2016 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

De leningen en beleggingen kunnen als volgt onderverdeeld worden:

	Stand per 31-12-2015	Verstrekt in 2016	(Normale) aflossing in 2016	Afwaarde- ringen/afschrij- vingen in 2016	Stand per 31-12-2016
Kapitaalverstrekking aan:					
- <i>Deelnemingen en overige partijen</i>	442 400				442 400
Leningen aan:					
- <i>Overige verbonden partijen</i>	0				0
- <i>Overige langlopende leningen u/g</i>	1 266 863	80 000	23 645	0	1 323 219
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	500 000				500 000
looptijd van één jaar of langer					
Totaal	2 209 264	80 000	23 645	0	2 265 619

Deelnemingen

Kapitaal verstrekkingen inzake :

	31-12-2015	aankopen	verkopen	31-12-2016
Aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten	62.790 stuks	142 464		142 464
Aandelen De Meerlanden NV	4.648 stuks	215 188		215 188
Aandeel De Meerlanden NV (prioriteitsaandeel)	1 aandeel	46		46
Agio op aandelen De Meerlanden NV		74 598		74 598
Aandelen Eneco NV	3.995 stuks	2 904		2 904
Aandelen Polanenpark BV (Rottepolderpark)	20% van totaal	3 600		3 600
Inbreng Polanenpark CV (2008)	20% van totaal	3 600		3 600
Totaal		442 400	0	442 400

	Stand per 31-12-2015	Verstrekt in 2016	(Normale) aflossing in 2016	Afwaarde- ringen/afschrij- vingen in 2016	Stand per 31-12-2016
Verstrekte langlopende geldleningen overigen					
Conversie geldleningen Dorpscentrum	418 728	0	8 562		410 166
Postagentschap	12 375		300		12 075
Geldelijke Steun Startersleningen	303 062	80 000			383 062
Geldlening tennisvereniging	57 278		2 492		54 786
Geldlening Hockeyclub 3,5%	345 860	0	4 284		341 576
Geldlening Hockeyclub 3%	141 935		8 307		133 628
	1 279 238	80 000	23 945	0	1 335 294
Af voorziening Lening Postagentschap				300	-12 075
TOTAAL Verstrekte Leningen	1 266 863	80 000	23 945	300	1 323 219

Begin 2016 is het stimuleringsplafond Spaarnebuiten met € 80.000 opgehoogd. De raad is hierover geïnformeerd met een memo door het College van B&W.

VOORRADEN

Dit betreft de voorraad gronden in exploitatie en de overige nog niet in exploitatie genomen gronden.

In 2016 is er geen voorraad gronden in Haarlemmerliede.

UITZETTINGEN KORTER DAN EEN JAAR

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo per 31-12-2015	Saldo per 31-12-2016	Voorziening 31-12-2016
Vorderingen op openbare lichamen	989.318	1.294.109	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.895.408	1.590.408	
Vordering op ministerie SZW			
Overige vorderingen	1.051.657	798.410	539.539
Totaal	5.936.383	3.682.927	539.539

Toelichting

Het schatkistbankieren is eind 2016 afgenomen ten opzicht van 2015. De vorderingen op openbare lichamen hebben voornamelijk betrekking op nog af te wikkelen debiteuren.

LIQUIDE MIDDELEN

De geldmiddelen bedroegen per :

	31-12-2015	31-12-2016
Kasgeld	1.684	1.975
BNG	-39.267	182.383
BNG APPA Fonds	180.000	180.000
Rabobank	111.512	59.154
ING	8.618	15.956
Totaal	262.548	439.468

OVERLOPENDE ACTIVA

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

1. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen.
  2. Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen, die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.
- depot TPG postbus
  - Afrekening IASZ Heemstede
  - overige vorderingen / debiteuren

	31-12-2015	31-12-2016
	4 565	4 565
	514 703	570 698
	1 180	1 180
	347 164	253 191
	166 359	316 327
	519 268	575 263

Specificatie nog te ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen

Duurzaam energie 2013-2015
 Speeltoestellen Spaarne Buiten
totaal te ontvangen subsidie bedragen

	Saldo 31-12-2015	toevoegingen in het boekjr	ontvangen bedragen in het boekjr	Saldo 31-12-2016
Duurzaam energie 2013-2015	3 461		0	3 461
Speeltoestellen Spaarne Buiten	1 104		0	1 104
totaal te ontvangen subsidie bedragen	4 565	0	0	4 565

EIGEN VERMOGEN

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2015	Resultaat- bestemming	toevoeging	vrijval/ onttrekkingen	Boekwaarde 31-12-2016
1. Algemene reserve	4.365.052		1.088.276	1.631.068	3.822.260
2. Bestemmingsreserves:	5.574.109	0	1.089.047	2.265.353	4.397.803
3. Resultaat vorig boekjaar	274.452	-274.452			0
4. Resultaat boekjaar	0	61.605			61.605
Saldo per 31 december	10.213.612	-212.847	2.177.323	3.896.421	8.281.668

Toelichting:

1. Algemene reserve

- algemene reserve vrij aanwendbaar
- algemene reserve niet vrij aanwendbaar
- resultaat

	Boekwaarde 31-12-2015	Resultaat- bestemming	toevoeging	onttrekking	Boekwaarde 31-12-2016
- algemene reserve vrij aanwendbaar	2.715.052		1.088.276	881.068	2.922.260
- algemene reserve niet vrij aanwendbaar	1.650.000			750.000	900.000
- resultaat	0	61.605			0
	4.365.052	61.605	1.088.276	1.631.068	3.822.260

2. Bestemmingsreserves

	Saldo per 31-12-2015	Resultaat- bestemming	toevoeging	onttrekking	Saldo per 31-12-2016
Reserve pensioenvoorziening Wethouders	64.696			29.077	35.619
Personeelsvoorziening ambtelijke organisatie	30.443			30.443	0
Reserve opleiding personeel	9.000				9.000
Reserve knelpuntenbudget	233.011		0	233.011	0
					0
Reserve woningbouwplannen	679.584		50.000	9.092	720.492
					0
Reserve kapitaallasten Investerings	1.710.240			40.366	1.669.875
Reserve onderhoud wegen en bruggen	1.136.319		600.000	1.380.316	356.002
Reserve onderhoud gemeentelijke monumenten	47.895		2.105	12.797	37.203
Reserve onderhoud gemeentelijke kapitaalgoederen	286.093			37.180	248.913
Reserve onderhoud schoolgebouwen	137.930		12.070	102.706	47.294
Reserve beheer en onderhoud Traverse	400.000				400.000
					0
Reserve re-integratie Participatie	28.943	0		28.943	0
Reserve WMO	111.614	0	336.031		447.645
Reserve transities AWBZ en Jeugdzorg	134.349			134.349	0
Reserve WWB inkomensdeel	14.226			14.226	0
					0
Reserve cultuurfonds E. van Hoogdalem- Arkema	20.173		1.167	5.877	15.463
Reserve automatisering	149.242		10.000	51.258	107.984
Reserve grondbedrijf	214.820				214.820
Reserve dorpshuizen	15.000			15.000	0
Reserve remplace OV	58.195		27.674	58.375	27.494
					0
Reserve Resultaatbestemming 2006 :					0
Reserve Groenbeheer	10.000		50.000		60.000
Reserve archeologisch onderzoek	10.908			10.908	0
Reserve jeugdbeleid	2.057			2.057	0
Reserve bouwplannen Halfweg	35.000			35.000	0
Reserve campagne zwerfvuil	9.371			9.371	0
Reserve verbeteren entrees	25.000			25.000	0
Totaal bestemmingsreserve	5.574.109	0	1.089.047	2.265.353	4.397.803

Toelichting op de reserves en de mutaties in het boekjaar.

De reserves worden gemuteerd conform de nota reserves en voorzieningen en de raadsbesluiten die op basis hiervan genomen zijn.

De **algemene reserve** bestaat uit twee componenten. Voor €900.000 is de algemene reserve niet vrij aanwendbaar. Dit is een verlaging van €750.000 van de 'ijzeren voorraad' conform de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen. Het vrij aanwendbare gedeelte kan gebruikt worden om exploitatietekorten op te vangen of voor het doen van nieuwe uitgaven.

Van het resultaat jaarrekening 2016 is €142.997 toegevoegd aan de algemene reserve.

Bij het vaststellen van de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen zijn een aantal reserves opgeheven, waarvan het saldo aan de Algemene Reserve zijn toegevoegd. Het betreft de volgende reserves met respectievelijk het overgeboekte restant.

- Opheffen reserve archeologisch onderzoek
- Opheffen reserve bouwplannen
- Opheffen reserve milieu/zwerfvuil
- Opheffen reserve verbeteren entrees
- Opheffen reserve dorpshuizen

Van de reserve Onderhoud Scholen is het maximum verlaagd, waardoor hier ook €100.000 is gestort in de Algemene Reserve. Totale mutatie van toevoegingen €1.088.276.

Uit de Algemene Reserve zijn de jaarlijkse stortingen gedaan aan verschillende reserves €555.000. Tevens is er voor de projecten Toekomstvisie en Unilocatie scholen een totaal van €193.670 onttrokken. Er is een bijdrage geweest aan de knelpuntenanalyse van €35.816 conform de kadernota.

Tevens is er voor Hartje Spaarndam, onderhoud speeltoestellen en inzet P&C Cyclus een onttrekking gedaan.

Totaal onttrokken uit de Algemene Reserve is een bedrag van €881.068.

De **reserve pensioenvoorziening wethouders** had als doel pensioenaanspraken van gewezen wethouders te dekken. Conform de notitie "Arbeidskostengerelateerde verplichtingen van het BBV in januari 2013 is voor deze pensioenaanspraken een voorziening ingesteld. Deze reserve is beschikbaar gebleven om toekomstige aanspraken na herberekening te dekken. In 2016 is dat ook het geval na herberekening van de pensioenen door Raet. Er wordt €29.077 onttrokken aan de reserve en in de voorziening gestort.

De **personeelsvoorziening ambtelijke organisatie** wordt gebruikt ter dekking van de kosten die voortvloeien uit gesloten spaarovereenkomsten met het ambtelijk personeel. Jaarlijks wordt deze reserve bijgesteld naar het dan geldende uurloon. In 2016 is de laatste spaarovereenkomst ingelost en is de reserve in zijn geheel hiervoor ingezet. De reserve wordt opgeheven.

De **reserve opleiding personeel** is een reserve die voortkomt uit de CAO bepalingen. In 2016 is geen gebruik gemaakt van deze reserve.

De **reserve knelpuntenanalyse** in 2015 ingesteld naar aanleiding van een raadsbesluit. Deze reserve dient ter dekking van de kosten voor inhuur van derden en extra inzet van eigen medewerkers om achterstanden en knelpunten in de organisatie op te lossen. In 2016 is het restant van deze reserve (€233.011) ingezet voor extra inzet, waarbij gesteld kan worden dat deze kosten binnen budget zijn gebleven.

De **reserve woningbouwplannen** is gevormd vanuit de gelden die voortvloeiden uit het opheffen van het gemeentelijk woningbedrijf. De reserve wordt ingezet voor woningbouw en andere sociale voorzieningen in de gemeente. In 2016 wordt hij belast voor €9.092 ter dekking van de rentekosten voor uitgezette startersleningen bij de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. De toevoeging van €50.000 vind jaarlijks plaats.

De **reserve kapitaallasten investeringen** is gevormd ter dekking van kapitaallasten van diverse investeringen. Op dit moment betreft het alleen de investering Adalbertusschool. De onttrekking is €40.366.

De **reserve onderhoud wegen en bruggen** is gevormd om het geplande onderhoud te kunnen bekostigen en sterke fluctuaties in de exploitatie te voorkomen. De structurele toevoeging bedraagt €200.000, waar bij de nota Reserves en Voorzieningen is aangegeven dat er in 2016 een extra €400.000 toegevoegd ging worden. In 2016 is er conform raadsbesluiten onttrokken de kosten voor Lagedijk, Spaarndammerweg, Liedeweg. Tevens is een bedrag van €666.110,07 onttrokken voor asfalt herstelwerkzaamheden. In totaal €1.380.316.

De **reserve gemeentelijke monumenten** is gevormd ter dekking van groot onderhoud aan monumenten. De storting betreft de jaarlijkse toevoeging tot het maximum bedrag van € 50.000. Er is € 12.797 onttrokken t.b.v. het plaatsen van bordjes bij de monumenten door de ANWB en voor de kosten voor het beschrijven van gemeentelijke monumenten door een bureau.

De **reserve onderhoud gemeentelijke kapitaalgoederen** is gevormd ter dekking van groot onderhoud aan en uitbreiding van deze goederen. Vanaf 2013 ligt hier een meerjarenonderhoudsplan aan ten grondslag die is vastgesteld door de Raad. De reserve wordt als egaliseringsreserve ingezet. In 2016 leidt dit tot een onttrekking van € 37.180.

De **reserve onderhoud schoolgebouwen** is gevormd ter dekking van toekomstig onderhoud van schoolgebouwen. Bij het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen in de Raad is besloten dat deze reserve maximaal € 50.000 mocht bedragen. Er is daarom eerst een ton ten gunste van de Algemene reserve gestort om vervolgens het totaal aan te vullen tot het maximum. Gedurende het jaar is er vervolgens € 2.706 onttrokken.

De **reserve beheer en onderhoud Traverse** is in 2013 ingesteld. Hiervoor is de bijdrage van Rijkswaterstaat t.b.v. € 400.000 in deze reserve gestort middels de winstbestemming bij de jaarrekening 2012. Er zijn nog geen onttrekkingen gedaan.

De **reserve re-integratie Participatie** is ingesteld naar aanleiding van het raadsbesluit bij de jaarrekening 2014 en is gevoed met € 28.943 uit de winst van 2014. In 2016 is er niets uit onttrokken en dit bedrag is in zijn geheel toegevoegd aan de reserve WMO.

De **reserve WMO** is gevormd om ingezet te worden voor doeleinden die voldoen aan de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. In 2016 vervangt deze reserve de reserves AWBZ en Jeugdzorg, WWB re-integratie Participatie. Totaal voor € 204.576. Bij de resultaatbestemming is een bedrag van € 113.455 toegevoegd aan deze reserve.

De **reserve transitie AWBZ en Jeugdzorg** is een reserve die ingesteld is vanuit de winst 2012 en bedoeld is om dekking te geven aan de transitie die per 1 januari 2015 van kracht zijn. In 2016 vervalt deze reserve en is het saldo toegevoegd aan reserve WMO.

De **reserve WWB inkomensdeel** is gevormd om ingezet te worden voor doeleinden die voldoen aan de Wet Werk en Bijstand. In 2016 vervalt deze reserve en is het saldo aan de reserve WMO toegevoegd.

De **reserve re-integratie Participatie** is ingesteld naar aanleiding van het raadsbesluit bij de jaarrekening 2014 en is gevoed met € 28.943 uit de winst van 2014. In 2016 is er niets uit onttrokken en dit bedrag is in zijn geheel toegevoegd aan de reserve WMO.

De **reserve Cultuurfonds E. van Hoogdalem Adema** is ingesteld bij het afscheid van de voormalig burgemeester van Hoogdalem en dient ingezet te worden voor uitgaven van culturele aard.

De **reserves automatisering** is bedoeld om toekomstige investeringen te financieren. De structurele storting bedraagt € 10.000. De onttrekking bedraagt € 51.258 voor de afschrijving van de couponvernietiger, Oracle licenties en Youpp en Timetell.

De **reserve grondbedrijf** is ontstaan bij het opheffen van het grondbedrijf. De reserve wordt aangehouden voor het op peil houden van de boekwaarde van de diverse complexen die in ontwikkeling zijn. In 2016 is hierop geen beroep gedaan.

De **reserve dorpshuizen** dient ter ondersteuning van het in stand houden van de dorpshuizen. Het restant van € 15.000 is toegevoegd aan de Algemene reserve, waarna deze reserve wordt opgeheven.

De **reserve replace OV** dient ter dekking van de kosten voor vervanging openbare verlichting. In 2016 is € 25.869 besteed aan de vervanging van de OV Liedeweg/Lagedijk. Er is een storting gedaan tot € 60.000. Aan de reserve Groenbeheer is conform de nieuwe nota reserves en voorzieningen € 50.000 toegevoegd. Er heeft geen onttrekking plaats gevonden in 2016.

De **reserves Archeologisch onderzoek, Jeugdbeleid, Bouwplannen Halfweg, Campagne Zwerfvuil, Verbeteren Entrees** zijn bij de nieuwe nota Reserves en Voorzieningen opgeheven en aan de Algemene Reserve toegevoegd.

3. Resultaat voor bestemming

	2015	2016
Saldo van baten en lasten	-136.839	-1.657.493
Dotaties	1.010.501	2.177.323
Onttrekkingen / vrijval	1.349.784	3.896.421
Resultaat boekjaar	202.444	61.605

VOORZIENINGEN

In de balans zijn de volgende voorzieningen opgenomen:

	Saldo per 31-12-2015	toevoeging	onttrekking	Saldo per 31-12-2016
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Voorziening Grondexploitaties	27.223		27.223	0,00
Voorziening pensioenen oud-wethouders	101.687	29.077	4.284	126.479
Voorziening onderhoud liften station	148.244		12.270	135.974
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden				
Voorziening riolering	3.210.328	90.000		3.300.328
Totaal voorzieningen	3.487.481	119.077	43.777	3.562.781

Toelichting

In 2011 is een voorziening grondexploitaties gevormd voor de nog uit te voeren werkzaamheden bouw- en woonrijpmaken van het project Adalbertusschool. De uitvoering heeft in in het eerste kwartaal 2016 plaatsgevonden. Hiermee is deze voorziening volledig ingezet.

De voorziening pensioenen oud-wethouders is gevormd uit de de voormalige reserve pensioenen oud-wethouders. De voorziening is ingesteld voor de voormalige en huidige wethouders die nog niet gepensioneerd zijn. Pensioenen die na 2012 ingaan worden ten laste van deze voorziening gebracht. Oud-wethouders van wie de pensioenen vóór 2012 zijn ingegaan zijn opgenomen in de exploitatie en drukken niet op deze voorziening.

In 2016 zijn er twee aanspraken van oud-wethouders/nabestaanden geweest, de onttrekking van € 4.284 heeft daar betrekking op.

De storting van € 29.077 is een bijstelling van de voorziening aan de hand van de actuariale berekeningen.

De voorziening onderhoud liften station is ingesteld in 2013 nadat er een overeenkomst met Mohringen liftonderhoud is afgesloten voor het 15-jarig onderhoud van 2 liften. Jaarlijks wordt hier het onderhoud uit betaald.

De voorziening Riolering is in 2014 gevormd uit de reserve Riolering conform de vernieuwde notitie Riolering van het BBV.

Het saldo in de voorziening betreft door derden beklemde middelen. In 2016 is het productsaldo riolering van € 90.000 toegevoegd aan de voorziening.

VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD LANGER DAN EEN JAAR

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	31-12-2015	nieuwe lening	aflossingen	31-12-2016
Leningen van banken en overige financiële instellingen				
BNG lening 93400; 10 juli 2001 - 2017 5,29%	73 333		36 667	36 667
BNG lening 91469; 2 januari 2002 - 2042 6,24%	354 130		5 777	348 353
BNG lening 102430; 1 jan 2007 - 2037 4,17%	733 333		33 333	700 000
ontvangen waarborgsommen	1 360		654	706
Totaal	1 162 157	0	76 431	1 085 726

Rentelast langlopende schulden

De rentelast van de langlopende schulden bedroeg

2015	2016
60 226	60 226

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2015	31-12-2016
Banksaldo BNG inzake sociale zaken		
Overige schulden	1 170 563	1 187 005
Totaal netto-vlottende schulden	1 170 563	1 187 005

De overige schulden betreffen de volgende posten:

Crediteuren	862 482	1 066 194
Loonheffing en Pensioenpremies personeel	159 241	156 236
Diverse overige kosten	148 839	-35 426
	1 170 563	1 187 005

OVERLOPENDE PASSIVA

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.

- Nog te betalen bedragen
- Overige nog te betalen bedragen inzake crediteuren IASZ

De van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

- Terug te betalen Participatiebudget
- Nog te besteden specifieke uitkeringen

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

- Vooruit ontvangen bedragen

Totaal Overlopende Passiva

	31-12-2015	31-12-2016
	401.172	240.015
	588.805	562.482
	0	0
	332.436	501.065
	336.894	351.971
	1.659.307	1.655.533

De te betalen bedragen inzake crediteuren IASZ zijn opgenomen conform de eindverantwoording/jaarrekening van de IASZ. Het vooruitontvangen bedrag onder "Overige vooruitontvangen bedragen" betreft het saldo van een bijdrage van Ymere om de aanloopkosten te dekken van het bouw- en woonrijpmaken Mientekade.

Toelichting nog te besteden specifieke uitkeringen:

Volgens voorschriften van het BBV worden de saldi van specifieke uitkeringen als overlopende passiva opgenomen.

Specificatie nog te besteden specifieke uitkeringen

Participatiebudget Reintegratie
Onderwijsachterstandenbeleid
ISV 3
Kwaliteitsimpuls Station
Geluidsanering
Snelfietsroute Haarlem-Amsterdam
Subsidie 2 kerktorens
totaal nog te besteden specifieke uitkeringen

Saldo 31-12-2015	toevoeging	onttrekking	Saldo 31-12-2016
0		0	0
20.422	35.102	54.248	1.276
20.676		20.676	0
0		0	0
291.338	0		291.338
0	128.452		128.452
0	80.000		80.000
332.436	163.554	74.924	501.065

NIET IN BALANS OPGENOMEN BELANGRIJKE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Gewaarborgde geldleningen

Dit betreft:

De gewaarborgde geldleningen zijn in de balans buiten telling opgenomen.
Het betreft geldleningen van:

Rechtspersonen:

Instellingen, b.v. Wooncompagnie e.a.

Natuurlijke personen:

Gemeentegarantie aan particulieren

Totaal

Oorspronkelijk bedrag	percentage garantstelling	31-12-2015	31-12-2016
6.502.488	50%	1.515.984	1.285.731
1.788.960	100%	1.496.628	1.386.955
8.291.448		3.012.612	2.672.686

De gegarandeerde geldleningen aan particulieren zijn afgenomen door aflossing. Er zijn geen leningen verstrekt in 2016.

De aflossing in 2016 bedraagt € 527.710.

De gemeente heeft geen betalingen inzake borg- en garantstellingen gedaan in 2016.

Vanwege de plannen voor de een gewijzigde bestuurlijke toekomst is er een aantal jaren geleden al besloten geen langlopende contracten meer af te sluiten. Wel loopt er nog het contract voor automatisering (GRIT) ten bedrage van € 65.000 per jaar, dit wordt beëindigd per 31-12-2018.

2.2 Overzicht van baten en lasten

(bedragen in € 1.000)	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2016 na wijziging	Rekening 2016	Vershil begroting en rekening 2016
0. Algemeen Bestuur	1.871	1.656	2.053	1.996	57
1. Openbare Orde en Veiligheid	596	601	584	575	9
2. Verkeer, vervoer en Waterstaat	1.077	787	2.868	2.348	520
3. Economische Zaken	4	2	17	6	10
4. Onderwijs	578	483	550	499	50
5. Cultuur en Recreatie	881	807	905	891	14
6. Sociale Voorzieningen en maatschappelijk werk	3.688	3.970	4.212	3.660	553
7. Volksgezondheid en Milieu	1.811	1.779	1.750	1.864	-114
8. Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	1.346	1.028	1.376	1.415	-39
Algemene Dekkingsmiddelen	230	197	370	941	-571
Saldo Kostenplaatsen	66	40	453		453
Totaal Lasten	12.147	11.349	15.138	14.195	943
0. Algemeen Bestuur	134	138	188	228	40
1. Openbare Orde en Veiligheid	52	50	50	52	1
2. Verkeer, vervoer en Waterstaat	61	27	67	26	-40
3. Economische Zaken					0
4. Onderwijs	59	1	74	75	1
5. Cultuur en Recreatie	52	54	54	54	0
6. Sociale Voorzieningen en maatschappelijk werk	1.139	1.020	1.057	928	-129
7. Volksgezondheid en Milieu	1.534	1.545	1.599	1.586	-13
8. Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	1.198	378	882	1.095	213
Algemene Dekkingsmiddelen	7.839	8.239	8.573	8.220	-353
					0
Totaal Baten	12.068	11.451	12.543	12.263	-280
					0
Saldo baten en lasten	-79	102	2.595-	-1.932	663
Dotaties Reserves	1.011	229	338	227	112
Onttrekking Reserve	1.350	138	2.950	2.220	-729
Saldo Mutatie Reserves	339	-92	2.611	1.994	-618
Gerealiseerd resultaat	260	10	16	62	45

Een specificatie van de Algemene Dekkingsmiddelen is te vinden op pagina 61 .

2.2.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Analyse van het saldo op hoofdlijnen

In totaal is het resultaat € 61.605 (afgerond) positiever uitgekomen dan bij de 2^e marap werd voorzien en ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2016 is er sprake van een voordelig verschil van € 45.763. De voornaamste verschillen tussen het begrote resultaat van en het werkelijke resultaat over 2016 worden hieronder vermeld. Nadere toelichting op deze verschillen vindt u terug bij de programma's.

Na het overzicht Analyse op hoofdlijnen volgt nog een overzicht waarin per programma de incidentele baten en lasten worden benoemd. De jaarrekening is structureel sluitend, dit blijkt uit het overzicht op pagina 74, paragraaf B, punt 4.

Het positief resultaat van € 61.605 valt uiteen in een nadelig resultaat op de exploitatie van € 18.879 en een positief resultaat op het sociaal domein van € 80.483.

Op het sociaal domein was in totaal op de primaire begroting 2016 een bedrag begroot van 1.667.073 euro. Dit bedrag was ruim 2,5 ton hoger dan de verwachte inkomsten op het deelfonds. Het sociaal domein kent een taakstelling oplopend tot soms wel 15%. Deze was nog niet opgenomen in de begrote cijfers, maar zou bij de realisatie moeten blijken. Het is gelukt de uitgaven te beperken. De uiteindelijke kosten waren € 1.334.473 tegenover de inkomsten van € 1.414.956, waarmee een voordeel is ontstaan van € 80.483.

De daling ten opzicht van de begroting zitten voor € 170.000 deel op de WMO algemene voorzieningen. Daarnaast bleek bij het opmaken van de boeken bij de IASZ dat door organisatie € 112.000 minder aan lasten is gemaakt in 2016.

De specificatie van het totale resultaat vindt u hieronder.

Het nadelige resultaat kan worden gedekt uit de Algemene reserve en uit de bestemmingsreserve WMO.

	Begroot Resultaat na Marap	0
0. Algemeen Bestuur		-97.318 Voordeel
	Toerekening overhead	11.832
	Bestuurlijke Samenwerking, bijdrage provincie	50.000-
	Doorbelasting bestuurlijke samenwerking aan H'meer	42.306-
	Minder opbrengst pasfoto's	9.334
	Overige kosten	26.178-
1. Openbare Orde en Veiligheid		-10.771 Nadeel
	Toerekening overhead	32.568-
	Ondersteuning openbare orde H'meer	20.000
	Overige kosten	1.797
2. Verkeer, vervoer en Waterstaat		-480.080 Voordeel
	Toerekening overhead	5.962-
B	Kapitaallasten op wegen zoals Zijkanaalweg C	304.191-
C	Werkzaamheden 't Sluisje	100.000-
	Uitgestelde herstrating	8.000-
	Overige kosten op waterkering	61.927-
3. Economische Zaken		-10.250 Voordeel
	Bijdrage SHIP en MRA	8.500-
	overige kosten	1.750-
4. Onderwijs		-51.087 Voordeel
	Toerekening overhead	6.834-
	Leerlingenvervoer	27.000-
	Overige kosten	17.253-

5. Cultuur en Recreatie				-13.935	Voordeel
	Toerekening overhead	23.243-			
	Kapitaallasten versnelde afschrijving machine	19.500			
C	Onderhoud sportvelden en speeltoestellen	15.000			
	Minder uitbesteed werk aan groen	25.192-			
6. Sociale Voorzieningen en maatschappelijk werk				-423.829	Voordeel
	Toerekening overhead	7.231			
	Minimabeleid	28.364-			
	Minder eigen bijdragen	128.804			
	WMO en Jeugd 1e lijnsloket	87.316-			
	WMO en Jeugd PGB	1.069-			
	Jeugd Algemene Voorzieningen	250.556-			
	WMO en Jeugd Eigen bijdragen	41.500-			
	WMO maatwerk materieel	41.338-			
	Kinderopvang	6.899-			
	Vangnet Uitkering Participatiebudget	8.769			
	Participatiebudget	31.000			
	overige kosten en nog te verrekenen n.a.v. accountant IASZ	142.591-			
7. Volksgezondheid en Milieu				127.052	Nadeel
	Toerekening overhead	13.463			
	Minder lasten Riolering	100.894			
	Baten afvalverwijdering en rioolheffing	12.695			
8. Ruimtelijke Ordening en Huisvesting				-173.978	Voordeel
	Minder toerekening overhead	34.053			
	Advieskosten Ruimtelijke Ordening	10.674-			
	Grondruil OLV Kerk Halfweg	36.000-			
	Grondverkoop overig	96.108-			
	Opbrengst bouwvergunningen	65.249-			
Algemene Dekkingsmiddelen				471.222	Voordeel
	Saldo overhead niet toe te rekenen (ziekte etc.)	88.672-			
	Algemene Uitkering	205.684			
	Precario	698.712			
	Meer opbrengst OZB	133.911-			
	Overige belastingen	37.454-			
	Vrijgevallen onvoorzien	173.137-			
				601.368	Nadeel
Mutaties Reserves	A	Bestuurlijke Toekomst	42.306		
	B	Renovatie wegen	304.191		
	C	Werkzaamheden 't Sluisje	100.000		
	D	Overige werkzaamheden	61.927		
		Overig minder onttrekking	92.944		
		Totaal mee- en tegenvallers		-61.605	
		Resultaat 2016		-61.605	

Overhead

0. Algemeen Bestuur	11.832	11.832	23.664
1. Openbare Orde en Veiligheid	32.568-	32.568-	-65.136
2. Verkeer, vervoer en Waterstaat	5.962-	5.962-	-11.924
4. Onderwijs	6.834-	6.834-	-13.667
5. Cultuur en Recreatie	23.243-	23.243-	-46.486
6. Sociale Voorzieningen en maatschappelijk werk	7.231	7.231	14.463
7. Volksgezondheid en Milieu	13.463	13.463	26.926
8. Ruimtelijke Ordening en Huisvesting	34.053	34.053	68.107
kpl (lagere kosten !)	411.481-	411.481	0
9. Algemene Dekkingsmiddelen	88.672-	88.672-	-177.344
TOTAAL OVERHEAD naar investeringen	502.180-	320.783	181.397-

Incidentele baten en lasten

-/- is last

	Lasten	Begroot na wijziging	Werkelijk
P0	Verkennd proces bestuurlijke toekomst	-197.640	-162.315
	Herindelingstraject	-123.000	-98.644
	Storting naar pensioenvoorziening wethouders	-29.077	-29.077
	Secretaresse gemeentesecretaris	-15.000	-13.137
	Voorlichting en communicatie	-45.000	-47.156
P2	Herstel en onderhoud 4 bruggen	-31.835	-1.325
	Krediet Lagedijk Spaarndammerdijk	-240.131	-514
	Krediet Liedeweg	-524.585	-758.206
	Renovatie Lageweg	-187.956	0
	Snelfietsroute Haarlem-Amsterdam	-454.584	-175.208
	Diverse werkzaamheden Zijkanaal C-weg	-550.000	-595.833
	Zijkanaal C-weg	-125.000	-24.438
	Werkzaamheden sluisjes	-100.000	
	Ondersteuning wegenbeheer	-120.000	-116.424
	Vervanging openbare verlichting Lagedijk-Liedeweg	-58.195	-58.195
	Uitvoeringsplan parkeerregulering Halfweg-Zuid	-20.020	-24.730
	Beschoeiing Inlaagse Dijk	-57.600	
P5	Visie Bomenbeleid	-44.500	-42.535
	Renovatie speelvoorzieningen	-50.000	-50.000
	Versnelde afschrijving cirkelmaaier	-3.900	-23.400
P6	Ondersteuning Welzijn en Sociale zaken	-77.000	-68.825
	Minder lasten na accountantscontrole IASZ	0	112.762
P8	Ondersteuning Ruimtelijke ordening	-16.000	-32.207
	Ondersteuning Bouw en woningtoezicht	-36.000	-36.120
	Inrichtingskosten Spaarne Buiten	-50.000	
	Project Remisepad Mientekade	-34.000	-34.187
	Project woningbouw sectorpark	-25.000	-13.899
	Project Unilocatie scholen	-41.320	-58.442
	Aankoop perceel grond van parochiebestuur Halfweg		-139.000
	Fietsparkeren station Halfweg	-56.500	-3.720
<i>Algemene Dekkingsmiddelen</i>			
	Onderhoud gebouwen ivm aanpassingen nav inbraak	-57.900	-67.533
	Scheidingswand gemeentehuis afdeling Bob	-8.000	-5.872
	Uitgaven automatisering ivm bijdrage software BI'daal	-83.550	-103.485
	Aanschaf Oracle licenties	-33.000	-27.465
	Aanschaf Time Tell, YouPP	-39.500	-21.293
	Onderzoek inkoop en aanbestedingsbeleid	-1.000	-8.000
	Ondersteuning administratie en budgetcyclus	-80.000	-41.398
	Cursussen en opleidingen	-42.750	-64.982
	Ondersteuning voorlichting en secretaresse	-77.000	-75.657
	totaal incidentele lasten	-3.736.543	-2.910.460

Baten		Begroot na wijziging	Werkelijk
<i>P0</i>	Verkennd proces bestuurlijke toekomst; bijdrage Provincie Herindelingstraject rijksbijdrage	50 000	50 000 42 306
<i>P1</i>			
<i>P2</i>	Vergoeding Sugar City VRI	0	-20 413
<i>P6</i>		20 084	
<i>P8</i>	Overdracht Landschapsheuvel Spaarne Buiten	400 000	400 000
	Bijdrage inrichtingskosten Spaarne Buiten	50 000	0
	Hogere bouwleges ivm Spaarne Buiten en OLV kerk Halfweg	200 000	265 000
	Project "Rijnlandhuis"	33 340	16 670
	Project "OLV kerk Halfweg"	20 475	16 388
	Verkoop van perceel grond parochiebestuur Halfweg		175 300
<i>Algemene Dekkingsmiddelen</i>			
	Zwangerschapsuitkering	28 000	26 355
totaal incidentele baten		801 899	971 606

* wordt gedekt uit de reserves

4 Wet Normering Topinkomens

De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen in de politieke en semipolitieke sector (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen. Daarbovenop is er een openbaarmakingsregime van toepassing op de bezoldiging van topfunctionarissen, ongeacht of zij aan onder het gestelde maximum van € 179.000 blijven.

Deze bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn. Voor topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht (indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi) publieke instelling) is de WNT norm hoger, nl. €230.474.

In Haarlemmerliede en Spaarnwoude blijft de bezoldiging van de burgemeester, de gemeentesecretaris, de MT leden en het overig personeel ruim beneden de gestelde maximumnorm. Desondanks vallen de gemeentesecretaris en de griffier wel onder het openbaarmakingsregime.

De gemeentesecretaris en de griffier zijn het volledige jaar in dienst geweest. De omvang van de griffiersfunctie is echter 0,78 fte. De WNT-norm is bij de griffiersfunctie naar rato teruggerekend. Omdat er in 2015 een iets afwijkende opgave was gedaan wordt in 2016 de gecorrigeerde opgave van 2015 ook gepresenteerd.

bedragen x € 1	Koot	Voogd	Kuijper	Vos
Functiegegevens	Secretaris	Griffier	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-	-
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,78	-	-
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee	nee
Individueel WNT-maximum:	€179.000	€139.620	n.v.t.	n.v.t.
Beloning	€81.207	€46.646-		
Belastbare onkostenvergoedingen	€352-	€		
Beloningen betaalbaar op termijn	€16.616-	€7.687-		
<i>Subtotaal</i>	€98.175	€54.333		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-		

Totaal bezoldiging	€98.175	€54.333		
bedragen x € 1	Koot	Voogd	Kuijper	Vos
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12	1/1 – 1-3 21/4 -1/7	1/1-1/5
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	0,8	0,78	0,61	0,8
Individueel WNT-maximum	€142.400	€80.990	€38.743	€46.816
Beloning	€63.972	€23.937-	€15.440	€15.336
Belastbare onkostenvergoedingen	€695-	€9-	€0	
Beloningen betaalbaar op termijn	€17.258-	€4.646-	€2.276-	€2.436
Totaal bezoldiging 2015	€81.925	€28.592	€17.715	€17.772

2.5 Begrotingsrechtmatigheid

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het “Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)” dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke interne regelgeving”, waarbij gemeentelijke verordeningen niet als zodanig zijn uit te sluiten.

In het controleprotocol voor de accountant bij de jaarrekening 2015-2018 is vastgelegd wanneer er sprake is van een onrechtmatigheid.

Bij het vaststellen of er sprake is van een (on)rechtmatigheid worden in het controleprotocol de volgende categorieën afwijkingen onderscheiden:

- 1) Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid.
- 2) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten.
- 3) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en een gevolg zijn van interne factoren.
- 4) Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en die in verband met het tijdstip van het ontstaan ervan, niet tijdig aan de raad konden worden gerapporteerd in een Marap, die niet meer binnen het budget kunnen worden gecompenseerd en die worden veroorzaakt door (externe) factoren.
- 5) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die passen binnen het bestaande beleid en ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd.
Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd, maar doordat deze overschrijdingen binnen het bestaande beleid vallen, kunnen deze door de raad bij de jaarrekening alsnog worden geautoriseerd.
- 6) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en die achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd.
- 7) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor ook geen door de raad goedgekeurde begrotingsaanpassingen aanwezig zijn.
Deze overschrijdingen worden in principe als onrechtmatig beschouwd maar de overschrijdingen kunnen door de raad bij de jaarrekening alsnog worden geautoriseerd

In programma 7, 8 bij de Algemene dekkingsmiddelen is sprake van een overschrijding ten opzichte van de geraamde lasten.

Hierna wordt per programma toegelicht onder welke categorie een overschrijding valt:

- Bij programma 7 wordt de overschrijding veroorzaakt doordat de storting naar de voorziening riolering. (3)
- Bij programma 8 wordt de overschrijding veroorzaakt door de toerekening van overheadkosten. (3)
- De overschrijding op Algemene dekkingsmiddelen wordt veroorzaakt doordat er een voorziening dubieuze debiteuren belastingen is opgenomen. (4)
- De overige programma's zijn allen binnen het geraamde (lasten) budget gebleven.

Kredieten

Het krediet aansluiten gerioleerde panden zijkanaal C is overschreden met € 42.044. De kosten hiervan worden gedekt uit het GRP.

Bij de overige kredieten is geen overschrijding hoger dan € 25.000 in 2016.

2.6 SISA bijlage

Met ingang van 2005 is SiSa = Single information, single audit ingevoerd. Het doel is de financiële verantwoording over verstrekte subsidies en bijdragen zoveel mogelijk via het gemeentelijke jaarverslag te laten verlopen en zo de administratieve last te verminderen.

Momenteel zijn er 5 regelingen van Haarlemmerliede en Spaarnwoude die via de SiSa methode moet en worden afgerekend:

1. Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015	OCW
2. Subsidieregeling Sanering verkeerslawaaï	I&M
3. Brede Doeluitkering verkeer en vervoer	I&M
4. Gebundelde uitkering Participatiewet 2016	SZW
5. Besluit Bijstandverlening zelfstandigen 2004	SZW

De jaarrekening, de Sisabijlage en controleverklaring worden naar het CBS verzonden. Het CBS zorgt voor de verspreiding onder de Ministeries en Provincie. De inhoudelijke verantwoording over provinciale subsidies wordt nog wel direct naar de Provincie gedaan.

1. Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2016

In 2011 t/m 2016 is de subsidie van het Rijk ontvangen, totaal € 210.200. Vanuit de algemene uitkering is de bijdrage ad € 72.402 voor peuterspeelzalen ook ingezet voor het OAB. In totaal is er vanaf 2011 € 22.637 besteed aan het maken van beleidsplannen. € 258.781 is uitbetaald aan organisaties die zich bezig houden met kinderopvang. De opgebouwde reserve per 31-12-2016 is € 1.275

2. Subsidieregeling Sanering verkeerslawaaï

Dit is een landelijke regeling die door het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt uitgevoerd. In 2008 is een voorbereidingssubsidie verleend t.b.v. € 64.260. Het voorschot (€ 32.130) is ingezet om akoestisch onderzoek te doen naar de noodzaak van schermen. Deze blijkt er te zijn en in 2015 is er een totale subsidie verleend van € 333.240. Er zijn nog geen uitgaven op gedaan.

3. Brede doeluitkering verkeer en vervoer

Dit betreft de subsidie die verstrekt wordt voor de aanleg van de snelfietsroute Haarlem-Amsterdam. Er is € 303.660 ontvangen in 2016 aan subsidie, een voorschot van 79,9%. De uitgaven in 2016 bedroegen € 175.164. De subsidie is voor hetzelfde bedrag ingezet en het overschot is gereserveerd op de balans.

4. Gebundelde uitkering Participatiewet

Dit is een verzamelnaam waaronder verschillende uitkeringen vallen vanaf 2010 (Bundeling Uitkering Inkomensvoorziening Gemeenten). Het betreft voor onze gemeente de uitkeringen WWB, WIJ, IOAW en IOAZ. Deze zijn uitbesteed aan de IASZ die hiervoor een aparte verantwoording en eindafrekening met controleverklaring levert.

5. Besluit Bijstandverlening zelfstandigen 2004

Dit onderdeel is uitbesteed aan de intergemeentelijke Sociale Dienst (IASZ). Deze zorgen voor een aparte verantwoording en eindafrekening met controleverklaring.

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties						
		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 10 januari 2017						
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB) Desluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04		
		€ 54 248			€ 20 422			
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08			
		860381 Gemeente Haarlemmerliede C.a	€ 0	860381 Gemeente Haarlemmerliede C.a	€ 0			
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai Subsidieregeling sanering verkeerslawaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meenwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (jaar T-1)		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	
		2014/260464	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Eindverantwoording Ja/Nee	
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 06	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 11	
		2014/260464	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
		513611-728208	€ 175 164	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee		
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10		
		513611-728208	€ 175 164	€ 0	N.v.t.	Nee		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	
		€ 798 687	€ 0	€ 30 411	€ 454	€ 21 634	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk- en inkomens kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12	
		€ 751	€ 17 998	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	
		€ 0	€ 0	€ 402	€ 6 450	€ 2 974	€ 0	
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee				
		Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09				
		€ 0	€ 0	Ja				

3 Vaststellingsbesluit

VASTSTELLEN JAARREKENING 2016

De raad van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude;

Gelet op artikel 198 van de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2003;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders 18 april 2017;

Gezien het advies van de auditcommissie d.d. 25 april 2017;

Gezien het advies van de commissie Raadsvoorbereiding d.d. 2 mei 2017;

Gezien het door het college vastgestelde normenkader en het door de raad voorgestelde controleprotocol;

Gezien het accountantsrapport van IPA-ACON B.V. naar aanleiding van de door de gemeenteraad verleende controleopdracht;

B e s l u i t :

Rekening houdend met de nog af te ronden accountantscontrole wordt de gemeenteraad voorgesteld:

- 1) De programmaverantwoording inhoudelijk goed te keuren;
- 2) Het aangepaste resultaat ad €61.605 ten gunste van de bestemmingsreserve WMO te bestemmen;
- 3) In te stemmen met de voorgestelde procedure dat na afronding van de accountantscontrole de programmaverantwoording ter definitieve vaststelling aangeboden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 30 mei 2017.

De griffier,

De voorzitter,

Bijlagen

1 Overzicht opgenomen langlopende leningen

Datum en nummer raad	goedkeuring Datum en Nummer geldlening	O, S of R	oorspronkelijk bedrag van de geldlening	jaar van de (laatste) aflossing	rente-percentage	restant bedrag begin dienstjaar	R de rente of het rentebestanddeel	de aflossing of het aflossingsbestanddeel	restant bedrag einde dienstjaar	transitorische rente	transitoria
31-10-00/MID 00/027	01-01-2001 BNG 91469	S	407 040,85	2040	6,240%	354 130	21 737,20	5 777,31	348 352,66	699,84	
10-7-01/MID01/010	01-12-2001, BNG 93400, annuïteit	S	550 000,00	2017	5,290%	73 333	3 879,33	36 666,67	36 666,62		
12-12-2007 melding	01-01-07 BNG 40.102430	S	1 000 000,00	2037	4,170%	733 333	29 190,00	33 333,33	700 000,02		
	totaal geldleningen		1 957 041			1 160 797	54 807	75 777	1 085 019	699,84	0,00
Waarborgsommen											
Waarborgsommen Winkencentrum Spaarndam-Oost											
						1 361		654	707		
totaal waarborgsommen											
						1 361	0	654	707	0	0
totaal algemeen											
						1 162 158	54 807	76 431	1 085 726	699,84	0

2 Overzicht gewaarborgde geldleningen

Numm	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Gevalen van gemeenschappelijke waarborging van de geldlening	rente-percentage	Restant bedrag van de geldlening aan het begin van het jaar		Totaal bedrag van de (buiten)-gewone aflossing	Restant bedrag van de geldlening aan het einde van het jaar	
						totaal	waarvan door de gemeente gewaarborgd		kolom 10 + 12 - 13	de gemeente gewaarborgd
1		3	4	5	9	10	11	13	14	15
				namen van de grondslag of andere borgen						
				percentages van het deel van de geldlening dat door de gemeente wordt gewaarborgd						
1	€ 6 502 488	sociale woningbouw	Stichting Ymere Amsterdam	WSW waarborgfond (OLO *)	3,705	€ 3 031 968	€ 1 515 984	€ 460 507	€ 2 571 461	€ 1 285 731
2	€ 1 635 784	hypotheken	div. particulieren		div.	€ 1 454 158	€ 1 454 158	€ 67 203	€ 1 386 955	€ 1 386 955
	19 611 152					4 486 126	2 970 142	527 710	3 958 416	2 672 685

3 Verloop kredieten

Kredieten rekening 2016	Budget		WERKELIJK 2016		WERKELIJK TOTAAL		REMIANT	MOG TE REALISEREN inkomsten	MOG uit Reserves te dekken
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten			
Snelheidsroute Haarlem-Amsterdam	454.584	379.584	175.164	303.660	175.164	303.660	279.420	75.924	75.000
Herstel en Onderhoud 4 Bruggen	36.200	0	1.325	0	5.690	0	30.510	0	30.510
Renovatie Lagedijk / Spaandammerdijk	680.000	80.000	514.25	0	440.383	0	0	0	0
Renovatie Liedeweg	560.000	0	758.206	0	793.621	0	187.956	0	187.956
Renovatie Lageweg	200.000	0	0	0	12.045	0	0	0	0
Asfaltherstelzaamheden Zijkanal C-weg	550.000	0	595.833	0	595.833	0	0	0	0
Zijkanal C-weg	125.000	0	24.438	0	24.438	0	0	0	0
Vervangen Openbare Verlichting	195.000	0	0	0	0	0	195.000	0	0
Oranje Nassaustraat	1.169.639	0	1.169.639	0	0	0	1.169.639	0	0
Aanleg parkeerplaatsen t.l.v. IKC	213.223	0	213.223	0	0	0	213.223	0	0
Aanlegparkeerterrein Oranje Nassaustraat	408.000	0	408.000	0	0	0	408.000	0	0
Integraal Kindercentrum Margrietplantsoen	4.370.776	0	4.370.776	0	0	0	4.370.776	0	0
Gymzaal	799.536	0	799.536	0	0	0	799.536	0	0
Bouwwijp maken+aanpassen infra+planschade	322.000	0	322.000	0	0	0	322.000	0	0
Renovatie Speelplaatsen	150.000	0	157.511	0	157.511	0	0	0	0
Krediet BAG	35.000	0	15.404	0	15.404	0	19.597	0	0
Inrichten plan Mientekade	670.000	0	19.426	0	57.131	0	612.869	0	0
Project Hartje Spaandam	25.000	5.000	3.096	0	18.448	0	6.552	295.401	6.552
Af ronding stationsprojecten	855.000	213.750	76.005	0	723.824	170.000	82.570	0	0
Verbeteren Ruimtelijke Kwaliteit N200 1e tranche	1.858.284	151.612	3.462	0	76.005	0	1.782.279	151.612	1.706.672
Verbeteren Ruimtelijke Kwaliteit N200 2e tranche	1.414.979	0	0	0	0	0	1.411.517	0	1.414.979
Riool Osdorperweg	277.000	22.881	103.622	0	103.622	0	86.535	0	0
Bergbezielingsplan Mientekade / Hourlijkstraat	1.023.437	0	0	0	110.533	0	431.881	0	0
Riolering C. van Kleenstraat	123.420	0	0	0	112.496	0	10.924	0	0
Riolering nieuwbouw Mientekade	269.830	0	2.272	0	2.272	0	267.558	0	0
Vervangingsinvesteringen 2011-2014	79.400	0	0	0	103.828	0	0	0	0
Riolering Kanaalweg	980.100	0	12.447	0	12.447	0	967.653	0	0
Aansluiting ongenoteerde panden Zijkanal C	60.500	0	102.544	0	102.544	0	0	0	0
Vervanging riolering Oranje Nassaustraat	1.139.820	0	0	0	0	0	1.139.820	0	0
SUBTOTALEN	19.045.728	1.522.827	7.974.424	303.660	2.051.269	853.259	14.795.813	522.937	3.421.668
In exploitatie 2016									
Aanschaf YouPP, Time tell, Oracle	19.500	0	21.293	0	21.293	0	21.293	0	2.535
Aanschaf Oracle licenties	30.000	0	27.465	0	27.465	0	2.535	0	35.325
Bestuurlijke toekomst	220.000	50.000	162.315	50.000	184.675	50.000	35.325	0	0
Openbare verlichting Liedeweg/Lagedijk	58.195	0	58.195	0	58.195	0	0	0	100.000
Werkzaamheden Sluisjes	115.100	0	115.100	0	15.100	0	100.000	0	0
Fietsparkeren station	56.500	0	3.720	0	3.720	0	52.780	0	0
SUBTOTALEN	499.295	50.000	272.988	50.000	219.268	50.000	190.640	0	137.860
TOTALEN	19.545.023	1.572.827	8.030.924	353.660	2.324.257	903.259	14.986.453	522.937	3.559.528

Het kredietoverzicht geeft inzicht in de stand van zaken van de vastgestelde kredieten per ultimo van het boekjaar.

Het overzicht is in 3 delen opgesplitst :

1) de uitgaven, inkomsten en evt. aanwending van de reserves zoals werd geraamd en vastgesteld. Het saldo van de uitgaven, inkomsten en reserves is het bedrag dat uiteindelijk via de exploitatie tot kosten zal leiden. Dit kan een eenmalige kostenpost zijn in het jaar van afronding; vaker zullen de kosten via afschrijvingskosten gedurende meerdere jaren ten laste van de exploitatie komen.

2)de werkelijke uitgaven, inkomsten en reservemutaties tot en met het huidige boekjaar.

3) Het restant van de vastgestelde budgetten. Als een krediet afgerond is kan er een overschot of een tekort ontstaan. In principe valt een overschot vrij en bij een materiële overschrijding dient hiervoor een afdoende verklaring te worden gegeven.

In 2016 werden de navolgende kredieten geheel afgerond:

- Renovatie Lagedijk, Spaarndammerdijk, Liedeweg
- Asfaltherstelwerkzaamheden Zijkanaal C weg
- Vervangingsinvesteringen 2011-2014
- Aansluiting ongerioleerde panden zijkanaal C

4   Overzicht leden college en gemeenteraad

Gemeenteraad:

F.J.M. Duits (D66)
S.J. Bier (D66)
H. van Dijk (D66)
H. Werner (VVD)
H. Mikkers (VVD)
G.M.M. Wehkamp (GroenLinks)
D. Kerkhoff(PvdA)
T. van Heese (CDA)
H.J.M. Koelman (CDA)
L. Kranenburg (CDA)
I.C. Vink – Albrecht (CDA)

N. Voogd, raadsgriffier

College:

P.J. Heiliegers, burgemeester
R. van Haeften, wethouder (D66)
B. Graal, wethouder (VVD)

MT:

G.A. Koot, gemeentesecretaris
W.J.D. Parlevliet, hoofd afdeling Middelen
R. Brussee, hoofd afdeling Ruimte
F.M. de Bok, hoofd afdeling Bob

5 **Controleverklaring**